

**DEWAN RAKYAT
PARLIMEN KEDUA BELAS
PENGKAL KEDUA
MESYUARAT KEDUA**

Bil. 28

Selasa

23 Jun 2009

K A N D U N G A N

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN	(Halaman 1)
RANG UNDANG-UNDANG:	
- Rang Undang-undang Identifikasi Asid Deoksiribonukleik (DNA) 2008	(Halaman 27)
USUL MENTERI KEWANGAN DI BAWAH P.M. 66A DAN 67B:	
■ Penguntungan Semula Peruntukan Perbelanjaan	(Halaman 90)
USUL:	
Menangguhkan Mesyuarat Di Bawah P.M. 16(3)	(Halaman 108)
UCAPAN PENANGGUHAN:	
■ Isu Tuntutan Dan Pampasan PERKESO	
- Tuan Liew Chin Tong (<i>Bukit Bendera</i>)	(Halaman 108)

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT

Selasa, 23 Jun 2009

Mesyuarat dimulakan pada pukul 10.00 pagi

DOA

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*]

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

1. **Dato' Noraini binti Ahmad [Parit Sulung]** minta Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah menyatakan bagaimanakah kementerian mengukur keberkesanan dan kejayaan program-program pembasmian kemiskinan luar bandar dan apakah ukuran yang digunakan bagi mengukur keberkesanan tersebut.

Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah [Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal]:

Tuan Pengerusi, keberkesanan dan kejayaan program pembasmian kemiskinan yang dilaksanakan di bawah Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah diukur menerusi kaedah pengukuran prestasi atau *Key Performance Index* (KPI) terhadap tiga perkara utama iaitu:

- (i) meningkatkan pendapatan dan pembasmian kemiskinan tegar;
- (ii) penyediaan prasarana asas; dan
- (iii) pembangunan modal insan.

Dalam aspek pertama iaitu peningkatan pendapatan dan pembasmian kemiskinan tegar, ia diukur sama ada penerima-penerima bantuan di bawah Program Peningkatan Pendapatan (PPP) dan Program Latihan Kemahiran dan Kerjaya (PLKK) berupaya meningkatkan pendapatan bulanan mereka melepasi paras pendapatan garis kemiskinan yang telah ditetapkan oleh Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri. Melalui aktiviti-aktiviti ekonomi berasaskan perniagaan kecil-kecilan, pemprosesan sumber asas tani, pertanian dan perkhidmatan kementerian menyasarkan sejumlah 10,426 ketua isi rumah miskin tegar dikeluarkan daripada 48,134 dalam tempoh Rancangan Malaysia Kesembilan. Status pelaksanaan sehingga Disember 2008 menunjukkan sebanyak 11,860 KIR iaitu 113.7% telah dikeluarkan melalui bantuan kedua-dua program PPP dan PLKK. Satu kajian di daerah Kuala Krai, Kelantan juga telah dijalankan pada tahun 2008. Kajian ini menunjukkan projek tersebut telah memberikan kesan peningkatan pendapatan bulanan kepada golongan miskin tegar di mana 86% penerima bantuan daripada program ini telah berjaya meningkatkan pendapatan melepasi garis pendapatan garis kemiskinan iaitu dengan purata pendapatan bulanan sebanyak RM627.

Dalam aspek kedua iaitu penyediaan prasarana asas, terdapat lima program yang dilaksanakan oleh kementerian.

Pertama, di dalam Projek Jalan Luar Bandar kementerian menyasarkan sepanjang 1,795.45 kilometer jalan raya dan sejumlah 194 buah jambatan akan dibina di seluruh negara dalam Rancangan Malaysia Kesembilan. Sehingga Jun 2009, sepanjang 470.52 kilometer atau 26% dan 46 buah jambatan iaitu 23% telah siap dibina.

Kedua, di dalam Projek Jalan Kampung, kementerian menyasarkan sepanjang 7,600 kilometer jalan akan dibina di seluruh negara Rancangan Malaysia Kesembilan. Sehingga Jun 2009, sepanjang 6,375 kilometer iaitu 83% telah siap dibina.

Ketiga, di dalam Projek Bekalan Air Luar Bandar, kementerian menyasarkan sejumlah 108,267 buah rumah akan mendapat manfaat dalam Rancangan Malaysia Kesembilan. Sehingga Jun 2009, projek ini telah dilaksanakan kepada 59,086 buah rumah iaitu 54% di seluruh negara dan dijangka sebanyak 14,000 buah rumah lagi akan mendapat faedah pada akhir tahun ini.

Keempat, di dalam Projek Bekalan Elektrik Luar Bandar, kementerian menyasarkan sejumlah 64,327 buah rumah akan mendapat manfaat dalam Rancangan Malaysia Kesembilan. Sehingga Jun 2009, projek ini telah dilaksanakan kepada 30,211 buah rumah atau 47% di seluruh negara yang mendapat bekalan elektrik selama 24 jam.

Kelima adalah Program Bantuan Rumah (PBR). Dalam program ini kumpulan sasar yang layak akan diberikan tempat kediaman yang lebih selamat dan selesa. Sebagai contoh, dari tahun 2006 hingga Jun 2009, kementerian telah menyediakan 14,574 unit buah rumah iaitu 13,830 di bawah Program Bantuan Rumah dan 744 unit di bawah Program Pembangunan Masyarakat Setempat.

Dalam aspek ketiga iaitu pembangunan modal insan, pihak kementerian menyasarkan 190,000 kanak-kanak daripada 1,240,050 kanak-kanak dalam tempoh Rancangan Malaysia Kesembilan akan mendapat pendidikan prasekolah. Sehingga Disember 2008, seramai 187,024 kanak-kanak yakni 98.4% telah mendapat pendidikan prasekolah di 8,364 kelas tabika KEMAS di seluruh negara. Dalam aspek pembangunan modal insan ini juga kementerian menyasarkan 12,928 daripada 48,136 warga miskin akan menerima latihan kemahiran dalam tempoh Rancangan Malaysia Kesembilan yang meliputi kursus-kursus yang antaranya seperti kursus mekanik, *electrical*, kejuruteraan marin, chef masakan, jahitan dan andaman. Sehingga Jun 2009, seramai 15,372 peserta yakni 118.9% telah menerima latihan. Kementerian juga ingin melahirkan lebih ramai usahawan luar bandar. Justeru kementerian menyasarkan untuk melatih seramai 4,600 orang usahawan daripada sasaran seramai 33,572 peserta dalam Rancangan Malaysia Kesembilan. Sehingga Disember 2008, seramai 4,706 usahawan iaitu 102.1% telah dilatih.

■1010

Dato' Noraini binti Ahmad [Parit Sulung]: Terima kasih diucapkan kepada Yang Berhormat Menteri di atas jawapan yang telah diberikan. Memang, kita memang menghargai usaha-usaha yang telah dibuat oleh kerajaan untuk membasmi kemiskinan ini. Namun, kejayaan ini sering dipersoalkan kerana masih lagi terdapat kemiskinan yang begitu ketara di kawasan-kawasan di luar bandar terutamanya di Sabah dan juga di Sarawak. Walau bagaimanapun, kita juga tahu bahawa kemiskinan isi rumah ini kita sudah kenal pasti telah lama wujud, dan kita juga tahu ada beberapa institusi kerajaan yang telah diamanahkan untuk menangani masalah ini. Kerisauan saya adalah kerajaan telah menyasarkan sifar miskin tegar dan juga kadar kemiskinan di tahap 3% pada tahun hadapan iaitu tahun 2010.

Maka soalan tambahan saya pada hari ini adalah, sejauh manakah bantuan-bantuan yang telah Yang Berhormat Menteri nyatakan di dalam jawapan tadi itu yang telah disebut sampai ke golongan sasaran? Mengapakah masih lagi terdapat perbezaan yang begitu ketara dari segi pencapaian dalam usaha kita untuk menurunkan kadar kemiskinan ini terutamanya saya hendak bagi contohnya, antara kampung-kampung di Semenanjung begitu ketara. Selepas itu berbeza pula di antara wilayah-wilayah dan kemudiannya kalau kita lihat di Sabah dan juga di Sarawak pun begitu ketara sekali perbedaannya sedangkan dasar adalah sama.

Adakah ia berkaitan dengan pelaksanaan seperti bantuan yang tidak sesuai yang telah diberikan ke sesetengah tempat? Bagaimanakah perkara ini dapat diselesaikan dan adakah kementerian juga bercadang, sebab tadi Yang Berhormat Menteri ada menyatakan di dalam jawapan Yang Berhormat bahawa salah satu daripadanya adalah usahawan. Adakah satu bank akan dibuat untuk membantu masyarakat miskin ini? Terima kasih.

Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal: Panjang, terima kasih banyak Yang Berhormat daripada Parit Sulung yang banyak membangkitkan persoalan yang amat penting sekali.

Saya akui bahawa usaha untuk membasmi kemiskinan di peringkat bukan hanya setengah-setengah dari bandar, di luar bandar agak tidak mudah hendak dilaksanakan kerana ia membabitkan perkara-perkara yang pokok, masalah teknikal dan masalah prosedur. Contohnya bilamana kita hendak melaksanakan kerja-kerja pemindahan satu kumpulan yang miskin, yang daif. Contohnya macam di kawasan Batu Pahat, saya bagi contoh iaitu Orang Asli begitu lamanya yang kita sudah usahakan. Dia membabitkan kadang-kadang masalah tanah yang ada hubung kaitnya dengan kerajaan negeri. Begitu juga di tempat-tempat yang lain.

So, ini menjadi salah satu daripada perkara yang saya perlu ambil perhatian untuk dapat diatasi agar ia dapat dilancarkan program itu untuk membantu masyarakat yang miskin di luar bandar. Perbezaan-perbezaan di antara wilayah memang berlaku. Contohnya di peringkat negeri Sabah dan di negeri Sarawak kerana masalah logistik yang agak tidak mudah hendak kita capai. Contohnya kita hendak membina jalan raya di Bario, Ba'kelalan. Satu kawasan yang

agak jauh terpencil, tidak ada dengan izin, *mean of communicating with the people on the ground only*.

Kita hanya boleh menghantar bekalan makanan ke kawasan ini menerusi udara. Helikopter iaitu yang saya masih ingat dahulu hendak bekalkan elektrik ke kawasan ini pun kita hendak angkat, hendak hantar milo pun tidak ada jalan laluan, kerana ia agak jauh terpencil. Jadi ini yang kita harus atasi masalah-masalah ini. Di pihak saya, seperti yang saya katakan beberapa langkah yang perlu kita laksanakan. Pertamanya seperti yang ditekankan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, iaitu menambah baik dari segi *delivery system* yang ada. Kerjasama dari semua pihak termasuk kerajaan-kerajaan negeri terutamanya berhubung kait dengan masalah jalan dan juga bergabung dengan saya katakan pimpinan-pimpinan yang ada.

Dalam sedikit masa, saya akan bertemu dengan Ahli-ahli Parlimen dan juga pemimpin di peringkat negeri membincangkan bagaimana masalah ini dapat kita *feedback* daripada masyarakat di peringkat pimpinan yang ada. Di samping itu, kita selaraskan dengan keperluan masyarakat. Ada satu ketika, contohnya di satu tempat di peringkat negeri Sabah bila saya lihat, projek yang kita hendak bina iaitu jalan raya. Jalan raya itu hanya sampai ke satu kuburan sahaja, tidak ada penduduk dia. Kalau ini berlaku dan ini dapat diatasi, saya yakin kumpulan sasar itu akan dapat kita penuhi kehendak dan selera mereka.

Dalam usaha kita untuk membantu keusahawanan, memang pihak kementerian menerusi MARA, banyak melakukan langkah-langkah untuk mempertingkatkan bukan hanya dalam bidang latihan-latihan teknikal dan juga bantuan kewangan, penyediaan prasarana rumah-rumah kedai yang ada juga dipertingkatkan dan insya-Allah ini tidak akan diabaikan oleh pihak Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah.

Dato' Johari bin Abdul [Sungai Petani]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan tahniah juga kepada Yang Berhormat Semporna kerana semenjak Yang Berhormat Semporna menjadi Menteri ini, banyak perbezaan. Ucap tahniahlah. [*Tepuk*]

Soalan saya ialah pada 17 Jun 2008, Suruhanjaya Hak Asasi Manusia (SUHAKAM) Dr. Jayasuria semasa menerima wawancara Malaysia Kini berkata kadar kemiskinan di Malaysia sebenarnya menjangkau 30% dan bukan 5.7% seperti yang diumumkan oleh kerajaan baru-baru ini. Soalan saya, beliau mengatakan bahawa perbezaan ini adalah kerana kaedah yang digunakan oleh kerajaan untuk mengira PGK, Pendapatan Garis Kemiskinan sudah ketinggalan zaman, ini SUHAKAM.

Maka persoalan saya ialah, apakah EPU – *Economic Planning Unit* di Jabatan Perdana Menteri tidak bercadang menyusun semula kaedah pengiraan PGK supaya mematuhi kaedah semasa dan realiti sebenar. Dengan pengiraan dan melihat data yang sebenarnya akan membantu Yang Berhormat Semporna untuk menjalankan tugas dengan lebih baik.

Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal: Terima kasih Ahli Yang Berhormat daripada Sungai Petani. Sebenarnya apa yang dilakukan oleh pihak kerajaan menerusi JPA, iaitu kita

menerusi pendekatan yang dikatakan e-Kasih agak teliti dalam melakukan pengumpulan data-data dan ini melibatkan beberapa jabatan-jabatan dan agensi yang lain. Kalau sekiranya ada pendekatan-pendekatan yang baik, pihak kerajaan amat terbuka untuk melihat bagaimana kita menjayakannya.

Apa yang penting kepada kita ialah untuk membasmi kemiskinan masyarakat. Kita tidak tertekan ataupun hanya di bawah kepompong kaedah dan cara semata-mata. Apa yang penting kepada kita selaku kerajaan ialah tanggungjawab kita untuk membantu masyarakat yang memerlukan. Sokongan dan bantuan sama ada dari segi prasarana asas juga pendidikan anak-anaknya.

Jikalau ada kaedah-kaedah yang kita rasa dan kita lihat boleh meningkatkan lagi keupayaan kita dalam pelaksanaan, kerajaan akan melihat secara teliti perkara ini. Akan tetapi dalam pada itu, seperti yang saya katakan sudah ada, sedia ada walaupun kemungkinan ada sedikit sebanyak persoalan yang dibangkitkan oleh beberapa pihak tentang kaedah ini sama ada ia boleh kita katakan menembusi sasaran yang sebenarnya. Seperti yang saya katakan, kita amat terbuka dalam keadaan ini. Terima kasih.

2. Dr. Tan Seng Giaw [Kepong] minta Menteri Pelajaran menyatakan langkah-langkah yang diambil untuk memperbaiki pelajaran termasuk pengajaran Matematik dan Sains melalui bahasa Inggeris, standard guru di semua peringkat serta pelbagai jenis sekolah. Setakat manakah beliau berjaya untuk menguatkuasakan persekolahan wajib terutamanya di luar bandar.

Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pelajaran [Tan Sri Haji Muhyiddin bin Haji Mohd. Yassin]: Tuan Yang di-Pertua, terdapat enam pertanyaan yang menyentuh tentang pengajaran dan pembelajaran Sains dan Matematik khususnya berhubung dengan dasar pelaksanaan PPSMI. Pertanyaan-pertanyaan tersebut adalah dikemukakan oleh Yang Berhormat daripada Kepong pada hari ini, Yang Berhormat daripada Tawau, Yang Berhormat Pokok Sena, Yang Berhormat Bukit Bintang, Yang Berhormat Nibong Tebal dan Yang Berhormat daripada Tanah Merah.

Kesempatan ini saya ambil untuk menjawab semua pertanyaan berkaitan dengan PPSMI ini secara serentak dan akan memberikan fokus kepada hala tuju pelaksanaan dasar tersebut Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua, seperti yang kita maklum, Kementerian Pelajaran Malaysia telah pun diminta untuk mencadangkan hala tuju dasar Program Pengajaran dan Pembelajaran Sains dan Matematik dalam bahasa Inggeris ataupun dengan singkatnya, PPSMI yang mula dilaksanakan pada tahun 2003. Memandangkan bahawa dasar ini amat penting dan mempunyai implikasi yang besar terhadap pendidikan anak-anak dan pembangunan modal insan di negara kita, Kementerian Pelajaran telah pun bersikap terbuka untuk mendengar, mengumpul dan menganalisis pandangan daripada pelbagai pihak mengenai pelaksanaan dasar ini.

■1020

Sehubungan itu, selain daripada kajian, penilaian dan perbincangan melalui pelbagai forum saya juga telah membuka ruang untuk mengadakan perbincangan dengan ibu bapa, pertubuhan bukan kerajaan dan individu yang prihatin untuk mendapat pandangan umum mengenai keberkesanan dasar PPSMI. Saya juga telah menerima banyak memorandum dan surat peribadi yang mengandungi saranan-saranan untuk menambah baik dasar yang sedia ada.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Pelajaran Malaysia telah pun mengambil pelbagai langkah untuk memastikan dasar PPSMI dilaksanakan dengan baik dan mencapai matlamatnya. Selain daripada murid, guru-guru juga sentiasa dibimbing bagi menyediakan diri mereka untuk melaksanakan PPSMI dengan berkesan. Ini termasuklah dengan menyediakan pelbagai latihan dan insentif kepada guru-guru untuk meningkatkan keupayaan mereka mengajar mata pelajaran Sains dan Matematik di dalam bahasa Inggeris.

Tuan Yang di-Pertua, keputusan kerajaan mengenai PPSMI ini mestilah berasaskan penelitian secara terperinci tentang pelbagai aspek pelaksanaan dasar ini terutama sekali kesediaan guru untuk mengajar Sains dan Matematik dalam bahasa Inggeris, keupayaan murid untuk mempelajari Sains dan Matematik dalam bahasa Inggeris dan kesan jangka panjang dasar ini terhadap pencapaian murid dalam mata pelajaran Sains dan Matematik. Penguasaan bahasa Inggeris yang baik di kalangan murid dan guru merupakan prasyarat utama kepada kejayaan dasar seperti PPSMI ini.

Justeru perkara pokok yang perlu diperhalusi dalam membuat sebarang keputusan mengenai dasar PPSMI ialah tahap penguasaan bahasa Inggeris di kalangan guru dan murid. Beberapa kajian yang dilakukan oleh Kementerian Pelajaran Malaysia dan pasukan penyelidikan bebas daripada institusi-institusi pengajian tinggi awam tempatan menunjukkan bahawa tahap penguasaan bahasa Inggeris di kalangan guru dan murid secara keseluruhannya berada pada tahap sederhana. Sementara itu tahap penguasaan bahasa Inggeris murid luar bandar yang lebih rendah berbanding murid bandar telah pun menyebabkan berlakunya jurang pencapaian antara murid bandar dan luar bandar dalam mata pelajaran Sains dan Matematik.

Sehubungan itu fokus Kementerian Pelajaran ialah untuk meningkatkan tahap penguasaan bahasa Inggeris di kalangan murid dan guru dengan menambah baik latihan guru serta meningkatkan mutu pengajaran dan pembelajaran mata pelajaran Bahasa Inggeris di sekolah-sekolah. Kementerian Pelajaran akan mengambil beberapa langkah untuk mencapai matlamat ini. Masa pengajaran dan pembelajaran mata pelajaran Bahasa Inggeris di sekolah akan ditambah untuk membolehkan kandungan pengajaran dan pembelajaran bahasa Inggeris ditambah.

Tahap kompetensi guru Bahasa Inggeris juga akan dipertingkatkan. Lebih ramai guru bahasa Inggeris yang berkelayakan akan diambil untuk mengajar, terutamanya di sekolah-sekolah di luar bandar. Di samping melantik guru-guru Bahasa Inggeris dalam negara, kerajaan

juga sedang menimbang untuk menggunakan khidmat guru bahasa Inggeris yang berkelayakan daripada luar negara untuk menampung keperluan guru bahasa Inggeris di dalam negara.

Kementerian Pelajaran juga sedang mengkaji untuk memperkenalkan mata pelajaran Kesusasteraan Inggeris di sekolah untuk meningkatkan penguatkuasaan bahasa Inggeris di kalangan murid dan tata bahasa Inggeris juga akan diberikan penekanan semula di sekolah, bertujuan untuk meningkatkan mutu penulisan dan pengucapan bahasa Inggeris di kalangan murid. Kerajaan sedar bahawa teknologi memainkan peranan penting dalam proses pengajaran dan pembelajaran.

Justeru penggunaan teknologi akan dimanfaatkan sepenuhnya untuk meningkatkan penguasaan bahasa Inggeris di kalangan murid. Untuk tujuan itu, Kementerian Pelajaran akan menaik taraf fungsi makmal komputer di sekolah di seluruh negara untuk membolehkan ianya digunakan sebagai makmal bahasa. Perisian dan peralatan yang sesuai akan dibekalkan ke sekolah-sekolah untuk melaksanakan rancangan ini. Insya-Allah, dengan kewujudan makmal bahasa di sekolah-sekolah di seluruh negara, keberkesanan pengajaran dan pembelajaran bahasa Inggeris akan dapat dipertingkatkan.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan komited untuk memastikan kecemerlangan murid dalam mata pelajaran Sains dan Matematik dapat dipertingkatkan seiring dengan peningkatan penguasaan bahasa Inggeris sebagai bahasa ilmu dan bahasa komunikasi antarabangsa. Kedudukan Bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan, bahasa ilmu dan bahasa perpaduan di kalangan rakyat di negara ini juga akan terus dimartabatkan. Sebagai bahasa pengantar utama dalam Sistem Pendidikan Kebangsaan, kerajaan akan memastikan komponen bahasa Melayu dalam pengajaran dan pembelajaran akan dipertingkatkan.

Kerajaan akan mengambil kira kedua-dua pertimbangan ini dalam membuat sebarang keputusan mengenai dasar PPSMI. Kerajaan juga telah pun memikirkan implikasi terhadap kohot murid yang terlibat dalam pelaksanaan PPSMI sejak tahun 2003 hingga sekarang iaitu kelompok murid yang telah mengikuti pelaksanaan dasar ini dengan baik dan kelompok murid yang sebaliknya. Sebarang keputusan mengenai PPSMI akan mengambil kira implikasi terhadap kedua-dua kelompok murid ini.

Oleh sebab itu, sebagai kerajaan yang bertanggungjawab, kita mengambil sedikit masa untuk menilai implikasi dasar ini daripada pelbagai sudut dan memikirkan cara-cara untuk menambah baik sistem pendidikan negara kita secara komprehensif. Saya memberi jaminan kepada Dewan ini, bahawa keputusan akan diambil oleh kerajaan dalam tempoh yang terdekat berhubung dengan PPSMI yang akan memberikan kebaikan kepada murid, guru dan juga masa depan negara.

Analisis menyeluruh dan kertas mengenai hala tuju PPSMI sudah pun siap dan insya-Allah, dalam masa yang terdekat kertas ini akan dibentangkan kepada Jemaah Menteri untuk mendapatkan keputusan muktamad mengenainya. Apa sahaja keputusan yang dibuat, biarlah

ianya untuk kebaikan rakyat selari dengan gagasan rakyat didahulukan seperti mana yang dihasratkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Nampaknya Yang Amat Berhormat Pagoh hari ini tenang, senang sentosa, senyum sahaja. *[Disampuk]* Memang ada soalan. Banyak soalan, bukan kerana Yang Amat Berhormat hari ini dia hendak menerima kebenaran. “Seperti pasir di tepi pantai, tatkala air timpas, bolehlah dibahagikan.” Akan tetapi adakah... *[Disampuk]* Yang Berhormat Padang Rengas, saya tanya Yang Amat Berhormat Pagoh. Adakah Yang Amat Berhormat sedar bahawa “sekali air bah, sekali pasir berubah, lubuk menjadi pantai dan pantai menjadi lubuk.” *[Ketawa] [Tepuk]*

Saya seronoklah kerana Yang Amat Berhormat dia hendak dengar pandangan daripada pelbagai pihak. Itu memang betul, tetapi bolehkah Yang Berhormat mengumumkan laporan yang lengkap mengenai PPSMI dan dasar PPSMI kerana sudah enam tahun. Tiap-tiap tahun ada pemantauan, ada kajian dan sebagainya, mesti kita ada satu laporan yang sangat lengkap. Bolehkah diumumkan kepada semua pihak? Bolehkah kita memberitahu kepada rakyat jelata, enam tahun sebelum ini tahap bahasa Inggeris, tahap bahasa Malaysia, tahap Matematik, tahap Sains dan apakah tahap mereka ini sekarang?

Kita hendak tahulah perbandingan sebelum dilaksanakan dasar PPSMI yang disukai oleh Yang Berhormat Padang Rengas, *[Ketawa]* dengan dasar sekarang. Di sini walaupun saya suka hendak dengar PPSMI tetapi ada juga saya menanya mengenai semua atau pelbagai sudut pelajaran, bukan setakat PPSMI dan juga mengenai penguatkuasaan persekolahan wajib terutamanya di luar bandar.

■ 1030

Itu belum dijawab oleh Yang Amat Berhormat. Tentulah Tuan Yang di-Pertua, banyak soalan. Banyak soalan. Saya berharaplah diberikan tiga hingga empat orang lagi untuk bertanya... *[Beberapa Ahli menyampuk]* Memang semua soalan itu soalan pokok kerana negara ini hendak menguasai bahasa Malaysia dan juga hendak menguasai bahasa Inggeris yang paling popular di dunia ini. Sekian, terima kasih... *[Tepuk]*

Tan Sri Haji Muhyiddin bin Haji Mohd. Yassin: Terima kasih Ahli Yang Berhormat Kepong. Memang sekali bah, sekali pasir berubah. Namun begitu, kadang-kadang ada juga bah yang pasir tidak berubah juga... *[Beberapa Ahli ketawa]*

Seorang Ahli: Yang Berhormat Kepong!

Tan Sri Haji Muhyiddin bin Haji Mohd. Yassin: Yang Berhormat Kepong tidak pernah berubah. Ya, bagaimana yang saya telah sebutkan, ini yang saya telah pun jelaskan panjang lebar iaitu tentang beberapa dapatan ataupun *finding* yang telah pun diperoleh oleh pihak kementerian hasil daripada pelaksanaan dasar PPSMI yang telah pun kita mulakan sejak tahun 2003. Sebahagian apa yang telah pun saya jelaskan tadi telah pun menunjukkan walaupun sudah ada sedikit sebanyak perubahan, tetapi dalam kajian yang kita buat perbezaan antara

sistem yang sekarang kita guna pakai iaitu PPSMI dengan sistem sebelumnya tidak begitu ketara. Peratusan peningkatan pun agaknya *nominal* sahaja antara 2% hingga 3% perbezaannya.

Sebab-sebabnya ialah kerana yang telah pun saya sebutkan tadi masalah penguasaan bahasa Inggeris terutamanya di kalangan guru-guru kita masih sederhana. Kalaupun diambil kira keseluruhan, mungkin lebih rendah daripada sederhana pun ada. Di samping itu, masalahnya ialah untuk mengajar Matematik dan Sains dalam bahasa Inggeris. Kadang-kadang guru itu pakar bahasa Inggeris tetapi dia bukan pakar guru Sains ataupun guru Matematik. Ataupun dia faham dalam soal Matematik tetapi tidak boleh berbicara dalam bahasa Inggeris. Masalah-masalah sebegini menjadi masalah yang kita sudah pun kenal pasti... [*Dewan riuh*]

Oleh sebab itu Tuan Yang di-Pertua, tidak menjadi masalah untuk kita memaklumkan apakah dapatan ataupun hasil-hasil kajian yang telah pun dibuat. Saya hendak maklumkan bukan sahaja pihak kementerian, banyak badan-badan termasuk pihak universiti pun membuat penelitian yang serupa dan mungkin boleh didapatkan daripada pihak mereka tentang apakah hasil penemuan daripada kajian yang telah pun disebutkan tadi. Soal tentang bagaimana kedudukan kita sebelum ini, itu memang ada dalam rekod. Sebelum daripada dasar ini dilaksanakan tahun 2003 dan sebelumnya. Sejak daripada dahulu lagi, ya. Bagaimana prestasi kita dalam setiap mata pelajaran itu. Cumanya kita tidak dapat menyediakan dalam laporan yang dikatakan disediakan khas. Kalau Yang Berhormat berminat, kita boleh bersedia untuk maklumkan bagaimana kedudukan. [*Dewan riuh*]

Selain daripada ini, selepas saya akan umumkan apakah hasil daripada keputusan yang kita akan bentang ke kabinet terperinci. Kita akan jelaskan secara terperinci bukan sahaja apa yang telah pun kita laksanakan tetapi apa yang kita akan laksanakan. Seperti contoh yang menjadi minat masyarakat sekarang ini ialah apa usaha yang kita buat untuk memperkukuhkan penggunaan dan profesioni bahasa Inggeris. Itu yang pertamanya. Apakah pendekatan yang kita guna pakai sekarang ini adalah yang terbaik ataupun ada pendekatan yang lain. Ada pihak yang menyatakan kalau kita hendak fasih dan *proficient* serta *competent* dalam bahasa Inggeris, harusnya di ajar untuk bahasa Inggeris. Betul? Kalau mahu fasih dalam bahasa Inggeris dan pakar dalam bahasa Inggeris, yang penting ialah mengajar bahasa Inggeris untuk bahasa Inggeris... [*Dewan riuh*] [*Ketawa*]

Saya fikir Yang Berhormat di sini semua bersetuju. Bukan sahaja di sana, di sini pun bersetuju juga... [*Dewan riuh*]

Seorang Ahli: Setuju!

Tan Sri Haji Muhyiddin bin Haji Mohd. Yassin: Jadi tidak apalah, Tuan Yang di-Pertua. Namun begitu, saya sudah jelaskan bahawa kita sudah sampai peringkat akhir. Saya sudah maklumkan. Mungkin pada awal Julai yang akan datang, kita akan buat pengumuman yang menyeluruh. Yang penting ialah bagaimana cara hendak kita laksanakan. Ini tentu melibatkan

banyak perkara. Contoh tadi soal guru. Ada yang disebutkan soal guru yang dihantar ke luar bandar. Bukan sahaja kurang tetapi tidak begitu fasih dan pakar dalam bahasa Inggeris. Maka langkah yang kita akan beri perhatian ialah bagaimana hendak perkukuhkan penguasaan bahasa Inggeris di kawasan-kawasan luar bandar supaya tidak ada satu perimbangan ataupun kelompokan yang ketara antara pencapaian penguasaan bahasa Inggeris di sekolah-sekolah bandar dengan sekolah-sekolah luar bandar.

Ini antara perkara-perkara yang kita akan ambil tindakan. Selain daripada apa yang telah pun saya umumkan dalam jawapan saya sebentar tadi.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Kalabakan... [*Dewan riuh*] [*Ketawa*]

Datuk Seri Panglima Haji Abdul Ghapur bin Haji Salleh [Kalabakan]: *Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh.* Mengenai PPSMI ini yang sebenarnya saya sudah suarakan dalam Dewan yang mulia ini pada 2004 lagi. Tahun 2004... [*Tepuk*] Sabah dan Sarawak sangat ketinggalan kerana di luar bandar di Sabah, pakar bahasa Inggeris yang mengajar Sains dan Matematik ini mereka tidak mahu pergi ke luar bandar sehingga saya cadangkan satu insentif diberi kepada guru-guru ini tambahan tetapi hingga hari ini belum mendapat apa juga kepastian. Jadi persoalannya di sini, tahun 2003 hingga sekarang, kita belum lagi buat keputusan.

Sampai bila kita mahu buat keputusan? Sampai bila kita boleh dapat mendidik anak kita di luar bandar di Sabah dan Sarawak kerana kalau di Semenanjung mungkin semua sudah maju. Di Sabah dan Sarawak jalan tidak ada, air tidak ada. Guru-guru yang pakar ini tidak mahu pergi. Jadi adakah kerajaan bercadang mungkin seperti mana yang dikatakan oleh Yang Berhormat Menteri, berusaha untuk kalau tidak boleh dilaksanakan dengan secepat mungkin untuk apa juga, bagi insentif lebih kepada guru-guru. Mungkin kalau tidak kita bagi, guru-guru yang pakar ini dia berada di bandar kerana dia boleh buat tuisyen malam-malam dan dia boleh dapat RM2000 hingga RM3000 satu bulan.

Jadi kenapa kita tidak cadangkan supaya guru-guru ini dibagi insentif. Adakah kerajaan bercadang untuk bagi insentif mungkin esok mula. Kalau boleh esok. Insentif bagi guru-guru ini supaya mereka ini boleh pergi ke luar bandar atau apabila kita melantik mereka, syaratnya mereka mesti pergi ke luar bandar. Jika tidak, mereka dibuang kerja. Terima kasih.

Tan Sri Haji Muhyiddin bin Haji Mohd. Yassin: Terima kasih Yang Berhormat Kalabakan. Sebenarnya memang ada insentif khas yang diberikan kepada semua guru-guru bahasa Inggeris. Beberapa peratusan daripada gaji mereka itu dibayar dalam bentuk elaun ataupun insentif. Cuma yang disebutkan tadi untuk Sabah dan Sarawak. Mungkin ini ada kes-kes yang agak *peculiar* kerana kawasan-kawasan yang jauh di pedalaman.

Soal yang pertamanya Tuan Yang di-Pertua, bukan sahaja soal insentif dalam bentuk ganjaran seperti elaun tadi. Kita juga melihat dalam faktor-faktor yang lain. Soal-soal yang memerlukan kita berikan sama berat. Umpamanya soal kemudahan-kemudahan tempat tinggal.

Kuarters untuk guru-guru di kawasan pedalaman. Saya sedang melihat perkara itu sekarang ini dan kita sudah mengambil satu pandangan bahawa untuk menggalakkan guru-guru pergi ke kawasan-kawasan luar bandar, fakta kebajikan itu adalah amat penting sekali.

Umpamanya soal kemudahan tempat tinggal. Ini adalah satu daripada perkara yang kadang-kadang menyebabkan guru tidak bersedia untuk pergi ke luar bandar. Keduanya ialah tentang lain-lain bentuk sokongan untuk memudahkan mereka pergi mengajar di kawasan-kawasan luar bandar. Jadi Yang Berhormat telah pun menyebut tadi tentang soal Sabah dan Sarawak. Saya mengambil perhatian perkara ini. Mungkin dalam inisiatif baru yang kita hendak cadangkan, kita akan ambil kiralah...

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: *[Bangun]*

Tan Sri Haji Muhyiddin bin Haji Mohd. Yassin: Kawasan-kawasan yang pedalaman, yang hulu dan yang agak jauh daripada kawasan-kawasan pertumbuhan baru, *new growth area*, ini kalau diperlukan, maka kita perlu mungkin menimbangkan satu bentuk pemberian tambahan untuk menggalakkan mereka pergi ke kawasan-kawasan tersebut...

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: Tuan Yang di-Pertua, satu soalan tambahan.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat.

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: Sekiranya segala kekurangan ini diakui, bolehkah kita gantungkan sahaja dasar ini buat sementara waktu... *[Dewan riuh]*

Seorang Ahli: Mat sampuk.

Beberapa Ahli: *[Menyampuk][Dewan riuh]*

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat.

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: Kita sudah mengaku banyak kekurangan. Anak murid menjadi mangsa... *[Dewan riuh]*

3. Tuan Liang Teck Meng [Simpang Renggam] minta Menteri Kesihatan menyatakan, berapa orang anggota kakitangan kerajaan termasuk anggota polis dan askar yang telah menerima suntikan vaksin untuk menentang Influenza A (H1N1) dan adakah ia berkesan.

Menteri Kesihatan [Dato' Sri Liow Tiong Lai]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Dalam Pelan Kebangsaan, *National Influenza Preparedness Plan, Dynamic Plan*, dianggarkan sejumlah 200,000 petugas barisan hadapan atau *front liner* akan terlibat dalam menangani wabak pandemik Influenza. Mereka ini selain daripada anggota kesihatan dan perubatan, adalah juga termasuk Polis Diraja Malaysia, Jabatan Pertahanan Awam, Angkatan Tentera Malaysia, Jabatan Bomba dan Penyelamat Malaysia serta Jabatan Imigresen.

■1040

Mereka ini dipanggil sebagai barisan hadapan kerana bertanggungjawab memastikan perkhidmatan asas dalam negara terus berfungsi dan terjaga sewaktu berlaku wabak *pandemic*.

Mereka ini perlu dilindungi daripada bahaya jangkitan penyakit *pandemic* dan satu daripadanya adalah dengan memberikan suntikan pelalian penyakit *pandemic*.

Untuk tahun 2009, sejumlah 200,000 dos vaksin *seasonal flu* telah dibekalkan pada bulan Mei 2009 untuk disuntik kepada semua petugas barisan hadapan. Vaksin *seasonal flu* ini berkesan melindungi seseorang daripada jangkitan influenza A H3N2, Influenza A H1N1 dan Influenza B yang sedia ada tetapi tidak berkesan sepenuhnya untuk melindungi individu dari jangkitan virus influenza A H1N1 baru yang sedang melanda seluruh dunia sekarang ini. Ini adalah kerana virus ini merupakan *strain* baru dan virus daripada influenza yang biasa.

Vaksin influenza A H1N1 baru ini belum wujud lagi. Pihak Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO) bersama dengan syarikat utama pembuat vaksin dunia sedang giat berusaha untuk membuat vaksin Influenza A H1N1 untuk digunakan sebagai pencegahan jangkitan Influenza A H1N1.

Virus Influenza A H1N1 adalah virus baru dan seperti yang telah dimaklumkan oleh pihak WHO, virus baru ini ada A H1N1, ada *human flu*, ada *swine flu*, ada *avian flu*. Ketiga-tiga ada dalam A H1N1 yang baru ini. Masa yang diperlukan untuk menghasilkan vaksin yang dimaksudkan adalah antara tiga hingga enam bulan dan dijangka vaksin Influenza A H1N1 akan sedia ada sebelum penghujung tahun ini.

Walau bagaimanapun, pelalian *seasonal flu* kepada anggota barisan hadapan memberikan faedah seperti berikut;

- (i) melindungi mereka daripada mendapat jangkitan *seasonal* influenza yang juga sedang menular sekarang dan ia akan meningkatkan kualiti hidup mereka terutama untuk keperluan bertugas dengan sihat sewaktu dunia dilanda dengan *pandemic* influenza; dan
- (ii) petugas hadapan akan bebas daripada jangkitan *seasonal flu* dan ini seterusnya mengelakkan risiko individu daripada menjadi tempat virus influenza bermutasi atau dikenali sebagai *reassortment*. ini boleh menyebabkan virus influenza menjadi *strain* baru yang lebih *virulent* bahaya dengan kesan jangkitan dan kematian yang berbeza.

Sekian.

Tuan Liang Teck Meng [Simpang Renggam]: Terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri atas jawapan yang diberikan. Saya baru-baru ini terbaca berita bahawa ada beberapa syarikat farmaseutikal yang besar di dunia telah pun mula menghasilkan vaksin H1N1 ini. Jadi saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Menteri, adakah kerajaan berhasrat sekiranya ada memberikan suntikan secara percuma vaksin ini kepada rakyat jelata. Sekian terima kasih.

Dato' Sri Liow Tiong Lai: Tuan Yang di-Pertua, pada masa ini seperti yang saya katakan tadi memerlukan lebih kurang enam bulan, akhir tahun baru ada vaksin ini. Apabila vaksin ini siap dan setelah ada dalam pasaran, dia perlu melalui satu *clinical test* dalam negara

kita dahulu sebelum kita boleh buat pelalian kepada seluruh rakyat. Oleh itu saya rasa kita akan membuat pertimbangan apabila tiba masanya.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin ucapkan ribuan terima kasih kepada barisan hadapan di dalam menangani merebaknya jangkitan Influenza A H1N1 ini tetapi saya ingin tahu sama ada pihak kementerian ada apa-apa langkah walaupun telah mengumumkan 10 langkah pencegahan untuk melibatkan semua lapisan rakyat.

Saya bagi contoh di mana saya rasa sudah dua buah sekolah telah ditutup. Adakah pihak kementerian mencadangkan membekalkan peralatan kepada setiap sekolah untuk memeriksa suhu setiap pelajar pada setiap pagi? Jadi saya rasa itu adalah perkara yang amat penting untuk mencegahnya bukan apabila jangkitan telah berlaku baru mengambil langkah untuk menutup sekolah atau menutup kelas tersebut.

Perkara kedua ialah pintu masuk lapangan terbang sebab setahu saya kalau *AirAsia* terbang dari negara China masuk ke Malaysia, borang deklarasi yang diberikan hanya dalam satu bahasa iaitu bahasa Inggeris. Mengapa tidak boleh bekalkan borang deklarasi kesihatan dalam bahasa Cina atau Mandarin juga sebab kita ada pelawat dari negara tersebut.

Juga saya ingin bangkitkan bangunan-bangunan kerajaan seperti di stesen kereta api di Ipoh. Bangunan-bangunan kerajaan mesti bekalkan semua kemudahan mencuci tangan. *Soap* untuk mencuci tangan atau sabun untuk mencuci tangan. Yang Berhormat Menteri telah bangkitkan bahawa Yang Berhormat Menteri sendiri selalu mencuci tangan. Jadi ini yang paling asas untuk mendidik serta memberi *awareness* secara asas. *[Tepuk]* Kalau hanya meminta mereka mencuci tangan tetapi peralatan yang paling asas di bangunan di mana...

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Tangan sahaja cuci... *[Ketawa]*

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: ...Ramai pelawatnya tidak dibekalkan, saya rasa hanya bercakap sahaja dan juga cara-cara...

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Yang lain pun cucilah sama. *[Ketawa]*

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: ...Mendidik semua lapisan masyarakat cara-cara mencuci tangan yang betul. Saya harap perkara ini pihak kementerian boleh menitikberatkan dan juga kalau boleh bekalkan dan bagi peruntukan kepada setiap Ahli Parlimen untuk menyebarkan maklumat berkenaan cara-cara mencegah, menangani dan mendidik berkenaan Influenza A H1N1 ini. Saya pohon penjelasan. *[Tepuk]*

Dato' Sri Liow Tiong Lai: Terima kasih Yang Berhormat Batu Gajah yang telah menimbulkan beberapa persoalan. Saya hendak maklumkan kepada Dewan yang mulia ini bahawa Kementerian Kesihatan Malaysia sentiasa melakukan pemantauan terhadap perkembangan wabak jangkitan Influenza A H1N1 dalam negara dan juga di peringkat antarabangsa.

Banyak langkah telah diambil dalam masa yang singkat ini. Kita telah mempunyai pelan kebangsaan termasuk kita ada respons organisasi, kita aktifkan semua jana kuasa di peringkat kebangsaan, Jawatankuasa Teknikal, Jawatankuasa Keselamatan Negara dan juga kita ada respons perubatan, respons kesihatan awam, respons makmal, respons sosial dan respons komunikasi.

Semua pelan ini telah pun dilaksanakan pada masa sekarang dan saya hendak maklumkan bahawa kerajaan boleh laksanakan semua langkah ini dan kita perlukan kerjasama semua pihak. Seperti yang dikatakan tadi bahawa termasuk borang iaitu *Health Declaration Form* di lapangan terbang dan dalam kapal terbang, kita ada sediakan dalam semua bahasa, bahasa Malaysia, bahasa Inggeris, bahasa Cina, dan bahasa Tamil. Kita sediakan dalam semua bahasa. Saya rasa dalam pelaksanaan, sekiranya ada kekurangan, kita akan memperbaiki keadaannya.

Saya juga hendak jelaskan di sini bahawa rakyat perlu juga ditingkatkan kesedarannya. Mereka perlu lebih berhati-hati pada masa sekarang, musim *pandemic*. Mereka kena bertanggungjawab untuk menjaga kebersihan diri, seperti yang dikatakan tadi kita perlu galakkan mereka lebih kerap mencuci tangan. Kalau mereka selesema dan demam, mereka kena tutup mulut, *wearing mask* dan kalau mereka sakit, cepatlah pergi jumpa doktor kerana *pandemic* ini kita hendak jelaskan kalau dia cepat pergi jumpa doktor, doktor sahkan dia H1N1 mereka perlu dapatkan *antiviral medicine* dengan cepat.

The first 48 hours is a most critical time. Apabila virus masuk dalam badan kita, dengan adanya *antiviral medicine*, ubat ini akan perlahankan aktiviti virus dan badan kita akan ada antibodi untuk menangani virus tersebut. Oleh itu, digalakkan mendapatkan rawatan perubatan dengan cepat. Jangan ambil ringan tentang demam panas yang berlaku pada musim *pandemic* ini.

Saya juga hendak pastikan bahawa kerjasama semua pihak untuk sediakan kelengkapan-kelengkapan yang perlu terutama sekali kerajaan sudah sediakan semua kelengkapan yang perlu di semua hospital. Kita sudah pastikan 28 hospital khas untuk H1N1 ini telah pun disiapkan dengan semua kelengkapan termasuk *low pressure room*, tempat pengasingan dan *all the headgear and* kelengkapan yang diperlukan.

■1050

Saya setuju dan saya minta kerjasama semua Ahli Parlimen kalau boleh bantu Kementerian Kesihatan untuk agihkan maklumat-maklumat ini. Kita ada banyak maklumat, kita ada banyak poster, ada banyak risalah, saya boleh beri kepada semua Ahli Parlimen dan minta kerjasama balik kawasan tolong kita anjurkan program kesedaran ini dan kita boleh sama-sama tingkatkan.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Bantuan kewangan ada?

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Kita boleh membantu dari segi apa juga tetapi aktiviti perlu dijalankanlah. Kita boleh gunakan bantuan daripada Lembaga Pengerusi Kesihatan untuk meningkatkan kesedaran orang ramai. Ahli Parlimen yang ingin menganjurkan aktiviti berhubung dengan kesedaran tentang epidemik ini, saya memberi sokongan dan harap dapat dilaksanakan dengan secepat mungkin. Terima kasih.

4. Puan Nurul Izzah Anwar [Lembah Pantai] minta Perdana Menteri menyatakan:

- (a) apakah rasional meletakkan Hakim-hakim Mahkamah Majistret dan Mahkamah Sesyen di bawah kuasa Pejabat Peguam Negara (AG's Chambers); dan
- (b) mengapa kerajaan tidak meletakkan hakim-hakim Mahkamah Majistret dan Mahkamah Sesyen di bawah Yang Dipertuan Agong sejajar dengan pelaksanaan doktrin pengasingan kuasa yang lebih berkesan.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz]:

Tuan Yang di-Pertua, saya nak ucap tahniah kepada wakil rakyat Lembah Pantai, soalan yang cukup baik tidak macam Yang Berhormat Kepong yang banyak merapu. Saya harap Ketua Pembangkang ambil maklum ya.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Awal-awal jawapan dah merapu dah.
[Ketawa]

Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya majistret dan Hakim Mahkamah Sesyen tidak diletakkan di bawah kuasa Pejabat Peguam Negara, dalam bahasa Inggeris nya AG's Chambers. Majistret dan Hakim Mahkamah Sesyen berada di bawah tanggungjawab Pejabat Ketua Pendaftar Mahkamah Persekutuan Malaysia yang merupakan suatu jabatan di bawah Jabatan Perdana Menteri. Pejabat Ketua Pendaftar Mahkamah Persekutuan Malaysia bertanggungjawab untuk mentadbir mahkamah di seluruh Malaysia yang merangkumi Mahkamah Persekutuan, Mahkamah Rayuan, Mahkamah Tinggi dan mahkamah-mahkamah rendah.

Mahkamah Majistret dan Mahkamah Sesyen merupakan mahkamah rendah. Pejabat Ketua Pendaftar Mahkamah Persekutuan Malaysia bertanggungjawab mengendalikan hal-hal kehakiman dan pentadbiran semua majistret di Mahkamah Majistret dan hakim-hakim di Mahkamah Sesyen.

Soalan (b), semua majistret di Mahkamah Majistret dan Hakim Mahkamah Sesyen yang dilantik merupakan anggota perkhidmatan perundangan dan kehakiman. Majistret yang dilantik dan ditempatkan untuk bertugas di Wilayah-wilayah Persekutuan dilantik oleh Yang di-Pertuan Agong, majistret yang dilantik dan ditempatkan untuk bertugas di negeri-negeri dilantik oleh Duli Yang Maha Mulia Sultan atau Yang di-Pertua Negeri di mana seseorang majistret ditempatkan untuk bertugas.

Pelantikan majistret dibuat oleh Yang di-Pertuan Agong, Duli Yang Maha Mulia Sultan atau Yang di-Pertua Negeri atas syor Ketua Hakim Negara. Peruntukan undang-undang yang berkaitan dengan pelantikan majistret ialah seksyen 78 Akta Mahkamah Rendah 1948 iaitu Akta 92. Hakim Mahkamah Sesyen pula dilantik oleh Yang di-Pertuan Agong atas syor Ketua Hakim Negara. Peruntukan undang-undang yang berkaitan dengan pelantikan Hakim Mahkamah Sesyen ialah seksyen 59 Akta Mahkamah Rendah 1948.

Majistret dan hakim Mahkamah Sesyen terletak di bawah pentadbiran Pejabat Ketua Pendaftar Mahkamah Persekutuan Malaysia. Justeru tidak timbul isu ketidakberkesanan pelaksanaan doktrin pengasingan kuasa.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, saya telah diberitahu oleh Yang Berhormat Lembah Pantai iaitu hak beliau untuk bertanya soalan tambahan pertama diberikan kepada Yang Berhormat Bukit Gelugor. Jadi saya jemput Yang Berhormat Bukit Gelugor.

Tuan R. Karpal Singh [Bukit Gelugor]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Menteri ada merujuk kepada doktrin pengasingan kuasa, *doctrine separation of powers*. Dalam tahun 2007, Mahkamah Persekutuan ada memutuskan bahawa *doctrine separation of powers* tidak wujud dalam negara ini. Saya mahu dapat tahu daripada Menteri apakah pendirian kerajaan ke atas keputusan itu. Adakah *doctrine separation of powers* wujud dan ada terletak dalam Perlembagaan Persekutuan. Bolehkah saya dapat tahu pendirian kerajaan ke atas doktrin itu?

Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Tuan Yang di-Pertua, kita tahu iaitu bahawa *judiciary* dengan *executive* dan *legislative* asing. Apa juga keputusan yang dibuat oleh *judiciary* tidak semestinya merupakan itu juga apa yang dikehendaki oleh eksekutif. Oleh sebab itu kadang kala kita lihat dalam negara kita ini, apabila sesuatu keputusan yang dibuat oleh *judiciary* itu kita rasa tidak sesuai dengan apa yang kita fikirkan, sebab itu kadang kala kita mengadakan rang undang-undang untuk meminda akta bagi kadang kala untuk menafikan *to negate* sesetengah keputusan yang dibuat oleh *judiciary*.

Jadi dalam hal ini seperti mana yang telah saya jawab di akhir sekali iaitu bahawa tidak ada apa yang dikatakan timbul isu ketidakberkesanan pelaksanaan doktrin pengasingan kuasa. *Last* sekali, bermakna bahawa dalam pandangan eksekutif kita, di negara kita ini sememangnya ada *doctrine of separation* ini memang wujud di negara kita.

Tuan Khairy Jamaluddin Abu Bakar [Rembau]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Badan kehakiman negara kita ini berdepan dengan pelbagai cabaran. Antaranya kes tertunggak, cabaran persepsi tetapi saya nampak cabaran yang kritikal adalah kualiti hakim. Di negara maju yang lain, badan kehakiman diisi dengan bukan hanya daripada perkhidmatan kehakiman, *judicial services* tetapi juga dari peguam sektor guaman swasta untuk menarik *the best legal minds* dengan izin masuk ke dalam badan kehakiman.

Masalah kita di Malaysia ini di antaranya ialah masalah gaji. Walaupun diselaraskan baru-baru ini, contoh Hakim Mahkamah Tinggi naik daripada RM13,000 sampai kepada

RM17,000 sebulan. Mahkamah Rayuan RM13,600 sampai kepada RM18,500 dan Ketua Hakim Negara, gajinya sebulan adalah RM25,000 sahaja. Walaupun ada kenaikan tetapi masih rendah dibandingkan dengan sektor swasta dan negara maju yang lain.

Jadi soalan saya kepada Menteri, adakah kerajaan sedia untuk meluluskan permohonan kenaikan gaji tambahan sekiranya permohonan ini dibuat daripada badan kehakiman. Terima kasih.

Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Saya juga nak mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Rembau yang juga telah bertanya soalan yang baik.

Pertamanya, seperti mana disebut sebentar tadi iaitu bahawa kerajaan sedar iaitu bahawa kita perlu memperbaiki mutu *judiciary* kita. Oleh sebab itu kita bersetuju dalam Dewan yang lepas untuk menubuhkan GLC, walaupun pihak pembangkang banyak membangkang saya pada ketika itu tetapi kita berjaya meluluskan GLC ini. Tujuannya ialah untuk menaikkan mutu *judiciary* kita dan tidak terletak kepada satu ataupun dua orang sahaja untuk memutuskan siapa yang layak untuk menjadi hakim ini.

Keduanya saya ingin menyatakan di sini iaitu bahawa bagi pihak hakim-hakim, mereka berterima kasih kepada kerajaan. Ini sendiri telah pun disampaikan oleh Ketua Hakim kepada saya untuk disampaikan kepada kerajaan kerana mereka berpuas hati dengan kenaikan gaji yang telah dilakukan baru-baru ini. Mereka agak terkejut daripada segi pandangan mereka kerana mereka telah mendapat satu kenaikan yang tinggi bagi mereka.

Walau bagaimanapun saya setuju dengan Yang Berhormat Rembau iaitu bahawa jika dibandingkan dengan swasta, sememangnya ia tidak dapat menarik *legal minds* yang baik daripada swasta untuk masuk kerana gajinya rendah. Sebenarnya Yang Berhormat, bukan sahaja gaji yang rendah yang tidak menarik perhatian mereka untuk menjadi hakim. Cara hidup, cara hidup juga merupakan satu perkara kerana kita tahu bahawa hakim ini tidak boleh bergaul. Jadi banyak daripada peguam-peguam kita, kita tahu bahawa mereka ini *socialize*, mereka pergi ke bar kah, pergi makan *dinner*, dia boleh bercampur gaul tetapi hakim tidak boleh. Inilah yang menyebabkan mengapa ramai yang tidak mahu menjadi hakim kerana mereka tidak dapat mengikuti cara hidup hakim ini.

■1100

Walau bagaimanapun ada juga hakim-hakim yang merasakan bahawa mereka mempunyai perasaan terpanggil untuk membantu *judiciary* dalam hal-hal kes yang tertangguh dan macam-macam lagi. Jadi, Ketua Hakim telah berbincang dengan saya, kita bersetuju untuk mewujudkan satu skim di mana seseorang pengamal undang-undang swasta, kalau dia mahu, dia boleh mengikuti satu skim yang kita panggil skim sementara iaitu seorang yang telah menjadi pengamal yang baik, dan dia merasa ada tanggungjawab untuk membantu *judiciary*. Dia boleh masuk satu skim di mana dia menjadi hakim selama dua tahun, supaya dalam masa dua tahun itu, dia dapat membantu *judiciary* untuk menyelesaikan beberapa kes yang tertunggak.

Selepas dua tahun, kalau dia fikirkan bahawa dia tidak berminat untuk meneruskan, dia boleh keluar daripada menjadi JC, JC maksud saya. Jadi saya kira ini adalah satu cara bagaimana untuk kita mendapat, *the good legal mind*, daripada pengamal swasta untuk masuk menjadi *Judicial Commissioner* selama dua tahun, untuk membantu kerajaan mengatasi masalah *backlog cases* yang wujud sekarang ini, terima kasih.

5. Tuan Aaron Ago Anak Dagang [Kanowit] minta Menteri Pembangunan, Wanita, Keluarga dan Masyarakat menyatakan status Projek Cari-cari mengikut kawasan Parlimen yang telah dilancarkan pada tahun 2008.

Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat [Dato Sri Shahrizat Abdul Jalil]: *Assalamualaikum Warahmatullaahi Wabarakaatuh.* Tuan Yang di-Pertua, dalam usaha meningkatkan keberkesanan penyampaian perkhidmatan kepada kumpulan sasar, Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat, telah melancarkan Projek Cari pada 17 Julai 2008. Projek ini merupakan satu kaedah pendekatan pendampingan sosial atau dengan izin, *social outreach* bagi membantu masyarakat yang kurang bernasib baik dan memerlukan bantuan diberikan bantuan kebajikan yang bersesuaian, termasuk untuk keluarga miskin yang memerlukan bantuan kewangan, keluarga yang mempunyai anak atau ahli keluarga dari golongan kurang upaya, warga emas yang terlantar atau tinggal keseorangan dan keluarga miskin yang tinggal di rumah yang tiada bekalan air dan elektrik.

Bagi menjayakan Projek Cari ini, pembantu-pembantu kebajikan masyarakat secara sambilan telah dilantik bagi membantu pegawai-pegawai kebajikan masyarakat mencari dan mengesan, membuat siasatan awal dan juga siasatan lanjutan. Semenjak pelancaran Projek Cari ini, sehingga 12 Jun 2009, sebanyak 88, 542 kes telah diberi bantuan, manakala 67, 178 kes masih dalam siasatan, dan 48,626 kes tidak diluluskan.

Pemberian bantuan kebajikan ini telah menelan belanja sehingga kini, sebanyak RM21,280,436. Bagi negeri Sarawak, 2,827 kes telah diberi kelulusan. Sebanyak 3254 kes tidak diluluskan, manakala 22,702 kes masih di peringkat siasatan. Pihak kementerian sedang bekerja rapat dengan Jabatan Kebajikan Negeri Sarawak, dan kerajaan Negeri Sarawak bagi mempercepatkan lagi proses siasatan kes-kes yang dirujuk. Bagi kawasan Parlimen Kanowit pula, sehingga 29 Mei 2009, sebanyak 109 kes telah mendapat kelulusan, 175 tidak diluluskan dan sebanyak 2,308 kes masih di dalam siasatan. Terima kasih.

Tuan Aaron Ago Anak Dagang [Kanowit]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih atas jawapan Yang Berhormat Menteri. Kalau kita lihat keputusan yang telah dapati di Sarawak, jadi masalah besar kementerian dalam melaksanakan Projek Cari-cari ini adalah peruntukan kewangan dan juga pegawai yang tidak mencukupi, terutamanya untuk kawasan-kawasan pedalaman, di mana peruntukan besar untuk *traveling* amat diperlukan.

Kedua juga kita telah difahamkan oleh ICU bahawa maklumat dan keputusan daripada Projek Cari-cari ini akan dijadikan untuk input ataupun asas kepada menyediakan bajet dan strategi dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh dan juga Bajet 2010. Jadi soalan saya Yang Berhormat Menteri, apakah langkah-langkah kementerian untuk memenuhi kehendak kerajaan dalam dua isu tersebut di atas, dan bolehkah Menteri mengesyorkan, bilakah siasatan ke atas borang-borang atau Projek Cari ini dapat diselesaikan di seluruh negara. Terima kasih.

Dato Sri Shahrizat Abdul Jalil: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin maklumkan kepada Ahli Yang Berhormat bahawa kami di kementerian, terutamanya melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat. Kita akan mengambil langkah-langkah yang proaktif untuk menentukan program Projek Cari ini berjaya, supaya kumpulan sasarannya dapat pembelaan yang sewajarnya. Saya sedang meneliti penyampaian *system delivery*, terutamanya di kawasan-kawasan pendalaman dan saya mengambil maklum bahawa terutamanya di Sabah dan Sarawak, besar kemungkinan akan diwujudkan satu *taskforce* di mana peruntukan dan juga cara untuk kita menangani isu-isu ataupun kes-kes di bawah Program Cari ini, dapat diselesaikan dengan secepat mungkin. Keduanya saya ingin maklumkan bahawa semua kes yang telah dibawa masuk di bawah Projek Cari ini, *listnya* akan dikemaskinikan dan insya-Allah akan diberi perhatian oleh semua agensi kerajaan, bukan hanya di bawah Jabatan Kebajikan Masyarakat sahaja. Terima kasih.

Puan Nurul Izzah Anwar [Lembah Pantai]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Harap tak terlalu lewat untuk mengucapkan tahniah. Saya hanya ingin menanyakan soalan tambahan. Ada sebuah keratan akhbar yang disiarkan oleh Sinar Harian Pahang pada 28 Februari 2009 yang membangkitkan rungutan daripada rakyat di Kuantan yang memohon bantuan mendapatkan tandatangan daripada Ahli Parlimen Kuantan, tapi ditolak oleh pegawai untuk Program Cari, katanya tandatangan Ahli Parlimen pembangkang Pakatan Rakyat, tidak boleh pakai. *[Tepuk]*

Jadi boleh tidak, Yang Berhormat beri jaminan insya-Allah, bahawa di bawah seliaan kementerian, bawah Yang Berhormat tidak akan ada lagi diskriminasi ataupun wujud dakwaan sebegini dalam pemberian bantuan. Maksudnya semua rakyat berhak mendapat, kalau layak bila sokongan diberikan oleh semua Ahli Parlimen, tidak kiralah daripada Barisan Nasional atau Pakatan Rakyat. *[Tepuk]*

Dato Sri Shahrizat Abdul Jalil: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin maklumkan pada Yang Berhormat daripada Lembah Pantai bahawa sebenarnya Kerajaan Barisan Nasional, kita membantu orang yang miskin yang memerlukan bantuan, tanpa kira daripada parti yang mana. *[Dewan riuh]*

Tuan N. Gopalakrishnan [Padang Serai]: Kalau bantu tak akan kalah.

Dato Sri Shahrizat Abdul Jalil: Saya ingat semasa saya menjadi Ahli Parlimen Lembah Pantai...

Tuan Mohd. Firdaus Jaafar [Jerai]: Pengesahan itu, pengesahan.

Dato Sri Shahrizat Abdul Jalil: Saya ingin maklumkan bahawa semasa saya menjadi Ahli Parlimen Lembah Pantai ramai daripada pengundi yang bukan menyokong Barisan Nasional, tapi oleh sebab mereka miskin, dan memerlukan bantuan, kita *gentlemen* dengan izin, kita memberi bantuan. Insya-Allah Yang Berhormat, saya nak maklumkan bahawa di bawah Projek Cari ini, kita tengok kriteria. Kalau kriteria pemohon itu mengikut apa yang telah disahkan, tidak kiralah siapa sahaja yang mengesahkan.

Akan tetapi sudah tentulah kalau yang disahkan oleh pemimpin-pemimpin yang mempunyai kepimpinan yang cemerlang dan terserlah itu, akan kita beri perhatian, tapi saya nak maklumkan bahawa siapa jua yang jatuh di bawah kaedah-kaedah yang telah disusun atur oleh kementerian, akan diberi perhatian.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: *[Menyampuk] [Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Tuan Yang di-Pertua: Padang Serai, Padang Serai. *[Dewan riuh]* Ahli-ahli Yang Berhormat, sudah pun jawapan yang diberi oleh Menteri cukup bernas mengatakan bahawa tidak pilih kasih, ada lagi yang bising. Padang Serai, berdiri sekali lagi, saya akan suruh rehat *[Dewan riuh]* Sudahlah Padang Serai, sudah terima kasih,.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Memalukan.

■1110

Puan Hajah Fuziah Salleh [Kuantan]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sebelum saya kemukakan soalan saya nombor enam saya pohon Menteri *refer* kepada Hansard bahas terdahulu di mana memang ada bukti, ada *evidence* di mana pengundi saya ditolak *[Tepuk]* di atas tandatangan yang saya telah tandatangan borang Cari, di mana telah diberitahu oleh pegawai di jabatan bahawa ini adalah arahan tandatangan pembangkang tidak diterima.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Inilah Menteri...

Puan Hajah Fuziah Salleh [Kuantan]: Dengan itu saya kemukakan soalan nombor enam. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Padang Serai, Yang Berhormat Padang Serai. Ini hal wanita janganlah campur Yang Berhormat Padang Serai. *[Ketawa]* Itulah saya biarkan Yang Berhormat Kuantan untuk bercakap dahulu sebelum kemukakan soalan.

Dato' Ismail Kasim [Arau]: Kena kaji semula Yang Berhormat Padang Serai itu.

6. Puan Hajah Fuziah Salleh [Kuantan] minta Menteri Kewangan menyatakan apakah status pengoperasian syarikat Credit Tip Off Service Sdn Bhd (CTOS) dan nyatakan apakah prosedur atau proses yang dilalui bagi seseorang sebelum di senarai hitamkan oleh CTOS.

Timbalan Menteri Kewangan I [Dato' Chor Chee Heung]: Tuan Yang di-Pertua, pertama sekali ucapan terima kasih kepada Yang Berhormat dari Kuantan yang telah pun mengemukakan pertanyaan pada pagi ini.

Untuk makluman Yang Berhormat, CTOS Sdn. Bhd. masih lagi beroperasi berikutan masalah yang timbul akibat ketidaktetapan maklumat, kerajaan telah pun memutuskan bahawa syarikat CTOS tidak dibenarkan mengenakan sebarang bayaran ke atas individu yang menyemak, membetul ataupun mengemas kini maklumat mereka yang terdapat dalam pangkalan data CTOS.

Di samping itu Persatuan Bank-Bank Malaysia juga telah memutuskan bahawa institusi perbankan perlu mendapatkan kebenaran peminjam terbabit terlebih dahulu sebelum memperoleh maklumat peribadi mereka daripada mana-mana syarikat rujukan kredit swasta seperti CTOS. Langkah ini bertujuan memastikan maklumat yang diperolehi adalah tepat dan terkini bagi memastikan keputusan kredit dibuat berdasarkan maklumat yang sewajarnya. Sebagai langkah untuk mengawal selia syarikat rujukan kredit swasta, kerajaan akan membentangkan satu rang undang-undang berkaitan syarikat rujukan kredit di Parlimen pada tahun ini.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini juga maklumat yang diperolehi dari CTOS hanya membantu mengurangkan kos carian maklumat dari pelbagai sumber dengan menawarkan pangkalan data maklumat berpusat. CTOS mengumpul maklumat mengenai individu dan syarikat perniagaan dari sumber-sumber awam seperti surat khabar, warta kerajaan, dan carian maklumat di Suruhanjaya Syarikat Malaysia. Maklumat yang diperolehi akan dimasukkan ke dalam sistem pangkalan data CTOS dan akan dikongsi dengan pelanggan-pelanggan CTOS yang ingin membuat semakan. Memandangkan maklumat diperolehi dari sumber-sumber awam, maklumat yang dikumpul di dalam pangkalan data CTOS hanya memberi maklumat sejarah sahaja dan mungkin tidak mengandungi maklumat terkini mengenai status seseorang individu. Oleh itu, CTOS tidak menyenaraihitamkan mana-mana individu yang terdapat dalam pangkalan data mereka. Sekian, terima kasih.

Puan Hajah Fuziah Salleh [Kuantan]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya berterima kasih kerana Yang Berhormat Timbalan Menteri berterus-terang bahawa maklumat yang dibekalkan oleh pihak CTOS bukan merupakan maklumat yang terkini. Akan tetapi walaupun bank-bank di Malaysia mengatakan perlu mendapat izin daripada peminjam sebelum maklumat mereka diketahui daripada pihak CTOS perkara ini tidak berlaku malah tidak ada regulasi, tidak ada penekanan berkenaan dengan perkara ini.

Oleh kerana CTOS merupakan satu-satunya badan yang dirujuk oleh pihak-pihak peminjam, maka ini tentu sekali meletakkan pihak-pihak peminjam dalam kedudukan yang sukar terutamanya dalam keadaan ekonomi yang merudum sekarang ini. Kadang-kadang para peniaga perlu kepada suntikan dana, kadang-kadang orang hendak kahwin pun perlu kepada pinjaman peribadi. Oleh kerana maklumat daripada CTOS ini tidak terkini dan kadang-kadang maklumat itu ketinggalan zaman, maka maklumat yang digunakan ini meletakkan para peminjam dalam kedudukan yang begitu sukar dan serba salah.

Soalan saya, apakah pendekatan holistik, pendekatan menyeluruh yang akan digunakan oleh pihak kementerian di dalam mengimbangi kepentingan *the credit guarantors*, iaitu pihak yang memberi pinjaman di samping mengimbangi kepentingan pihak peminjam dan dalam menyediakan satu persekitaran yang kondusif mengisi *demand and supply*. Saya pohon pihak kementerian memberikan satu pendekatan holistik untuk kepentingan ramai. Terima kasih.

Dato' Chor Chee Heung: Terima kasih Yang Berhormat dari Kuantan. Dalam jawapan asal saya telah pun beritahu bahawa oleh kerana begitu banyak aduan yang telah diterima oleh Bank Negara, maka Bank Negara telah pun mengarahkan supaya beberapa langkah akan diambil oleh pihak bank sebelum mereka memberi pertimbangan kepada semua permohonan pinjaman. Seperti saya katakan tadi untuk menambahbaikkan lagi keadaan seumpama ini, Bank Negara ataupun kementerian dalam tahun ini akan membentangkan satu rang undang-undang untuk menambahbaikkan lagi keadaan ini, termasuk juga mengimbangi seluruh keadaan di mana pihak peminjam akan dilayan dengan lebih adil dan saksama.

Selain daripada itu juga, bukan sahaja CTOS yang merupakan agensi pelaporan kredit. Untuk makluman Dewan yang mulia ini terdapat lima buah agensi pelaporan kredit, di mana tiga adalah kepunyaan atau bersangkut-paut dengan bank-bank kita iaitu:

- (i) SME Kredit Biro. SME Kredit Biro hanya membuat laporan terhadap SME dan ini adalah kepunyaan CGC ataupun Credit Waiting on Companies;
- (ii) CTOS yang merupakan syarikat swasta;
- (iii) CCRIS iaitu Central Credit Reference Information System yang juga di bawah kawalan Bank Negara;
- (iv) BRIS juga sebuah syarikat swasta; dan
- (v) FIS di mana ianya hanya membuat laporan mengenai kes-kes sewa beli dan syarikat ini adalah kepunyaan Association of Finance Companies.

Maksudnya sebelum kita membentangkan rang undang-undang yang kita bakal akan buat pada tahun ini di bulan Oktober, kita telah pun mendapati bahawa kebanyakan bank sekarang bukan sahaja guna CTOS. Kemungkinan mereka tidak guna perkhidmatan CTOS pun. Mereka ini akan beralih kepada agensi-agensi yang lain seperti yang saya katakan tadi. Sekian, terima kasih.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sebenarnya Tuan Yang di-Pertua yang berlaku di bawah adalah indah khabar dari rupa, kerana kebanyakan bank terlalu taksu dengan CTOS dan menyusahkan Tuan Yang di-Pertua. Umpamanya Tuan Yang di-Pertua kalau kita hendak pinjam duit daripada bank hendak beli rumah, tetapi oleh kerana bank terlalu taksu dengan CTOS dan CTOS banyak kerenah maka pembeli kena *interest* lebih. Lewat mendapat bayaran daripada bank kerana *loan* lewat.

Pengalaman yang lepas-lepas Tuan Yang di-Pertua, kita mintalah supaya CTOS ini terus dihapuskan sahaja kerana pengalaman yang lepas-lepas Tuan Yang di-Pertua ialah banyak nama dalam senarai CTOS tidak *update*. Nama sudah *clear*, hutang sudah selesai. Ada salah nama. Nama sama, IC tak betul tetapi bank masih minta kita datang ke CTOS dapatkan surat *clear* daripada CTOS. Ini yang kita tak sanggup. Tuan Yang di-Pertua, ini menyusahkan rakyat. Lebih baik CTOS ini kita batalkan, hapuskan daripada bank. [*Tepuk*] Sekian, terima kasih.

Dato' Chor Chee Heung: Terima kasih Yang Berhormat Ledang. Seperti yang kita semua maklum CTOS Sdn. Bhd. ini merupakan sebuah syarikat swasta dan ianya di...

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Kenapa ia lebih berkuasa daripada kerajaan?

Dato' Chor Chee Heung: Tidak, tidak lebih berkuasa daripada kerajaan. Pada permulaannya terdapat perkhidmatan dari CTOS Sdn. Bhd. sahaja pada masa itu, tetapi sekarang keadaan sudah berubah selepas kita terima begitu banyak aduan, keadaan sedikit-sebanyak telah pun berubah. Syarikat pakar rujuk memang banyak terdapat sekarang, ada lima buah. [*Dewan riuh*] Jangan semata-mata bergantung...

Dato' Ismail Kasim [Arau]: *Own by foreigners!*

Dato' Chor Chee Heung: ...dan saya ingin menasihatkan bakal peminjam kalau mereka ini ingin membuat pinjaman, kalau kita rajin sedikit kita pergi ke CTOS kalau boleh hendak semak sendiri pun boleh. Tak kena duit.

■1120

Tidak kena duit. Buat semakan tidak kena duit, mengemas kini maklumat dalam CTOS pun tidak kena duit. [*Dewan riuh*]

Datuk Ir. Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: Karenah birokrasi.

Dato' Chor Chee Heung: Kita minta bank juga jangan rujuk kepada CTOS. Ada banyak lagi pakar rujuk. Sekian, terima kasih.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Sebab inilah Ah Long berleluasalah. Ini kerana CTOS, ramai pergi kepada Ah Long.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Padang Serai jangan oleh kerana *mood* saya baik pada hari ini kamu ambil kesempatan. Tolonglah. Yang Berhormat Dato' Ismail bin Kasim.

7. **Dato' Ismail bin Kasim [Arau]** minta Perdana Menteri menyatakan apakah tanda aras ataupun 'benchmark' yang akan diguna pakai dalam mengukur KPI seseorang Menteri ataupun Kementerian. Apakah tindakan yang akan diambil oleh Kerajaan sekiranya Menteri ataupun Kementerian berkenaan tidak melepasi KPI tersebut.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Tan Sri Dr. Koh Tsu Koon]: Tuan Yang di-Pertua, saya memohon izin untuk menjawab secara serentak pertanyaan mengenai *Key Performers Indicator* atau KPI daripada Yang Berhormat Arau pada hari ini bersama-sama dengan soalan-soalan Yang Berhormat Petaling Jaya Selatan pada 24 Jun, Yang Berhormat Bukit Katil pada 25 Jun, Yang Berhormat Permatang Pauh dan Yang Berhormat Jelutong pada 29 Jun.

Pengurusan prestasi dalam jentera pentadbiran dan perkhidmatan awam, sememangnya merupakan satu komitmen dan teras utama dalam menjayakan gagasan 'Satu Malaysia, Rakyat Didahulukan dan Pencapaian Diutamakan' yang diutarakan dan diilhamkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri supaya dapat menjana kejayaan dalam pengurusan dan pelaksanaan projek-projek pembangunan untuk rakyat menikmati faedah yang sebenar secara maksima.

Sebenarnya usaha untuk meningkatkan pengurusan prestasi bukanlah sesuatu yang baru bagi kerajaan. Ianya telah lama dilaksanakan dengan pengenalan sistem manual prosedur dan fail meja sejak tahun 60 an. Proses menyediakan, melaksanakan dan mengaudit belanjawan tahunan di bawah perbendaharaan, perancangan ekonomi oleh EPU, pengurusan dan pemantauan pelaksanaan projek-projek oleh ICU, pengenalan kaedah TQM, sistem ISO, inisiatif e-kerajaan, sistem penilaian bintang atau *star rating* dan sebagainya telah dan sedang dilaksanakan oleh kebanyakan kementerian, jabatan dan agensi dengan dibantu dan dipantau oleh JPA dan MAMPU serta latihan oleh INTAN dan pakar runding swasta.

PEMUDAH iaitu pasukan petugas khas pemudah cara perniagaan sejak tahun 2007 telah berjaya menghasilkan perubahan dan penambahbaikan dalam agak banyak prosedur dan garis panduan. Selain daripada itu sistem KPI telah sebenarnya mulai dilaksanakan dua tahun yang dahulu bagi semua Ketua Setiausaha atau KSU dan ketua pengarah bagi jabatan-jabatan tertentu. Syarikat-syarikat hubungan kerajaan atau GLC di bawah Khazanah telah juga melaksanakan transformasi melalui kaedah KPI. Antara kemajuan-kemajuan yang tercapai termasuklah pengurangan masa pengeluaran pasport dari tiga minggu ke tiga jam pada hitung panjangnya.

Pengurangan masa menunggu untuk rawatan bagi pesakit luar di hospital dari 90 minit ke 30 minit sebagai sasaran. Walau bagaimanapun usaha tambahan untuk membawa perubahan dan penambahbaikan yang lebih efektif masih amat diperlukan. Kaedah KPI merupakan satu kaedah penting yang diamalkan untuk pengurusan prestasi melalui penilaian dan pengukuran secara spesifik dan tepat berdasarkan kepada sasaran-sasaran yang dapat diukur secara lebih

objektif. Ianya telah digunakan pakai oleh banyak syarikat korporat dalam sektor swasta di mana didapati amat berkesan dan berjaya.

Seterusnya kaedah ini juga telah diterima pakai dengan berkesan oleh kerajaan-kerajaan di negara-negara maju seperti Britain, Australia dan Kanada. Pengurusan prestasi mengikut kaedah KPI bermula dengan usaha mengenal pasti bidang hasil utama atau *Key Result Areas (KRA)*. Bagi sesuatu organisasi seperti kementerian atau agensi kerajaan berdasarkan kepada visi, misi dan objektif-objektifnya. Sebagai contoh KRA ialah sasaran umum untuk meningkatkan keselamatan bagi rakyat. Maka satu lagi ialah memudah cara prosedur pengurusan untuk keselesaan pelanggan.

Bagi KRA akan dikenal pasti dan ditetapkan pula satu atau beberapa KPI dengan sasaran secara spesifik yang dapat diukur. Misalnya menurunkan kadar jenayah, mengurangkan masa pengurusan permohonan passport atau lesen dan sebagainya. Dengan ditetapkan sasaran-sasaran KPI, maka segala prosedur akan diperkemas di samping menggembelng dan menumpukan segala sumber dan tenaga dalam organisasi tersebut untuk mencapai sasaran dalam satu tempoh masa yang munasabah yang ditetapkan.

Melalui beberapa bengkel dan juga perbincangan dalam Jemaah Menteri dan berpandu kepada rangka kerja dan garis panduan yang disediakan oleh pakar runding, semua menteri telah mengenal pasti apa yang dikenali sebagai *preliminary* KRA dan *preliminary* KPI masing-masing. Di samping itu para Menteri sedang dan akan bersama-sama mengenal pasti KRA-KRA nasional iaitu kesan-kesan utama bagi seluruh negara yang memenuhi hasrat dan keperluan rakyat serta menyelesaikan masalah-masalah utama yang dihadapi oleh rakyat. Selanjutnya KPI-KPI untuk KRA-KRA nasional ini akan juga dikenal pasti.

Adalah dijangka bahawa dalam tempoh beberapa bulan yang akan datang, beberapa KRA nasional bersama dengan KPI-KPI yang berkenaan akan dapat ditetapkan dan diumumkan. Penilaian tahap pertama akan diadakan pada penghujung tahun ini supaya menghalusi KRA-KRA dan KPI-KPI nasional ini. Di samping menetapkan KRA-KRA dan KPI-KPI bagi setiap kementerian. Tahap pelaksanaan yang kedua akan bermula pada awal tahun hadapan. Selanjutnya penilaian akan diadakan setiap enam bulan.

Tuan Yang di-Pertua, dalam proses mengenal pasti KRA-KRA dan KPI-KPI, para Menteri dan kerajaan memang mengalu-alukan dan sentiasa berusaha untuk mendapat maklum balas dari para pelanggan kita iaitu rakyat jelata. Sama ada secara langsung melalui pertemuan dan tinjauan mesra atau *walkabout* melalui wakil rakyat dan pemimpin masyarakat, melalui pertubuhan bukan kerajaan atau NGO, melalui media masa, cetak atau elektronik.

Di samping itu akan diambil kira juga aduan-aduan secara langsung yang dikemukakan kepada kementerian, jabatan dan agensi yang berkenaan secara langsung ataupun melalui Biro Pengaduan Awam (BPA). Sebagai kesimpulan adalah jelas bahawa kaedah KPI bertujuan untuk membantu dan mendorong setiap penjawat di setiap peringkat untuk berusaha lebih gigih lagi

dan mencari langkah-langkah inovatif di samping membetulkan sebarang kekurangan dan kelemahan yang mungkin wujud.

■1130

Sekiranya KPI tidak dapat dicapai, kelemahan hendaklah dikaji dan tindakan susulan diambil untuk menambah baik kapasiti sistem penyampaian supaya sasaran-sasaran prestasi dapat dicapai pada masa hadapan yang terdekat. Namun, sekiranya terdapat penjawat yang enggan berusaha atau kurang mempunyai inisiatif selepas diberi peluang dan panduan beberapa kali, maka tindakan yang sewajarnya boleh diambil oleh Ketua Pentadbiran iaitu Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dalam konteks Jemaah Menteri atau Ketua Jabatan dalam konteks jabatan.

Akhirnya adalah dipercayai bahawa kaedah KPI ini dijangka akan membawa transformasi kepada kerajaan dan perkhidmatan awam peringkat demi peringkat. Walau bagaimanapun, dalam proses pelaksanaan, penerapan dan pengamalan nilai-nilai murni adalah sama penting iaitu komitmen, dedikasi, kreativiti dan integriti.

Pada masa yang sama dengan menetapkan sasaran-sasaran yang lebih berfokus dan jelas kaedah KPI akan menyemarakkan nilai-nilai murni yang tinggi dalam pentadbiran untuk faedah rakyat jelata.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: *[Bangun]*

Dato' Ismail Kasim [Arau]: Tuan Yang di-Pertua, jawapan Yang Berhormat Menteri 11 minit. Pohon satu soalan tambahan.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Ya lah.

Tuan Yang di-Pertua: Saya belum bercakap pun, sudah mula ada Ahli Yang Berhormat cakap.

Dato' Ismail Kasim [Arau]: Saya akur.

Tuan Yang di-Pertua: Sesi soal jawab pada pagi ini sudah selesai. *[Dewan riuh]*

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Itu sudah gagal lah, KPIKRA. Yang Berhormat Menteri gagal lah.

Dato' Ismail Kasim [Arau]: 11 minit macam dengar ceramah di universiti Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Sebab jawapan Yang Berhormat Menteri panjang. Mana ada soalan tambahan. Gagal! *[Dewan riuh]*

[Masa untuk Pertanyaan-pertanyaan bagi jawab lisan telah tamat]

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG IDENTIFIKASI ASID DEOKSIRIBONUKLEIK (DNA) 2008

Jawatankuasa

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbahasan yang ditangguh atas masalah 'bahawa rang undang-undang ini dipertimbangkan dalam Jawatankuasa sebuah-buah Majlis". **[22 Jun 2009]**

Majlis bersidang dalam Jawatankuasa.

[Tuan Yang di-Pertua ***mempengerusikan Jawatankuasa***]

Fasal-fasal dikemukakan kepada Jawatankuasa.

Fasal 4 dan 5 – Pindaan oleh YB Segambut:

Tuan Pengerusi: Sila Menteri.

11.33 pg.

Timbalan Menteri Dalam Negeri I [Datuk Wira Abu Seman Yusop]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin menyambung bab perbahasan berkaitan dengan fasal 4 yang mana saya ingin menyentuh berkaitan dengan isu yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Kota Raja yang mana mendakwa bahawa profil DNA yang disimpan oleh Bank Data DNA boleh digunakan untuk kajian lain seperti berhubung kait dengan mangsa, penyakit dan sebagainya.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee) ***mempengerusikan Jawatankuasa***]

Untuk makluman Yang Berhormat, data yang terkandung dalam profil DNA yang disimpan oleh Bank Data DNA adalah maklumat berbentuk digital iaitu *numerical* 15+ XX atau pun XY yang mana 15 nombor adalah maklumat bagi membuat bandingan sama ada ianya sepadan atau pun *matching* dengan izin dengan maklumat yang terkandung dalam sampel seseorang suspek yang telah dibuat analisa forensik DNA oleh Jabatan Kimia atau lain-lain badan seperti dinyatakan dalam fasal 6.

Bagi *alphabet* XX atau pun XY iaitu XX untuk indikasi perempuan dan XY adalah untuk indikasi lelaki yang terkandung dalam profil DNA adalah untuk mengenal pasti jantina suspek. Oleh itu, adalah nyata bahawa kegunaan profil DNA ini adalah sebagai *comparative tool* sahaja dalam penyiasatan forensik dan bukan untuk kegunaan lain seperti mana yang dinyatakan oleh Yang Berhormat Kota Raja itu.

Maka, cadangan pindaan yang dicadangkan oleh Yang Berhormat Segambut adalah perlu ditolak. Tuan Pengerusi, sehubungan dengan...

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Tuan Pengerusi...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: ...Kenapa pula ditolak? *[Ketawa]* Saya belum berucap. Beri peluang saya terangkan.

Seorang Ahli: Lawan dia, lawan dia.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Boleh?

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Saya sudah jelaskan dengan sejelas-jelasnya Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Mungkin dia tidak mengikut apa yang saya jelaskan. Saya rasa saya tidak perlu beri inilah. Tuan Pengerusi, sehubungan dengan cadangan pindaan fasal 5, rang undang-undang seperti yang dicadangkan oleh Yang Berhormat Segambut, saya akan membuat gulungan selepas kalau ada Ahli-ahli Yang Berhormat ingin berbahas dalam perkara ini.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Baik. Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa pindaan yang dicadangkan dalam kertas pindaan hendaklah disetujui.

Saya ingin maklumkan, usul sekarang ini adalah untuk menerima usul yang dicadangkan oleh Yang Berhormat Segambut. *[Dewan riuh]*

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Sudah cakap setujulah, majoriti lah.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Baik, pindaan-pindaan yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Segambut...

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Tuan Pengerusi, semalam pun tidak ada *second chance*, kenapa hari ini...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Baik, kita belum buat keputusan lagi Yang Berhormat. Saya akan baca sekali lagi Yang Berhormat. Usulnya adalah...

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Tuan Pengerusi, setuju lebih banyak Tuan Pengerusi.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Fasal 4.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, saya belum buat keputusan.

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: *Check Hansard.*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Jika setuju pun, jika tidak setuju, Ahli-ahli daripada Barisan Nasional 15 orang boleh bangun untuk mempertikaikannya Yang Berhormat. Jadi, saya akan ulang sekali lagi ya.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Akan tetapi Tuan Pengerusi, kita tidak lihat orang bangkit. Mereka faham, mereka faham masalah dengan izin dan Tuan Pengerusi telah...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, belah bahagi setelah keputusan dibuat dan dipertikaikan.

Dato' Haji Lilah Yasin [Jempol]: Bukan soal bunyi yang kuat Yang Berhormat tetapi bilangan undi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat, dipertikaikan...

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Tuan Pengerusi, mereka tidak minta, Tuan Pengerusi yang minta itu.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, sekarang ini keputusan boleh dipertikaikan tetapi saya akan ulang sekali lagi.

Seorang Ahli: Kurang jelas.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Saya akan ulang sekali lagi...

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Tidak perlu. Tuan Pengerusi, saya rasa tidak perlu ulang.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Keputusan yang hendak kita buat.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Kenapa...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

Tuan Khairy Jamaluddin Abu Bakar [Rembau]: Tuan Pengerusi, saya percaya ada *miscommunication* tadi. Jadi, saya minta kalau...

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Tidak ada lah, semua sudah...

Tuan Khairy Jamaluddin Abu Bakar [Rembau]: Ada pertikaian daripada Barisan Nasional, saya minta 15 orang berdiri dari Barisan Nasional untuk kita pertikaikan tadi.

Beberapa Ahli: [Bangun]

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Baik.

Tuan Khairy Jamaluddin Abu Bakar [Rembau]: Jadi, saya minta dibuat semula Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat, jika 15 orang berdiri, kita akan dalam proses belah bahagi Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat, oleh kerana lebih daripada 15 orang bangun meminta diadakan belah bahagi, maka mengikut peraturan 46(4), saya memerintah supaya satu belah bahagian diadakan sekarang. Setiausaha sila bunyikan loceng. [Dewan riuh]

[Loceng dibunyikan]

Tuan Pengerusi: Undian akan dijalankan sekarang. Ahli-ahli Yang Berhormat, pengundian adalah atas cadangan pindaan yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Segambut.

Bersetuju maknanya kita akan menerima pindaan yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Segambut. *[Dewan riuh]*

[Dewan berbelah bahagi]

[Pengundian dijalankan]

■ 1150

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, kita selesaikan dulu Yang Berhormat.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: 41(f) yang berkaitan dengan pakaian. Ada seorang ahli daripada Kinabatangan yang saya difahamkan tidak memenuhi maksud 41(f).

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Eh, tolong tengok.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Jadi adakah pengumuman nanti diambil pengiraan undi daripada Yang Berhormat Kinabatangan?

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, saya tak nampak Yang Berhormat Kinabatangan apa masalah, apa masalah Yang Berhormat Kinabatangan Yang Berhormat?

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Ini sudah dianggap sebagai pengundi hantu. *[Ketawa]*

Tuan Haji Ahmad Kassim [Kuala Kedah]: Bangun, bangun.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Minta dia bangun.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Tuan S.K. Devamany]: Populariti picisan.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Undi tak sah.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: *This is a...*

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Saya minta dikira semula.

Dato' Seri Tiong King Sing [Bintulu]: Sudah lama ada wakil rakyat pakai *bow tie*, apa pasal ini hari baru bising?

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Saya baru tengok dia pakai, saya baru nampak dia pakai. *You* duduk, *you* bukan Speaker.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Hari itu *suspend* dua hari, hari ini pun mesti *suspend* dua hari.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, duduk Yang Berhormat ya.

Dato' Ismail Kasim [Arau]: Yang Berhormat Pokok Sena mari lambat, lambat. Kita nampak dia pagi tadi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Diam dulu Yang Berhormat ya. Kita dalam sesi sudah sekarang.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Saya minta kira semula.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Saya nak tengok apa masalah pakaian Yang Berhormat Kinabatangan.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Minta bangun, bangun. Bangun.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: *[Bangun][Dewan riuh]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, tak apalah Yang Berhormat. Saya benarkan untuk hari ini ya, tak ada masalah ya. *[Tepuk]*

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Tuan Pengerusi, Tuan Pengerusi membenarkan untuk hari ini bermakna bahawa dia sebenarnya tidak boleh.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Saya benarkan.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Jadi bagaimana bila seseorang daripada segi peraturan mesyuaratnya tidak boleh, kita benarkan? Saya boleh benarkan dia pakai tetapi tidak boleh semasa mengundi. *[Ketawa]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Baiklah Yang Berhormat, saya *refresh*. Ahli Yang Berhormat, *bow tie* tidak menjadi kesalahan. Boleh digunakan dalam Dewan, Yang Berhormat.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Tak, tak berkaitan Yang Berhormat. Dia masih Ahli Dewan ya. Ahli-ahli Yang Berhormat,

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: Tuan Pengerusi, kalau *bow tie* boleh, *headband* boleh tak? *Headband* kah *armband* kah boleh tak?

Seorang Ahli: Selesema burung.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ianya tidak berkaitan Yang Berhormat. *[Dewan riuh]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Saya minta Ahli yang lain diam Yang Berhormat. Ianya tak berkaitan Yang Berhormat.

Seorang Ahli: Niat jahat. *[Ketawa]*

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Boleh gunakan *headband* sebagai *headband* sebagai...

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: *[Bangun sambil memakai headband]*

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Yang Berhormat Padang Serai suruh keluar lah.

Seorang Ahli: *Double standard*.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, tidak ada *standard*, tak ada *double standard* Yang Berhormat ya. Cukuplah Yang Berhormat.

Seorang Ahli: Saya dulu kena gantung dua hari.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Kena gantung dua hari. Mana boleh dia...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Dah cukuplah Yang Berhormat ya. Ahli-ahli Yang Berhormat, keputusan undi adalah:

Ahli-ahli yang bersetuju 57 orang.

Ahli-ahli yang tidak bersetuju 99 orang. *[Tepuk]*

YANG BERSETUJU:

57

YANG TIDAK BERSETUJU:

99

[Nama Ahli-ahli yang bersetuju dan yang tidak bersetuju akan dimasukkan dalam naskhah bercetak kelak]

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Maka pindaan tidak disetujukan.

[Kertas Pindaan adalah dilampirkan]

Fasal-fasal 4 dan 5 diperintahkan jadi sebahagian daripada rang undang-undang.

Fasal 6 diperintah jadi sebahagian daripada rang undang-undang.

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Peraturan mesyuarat, peraturan mesyuarat.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, Yang Berhormat.

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Peraturan Mesyuarat 46(3). Dikatakan apabila masalah itu telah dikemukakan oleh Pengerusi kepada Mesyuarat setelah tamat perbahasan, maka keputusan hendaklah diambil dengan menurut suara ya atau tidak dan akhirnya dia kata keputusan itu hendaklah dimansuhkan oleh Pengerusi. Dalam peraturan mesyuarat dia hanya kata hendaklah dimansuhkan oleh Pengerusi. Dia tidak kata Pengerusi berkuasa untuk *remind* mereka.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, Yang Berhormat duduklah Yang Berhormat. Cukuplah ya.

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Saya mahu keputusan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Saya rasa keputusan *standing order*, peraturan mesyuarat yang dikemukakan itu memang sedemikian tetapi kita hendak sebentar tadi itu keputusan belum dimasyhurkan, satu. Kedua, apa pun keputusan yang dibuat oleh Pengerusi dalam bentuk ya atau tidak itu, apabila telah dimasyhurkan, mana-mana Ahli 15 orang boleh bangun dan mempertikaikannya. Saya cuma memberitahu akan hak Ahli-ahli yang ada di Dewan

ini yang mereka boleh mempertikaikan keputusan yang dibuat itu mengikut peraturan mesyuarat. Ianya berlaku kepada Barisan Nasional kali ini tetapi sebelum ini pun berlaku pada Pakatan Rakyat.

Dato' Haji Lilah Yasin [Jempol]: Pembangkang pun cakap tidak, Tuan Pengerusi.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Peraturan, peraturan yang sama.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Tuan Pengerusi, yang mereka sudah setuju. Yang dulu yang kita buat ialah di pihak sini, pihak sini tak setuju.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Bukan lulu lah, dulu, dulu.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, saya ingin berlaku adil Yang Berhormat. Tadi pun di kalangan Yang Berhormat ada juga yang salah faham.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Yang saya kata ialah yang pihak sini tidak setuju, kita minta untuk *division* tapi pihak sana sudah tak setuju dan selepas itu undi untuk menentang.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan [Datuk Seri Panglima Lajim Ukin]: [*Menyampuk*] Itu lulu.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, saya tidak buat pemasyhuran tadi Yang Berhormat.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: itu lulu!

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli yang lain saya minta diam Yang Berhormat. Yang Berhormat, saya tidak buat pemasyhuran tadi kerana di pihak Barisan Nasional ada yang salah faham dan di pihak Yang Berhormat pun ada yang salah faham. Sama ada ya atau tidak Yang Berhormat, kita selesaikan di sini.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Barisan Nasional memang sesat.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: [*Bercakap tanpa pembesar suara*]

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Saya berlaku adil Yang Berhormat. Setiausaha.

Fasal 7 – Pindaan oleh YB Segambut:

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sila Yang Berhormat.

11.56 pg.

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Sebelum itu ada kesilapan dalam kertas pemberitahuan ini. Perkara yang ketiga, klausa 7(3), bukan (2) dan dalam perkara ketiga, dua ayat *member* itu sepatutnya ada 's' ya, *plural members*, bukan *member*. Tuan Pengerusi, pertama saya cadangkan dalam klausa 7(1) ayat berikut '*a police officer not below the rank of Deputy Commissioner of Police*' patut diganti dengan ayat '*a member from or*

attached to an independent commission which is to be set up solely for the purpose of administering, governing and managing DNA sample and DNA database’.

Sama juga berkenaan dengan klausa 7(2), gantikan ayat tersebut tadi dan batalkan ayat *‘a police officer not below the rank of Senior Assistant Commissioner of Police’* dan dalam klausa 7(3), *by substituting for the words “members of the Police force, Chemist and other officers from or attached to the Chemistry Department of Malaysia”* dengan *“member from or attached to an independent commission which is to be setup solely for the purpose of administering, governing and managing DNA sample and DNA database”*.

Tujuan cadangan saya ialah kami tidak percaya kepada pihak polis. Itu pokok tujuan saya dan kami lebih percaya kepada satu *independent commission* yang ditubuhkan semata-mata untuk mengawal DNA *database* dan DNA *bank*. Itu sahaja. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Masalahnya ialah bahawa pindaan sebagaimana yang tertera di dalam kertas pindaan yang telah dibentangkan oleh Yang Berhormat Segambut sekarang ini terbuka untuk dibahas.

Dr. M. Jeyakumar Devaraj [Sungai Siput]: [Bangun]

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Sungai Siput.

11.59 pg.

Dr. M. Jeyakumar Devaraj [Sungai Siput]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya berdiri di sini untuk menyokong pindaan yang dibawa oleh Yang Berhormat Segambut tetapi sebelum itu saya hendak mengatakan syabas dan terima kasih kepada pegawai-pegawai Kementerian Dalam Negeri kerana mereka telah bawa pindaan-pindaan yang telah memulihkan akta dan dasar itu. Saya ingat di fasal 7 dan fasal 13(7) ada dibuat pindaan dan fasal 14 dan 24 telah digugurkan.

■1200

Saya ingat itu adalah satu yang baik kerana ini akan memantapkan lagi akta ini. Akan tetapi, masih ada kelemahan sedikit dan itu adalah dalam fasal 7 yang dibawa oleh Yang Berhormat Segambut kerana apa yang penting di sini kita mesti ada dengan izin, *separation of powers*. Asingkan kuasa kerana ketua lembaga ini atau Ketua Bank DNA ini mempunyai banyak kuasa.

Tuan Pengerusi, umpamanya 8(1), *“Ketua Bank Data DNA hendaklah mempunyai fungsi-fungsi berikut”* dan (d) mengatakan *“untuk menyimpan dan menghapuskan sampel intim dan sampel bukan intim...”*. Di bawah fasal 9(1), *“Ketua Bank DNA berhak untuk membetulkan butir-butir dalam profil DNA...”*. Seksyen (b) kata, *“keterangan yang mencukupi dikemukakan untuk...”* buat itu. Juga fasal 17(1), di mana *“Ketua Bank Data DNA hendaklah menyimpan dengan selamat dan terjamin semua sampel intim dan sampel bukan intim...”* Juga, *“...tanpa kelengahan memusnahkan mana-mana bahagian yang tinggal”*. Ini semua amat penting untuk

menjaga sampel itu, dan simpan untuk memusnahkannya adalah tanggungjawab dan kuasa daripada Ketua Bank Data DNA. So, ini begitu penting, kita ada pengasingan kuasa.

Polis yang buat siasatan. Polis yang akan dakwa. Mereka juga pegang bahan-bahan ini, ini kemungkinannya ada salah guna, jika seorang DSP jika seorang yang berjawatan tinggi di polis yang jadi ketua panel ini. Jadi dalam ini, bila kita tengok pindaan yang dicadangkan dalam jawatankuasa oleh Menteri juga, dikatakan dia pun ada tukar seorang DSP berpangkat daripada Timbalan DSP dengan perkataan "*Seorang pegawai awam yang hendaklah memiliki kelayakan pengalaman dalam sains DNA.*" Ini bagus, *a step forward*, tetapi apa yang kita mahu adalah memastikan tidak boleh polis.

Sekarang dalam pindaan yang dibawa juga oleh kementerian, boleh polis mungkin tidak polis. tetapi kita tidak katakan ini tidak boleh jadi seorang polis. Jadi ini yang dibawa oleh Yang Berhormat Segambut, *I think* memantapkan lagi akta ini. Tuan Pengerusi, kita ini bukan katakan semua polis bohong selalu, tetapi kadangkala itu berlaku. Ini bukan andaian, ini memang berlaku. Macam saya pun bulan Disember lalu, bila saya bersama dengan satu kumpulan, saya telah dituduh oleh CPO Selangor mengatakan saya mendera kanak-kanak, *Child Protection Act* hendak *charge* saya. Akan tetapi selepas itu, selepas ditangkap dan semua lepas, tidak ada apa-apa *charge*, atau pun bila orang-orang Hindraf ditangkap mereka dikatakan mereka ada *connection* dengan LTTE Amerika, ataupun 1998 bila lima, enam orang reformasi ditangkap dikatakan mereka ada bom, ada rekod, mortal dan macam-macam lagi. Jadi kadang-kadang polis kita ini bohong.

Jadi saya ingat begitu perlu kita asingkan kuasa. Jadi seperti yang saya katakan tadi pindaan yang dibawa oleh kementerian baik, *let's make it a little better*. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, Batu.

12.02 tgh.

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Isu yang kita hadapi sekarang ialah kita perlukan satu sistem pengurusan *database* yang lebih cekap dan boleh dipercayai kerana seseorang yang memegang jawatan ini mempunyai kuasa yang besar kerana seluruh negara, pelbagai manusia datangnya di tangan seorang individu ini, dan saya setuju dengan Yang Berhormat Sungai Siput bahawa kita perlukan pengasingan kuasa.

Dalam isu ini, kita melibatkan siasatan yang kalau kita ingin menonjolkan kredibiliti satu siasatan, kita tidak boleh membenarkan orang yang terlibat, ada *interest* dalam sesuatu siasatan ini juga menjadi orang yang simpan bukti. Ini akan menjadikan banyak konflik. Kita telah melihatkan banyak kes termasuk baru-baru ini kita juga dapati kes Yang Berhormat Anwar Ibrahim di mana Ketua Polis, AG sendiri terlibat dalam konspirasi mengaibkan Yang Berhormat Permatang Pauh dalam pelbagai tuduhan.

Kalau DNA menjadi satu faktor dan pihak yang mempunyai *interest*, yang ada kepentingan juga terlibat dalam menyimpan data dan menganalisis data itu, ini tidak akan meyakinkan orang ramai bahawa siasatan ini adil.

Ini bukan isu kita percaya atau tidak percaya kepada polis. *Justice* dengan izin, *it has to be seen to be done, has to be able to convince the public* sesuatu kes ini dijalankan secara adil. Saya harap kita boleh mengambil sikap yang terbuka dan profesional. Tidak salah kalau kita melantik seorang yang *independent*, seorang yang boleh dipercayai oleh masyarakat dan tugasnya hanya khusus untuk jaga *database* DNA ini. Saya tidak nampak apa yang telah dicadangkan dalam pindaan ini konflik dengan semangat yang kita kemukakan hari ini. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Balik Pulau.

12.03 tgh.

Tuan Mohd. Yusmadi bin Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Terima kasih kerana memberi peluang untuk saya membahaskan cadangan pindaan Rang Undang-undang Identifikasi Asid Deoksiribonukleik atau pun DNA. Saya melihat bahawa peruntukan seksyen 7 ini amat penting kerana secara implikasinya., dia akan membentuk suatu keadaan negara ini yang ditadbir oleh *the big, big brother*. Bukan sahaja dari segi kad pengenalnya akan menjadi kad pengenalan yang pintar, segala maklumat, segala macam soal akan berpusat pada satu tempat, malah di sini apa yang lebih penting lagi ialah satu maklumat yang satu-satunya akan menentukan *privacy* atau pun, dengan izin, satu perkara yang terakhir untuk seorang individu di negara ini pun akan dikawal.

Itu untuk persoalan pertama. Persoalan kedua ialah kalau ditelusuri seksyen 7 dibaca dengan seksyen 11, apabila dikatakan akses kepada *profile* atau maklumat DNA, 11(c) membeli satu kelonggaran yang mengatakan bahawa akses juga boleh diberi sekiranya menjadikan maklumat itu tersedia bagi orang yang baginya maklumat itu berkaitan, itu pun berkaitan atau pun tidak berkaitan akan ditentukan oleh orang yang mengawal di bawah data bank DNA tersebut.

Jadi di sini, saya membayangkan bagaimana apabila dalam keadaan institusi polis yang mengalami krisis yang amat dahsyat sehinggakan cadangan daripada rakyat untuk menubuhkan IPCMC itu, menjadikan satu dialog rakyat walaupun sehingga hari ini perkara itu tidak dilaksanakan dan kita membawa satu rang undang-undang yang sekali lagi akan memberi ruang kepada rakyat mempertikaikan lagi.

Saya berkata begitu kerana sejak mutakhir ini di negara, kita timbul kesedaran daripada rakyat yang tau hak mereka yang mana mereka bukan sahaja akan mengambil tindakan terhadap kes-kes yang bersifat kes-kes peribadi atau pun *civil case*, dengan izin, di dalam kes-kes yang merujuk kepada salah laku atau pun *abused of power*, dengan izin, yang melibatkan polis, bayangkan dalam keadaan ini apabila berlaku contohnya macam kes kematian di dalam penjara contohnya, maka keterangan forensik DNA ini amat penting. Jadi bayangkan di sini,

orang yang di saman itu adalah orang amat berkepentingan dan selalunya dalam kes begini yang disaman ialah institusi, polis tersebut dan dinamakan Ketua Polis Negara bukan orang yang tertinggi.

■1210

Jadi saya membayangkan kalau orang yang disaman itu mempunyai kepentingan langsung, mana mungkin satu keadilan yang diyakini dapat dicapai untuk kepentingan awam. Akhir sekali, saya juga mengambil peluang berhujah bahawa di dalam negara-negara maju yang lain, penggunaan sel ataupun DNA ini yang merupakan sesuatunya, merupakan satu isu etika yang amat menghantui rakyat keseluruhannya. Contohnya, kalau di negara maju seperti Amerika itu, kelulusan *Stem Cell Act* dan sebagainya untuk tujuan perubatan pun menjadi isu etika yang amat besar.

Jadi di sini, kalau dari segi aspek kawalan; aspek akses; dan aspek penggunaan tidak dihadkan di dalam akta ini, saya khuatir akta ini akan memberi ruang kepada dimensi etika yang lain, yang akan dikhuatiri oleh masyarakat bukan sahaja aspek keadilan yang cuba dicapai.

Jadi dengan itu, saya bersetuju untuk pindaan dan dikeluarkan institusi polis sebagai institusi bertanggungjawab di dalam menentukan kawalan Bank Data DNA ini. Sekian, terima kasih.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, untuk makluman selepas pindaan yang dicadang oleh Yang Berhormat Segambut ini, fasal 7 yang dicadangkan oleh Yang Berhormat Segambut, kita akan membahaskan lagi fasal 7 yang dicadang pindaannya oleh kementerian. Saya rasa, saya tidak panggil lagi, saya panggil seorang lagi, selepas itu saya minta Menteri untuk menjawab fasal 7 yang dicadang oleh Yang Berhormat Segambut. Saya minta Yang Berhormat Subang.

12.12 tgh.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya bangun untuk menyokong pindaan yang dibawa oleh Yang Berhormat Segambut, dan pada masa yang sama seperti Yang Berhormat Sungai Siput tadi, saya ucapkan tahniah kepada kementerian supaya membawa pindaan itu yang secara semangatnya menerima, nampaknya menerima kritikan yang dibuat terhadap rang yang asal pada peringkat perbahasan dasar iaitu versi yang asal, meletak semua kuasa ataupun tiada prinsip pengasingan kuasa, iaitu pihak-pihak polis terlibat juga dalam pemantauan, penelitian dan pengurusan DNA Databank ini.

Jadi, nampaknya kementerian faham dan menerima kritikan itu, iaitu penglibatan polis perlu dikecualikan daripada pengurusan data bank, DNA Databank tetapi, masalahnya seperti yang disebut oleh Yang Berhormat Sungai Siput, pindaan yang dibuat ini tidak cukup sempurna untuk menjamin itu. Itu yang kita harus perhatikan dan fahami. Iaitu, sekarang kita buat di dalam pindaan, kita keluarkan istilah "polis", polis tidak boleh terlibat dan sekarang kita buat peruntukan

supaya pegawai awam boleh dilantik kepada jawatan Ketua DNA Bank tetapi istilah “pegawai awam” itu terlalu luas dan kalau kita rujuk pada Akta Undang-undang Tafsiran ya, *Interpretation Act* dengan izin, untuk faham itu, boleh ditafsirkan meliputi pegawai polis juga. Ada ruang itu.

Jadi, kalau kementerian menerima semangat kritikan itu, kita kena keluarkan penglibatan polis, marilah kita buat pindaan yang jelas dengan jelasnya, pastikan penglibatan polis tidak ada. Itu mesti dibuat. So, saya nampak, saya sokong pindaan itu yang dibawa Yang Berhormat Segambut, sebab itulah yang jelas. Itu lebih baik daripada yang dicadangkan di pindaan itu, di mana kita letak kuasa ini, kuasa yang penting ini...

Dr. Lo' Lo' Mohamad Ghazali [Titiwangsa]: Laluan.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: ...Kepada satu badan bebas. Itulah yang...

Dr. Lo' Lo' Mohamad Ghazali [Titiwangsa]: Sedikit. Sedikit laluan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Hendak beri jalan Yang Berhormat?

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Baik, saya memberi jalan.

Dr. Lo' Lo' Mohamad Ghazali [Titiwangsa]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Adakah ini bermaksud Yang Berhormat Subang meminta supaya rakan-rakan kita di sebelah sana juga bersetuju untuk pindaan yang lebih spesifik ini, yang lebih halus lagi tanpa orang kata, dengan kita mengetepikan perbezaan politik kita? Terima kasih.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Terima kasih kepada Yang Berhormat Titiwangsa tadi. Itulah hasrat yang saya bangun untuk bawa hujah ini supaya kita faham. Saya ucap tahniah sebab saya nampak di sini, teguran, kritikan ini dibawa difahami, diterima dan pindaan dibuat untuk menangani apa yang kita kata itu dan juga dipersetujui oleh rakan-rakan daripada Barisan Nasional. Saya, saya yakin itu...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Kota Belud bangun Yang Berhormat.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: ...Akan tetapi..., sila.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Terima kasih Yang Berhormat Subang. Pertama sekali, saya minta pandangan Yang Berhormat Subang, ini kenyataan daripada Yang Berhormat Segambut tadi itu sombong, angkuh, yang mengatakan dia tidak percaya kepada polis. Saya rasa, eloklah pihak polis kalau ada hal-hal berurusan dengan Yang Berhormat Segambut, ini jangan dilayan langsung. Kerana ini merbahaya. Kenyataan ini tidak bertanggungjawab, apatah lagi dengan anak-anak yang ada di depan sini. Jangan ikut stail Yang Berhormat Segambut ini, tidak mempercayai institusi yang menjaga kepentingan kerajaan. Ini kenyataan yang paling tidak bertanggungjawab. Sombong, angkuh tetapi tidak apa. Saya hendak tanya pandangan daripada Yang Berhormat Subang, dikatakan di sini, Yang Berhormat Segambut minta supaya, suruhanjaya yang bebas ditubuhkan untuk klausa 7(1) untuk *administating governing and managing DNA sample and DNA database*.

Saya hendak tanya Yang Berhormat Subang, dengan perangai pembangkang sejak daripada dahulu sampai sekarang yang sentiasa mempertikaikan apa jua pelantikan daripada pihak kerajaan. Apa jaminan pihak pembangkang untuk memperakui suruhanjaya bebas ini? Kalau ada pun suruhanjaya bebas nanti, apakah Yang Berhormat Segambut kata ini pun tidak betul, kalau ada keputusan-keputusan yang dibuat oleh suruhanjaya bebas itu. Terima kasih.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Terima kasih kepada Yang Berhormat Kota Belud. Saya, anggap itu...

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Tuan Pengerusi, boleh saya jawab tuduhan Yang Berhormat?

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak boleh Yang Berhormat. Minta jalan dengan Yang Berhormat Subang untuk mencelah.

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Yang Berhormat Subang.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Saya, saya beri Tuan pengerusi sebab tidak adil kalau dia tidak dibenarkan menjawab.

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, ya.

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Yang Berhormat Kota Belud, saya cabar kamu buat satu *survey*...

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Apa?

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: ...Saya cabar Yang Berhormat Kota Belud buat satu referendum, tanya rakyat Malaysia berapa peratus percaya kepada PDRM.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Apa, apa dia? Kalau kes, kalau *you* kalah, Tuan Pengerusi, inilah perangai pembangkang yang tidak bertanggungjawab.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Subang sila teruskan.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Saya minta polis kalau ada urusan dengan Ahli-ahli Parlimen ini jangan layan...

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Saya tidak ingat beri laluan kepada Yang Berhormat Kota Belud. Saya bagi laluan kepada Yang Berhormat Segambut sahaja untuk menjawab sebab kita dua-dua pihak, lepas itu saya akan sambung.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

Seorang Ahli: Bagus. Hakim yang bagus.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sambung seterusnya.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Boleh saya sambung sekarang. *Okey*. Saya balik kepada isu yang dibangkit oleh Yang Berhormat Kota Belud, dan saya ucapkan terima kasih atas pandangan itu sebab saya nampak dalam apa yang dikatakan, mungkin Yang Berhormat Kota Belud sudah secara prinsip, secara dasar menerima kita bawa satu suruhanjaya bebas untuk

tangani isu ini. Hanya isu kerisauan Yang Berhormat Kota Belud adalah, adakah pembangkang masih mempertikaikan siapa yang dilantik dan sebagainya. Itu kita boleh bincang.

Itu terpulang pada kewibawaan siapa yang dilantik, prosedur yang dibuat, prosedur itu ada telus. Itu okey tetapi Yang Berhormat Kota Belud nampak terbuka untuk menerima cadangan ini, iaitu lebih baik kita letak kuasa besar ini di tangan satu suruhanjaya bebas. Saya rasa kita kena alu-alukan semangat itu dan saya akan sokong, selepas ini pindaan daripada Yang Berhormat Segambut ya.

Saya sambung Tuan Pengerusi. Jadi, saya balik pada *point* yang asal, iaitu pindaan yang dibawa oleh Yang Berhormat Segambut ini cukup menyeluruh dan inilah pendekatan yang harus kita ambil, iaitu letak kuasa ini di tangan satu suruhanjaya bebas dan kita tunggu Yang Berhormat Kota Belud setuju apabila kita undi ya. Apa masalah yang kita nampak dengan pindaan yang dibuat, walaupun kita mengalu-alukan semangat di belakang pindaan itu tujuannya, tetapi pindaan yang dibuat oleh kementerian masih tidak cukup menyeluruh untuk menangani isu yang dibangkit iaitu tentang pengasingan kuasa dalam hal ini. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sila Yang Berhormat Menteri.

12.19 tgh.

Timbalan Menteri Dalam Negeri I [Datuk Wira Abu Seman Yusop]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam membahaskan fasal 7, pindaan yang dikemukakan Yang Berhormat Segambut. Dari apa yang saya difahamkan bahawa isu yang dikemukakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat ini, boleh dibahagikan kepada dua isu. Pertama, kebencian kepada polis. Polis ini tidak boleh dipercayai. Kedua, berkaitan dengan pengasingan kuasa, di mana Yang Berhormat daripada Subang tadi bercakap.

Di sini, saya juga ingin memaklumkan yang mana sebagai Yang Berhormat katakan tadi, bahawa Kementerian Dalam Negeri akan membuat pindaan berkaitan dengan fasal 7 ini, di mana akan mengeluarkan pegawai polis untuk dilantik dengan mengganti pegawai jawatan awam yang mempunyai pengalaman dan juga yang memiliki dalam *qualification DNA Sciences*.

■1220

Berkaitan dengan isu kebencian, saya lihat daripada apa yang disuarakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat, bahawa seolah-olah orang-orang polis ini tiada yang baik, yang dibuat. Seperti apa yang saya kata seolah-olah...

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: [Bangun]

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: [Bangun]

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Saya tak bagi laluan. Jadi, apa yang kita harus lihat kemajuan-kemajuan dalam polis memastikan ketenteraman yang kita nikmati pada hari ini, adalah hasil daripada usaha polis untuk mengawal keadaan. Jadi, kita jangan lupalah jasa-jasa orang-orang polis ini, termasuklah jasa-jasa orang-orang polis semasa darurat dahulu.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Kota Belud, Padang Serai bangun Yang Berhormat.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: ...Dan sebagainya. Jadi, kita kena menilai, kita kena mengenang budi yang diberi oleh orang-orang polis.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Nak bagi jalan Yang Berhormat?

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Tak bagi jalan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Tak bagi jalan Yang Berhormat, duduklah ya.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Minta laluan Yang Berhormat Menteri.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Saya tak bagi laluan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Tak bagi laluan Yang Berhormat. Teruskan Yang Berhormat Menteri.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Dah debat pun.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Kalau bukan dalam Dewan ini, bukan di ...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, dah debat pun Yang Berhormat. Dah empat orang berdebat tadi. Menteri nak jawab sekarang, yang dibawa oleh Yang Berhormat Batu tadi.

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: Tuan Pengerusi, tadi pengerusi kata kita hanya tiba selepas ucapan. Bila Menteri jawab, kita boleh lagi berbahas.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Akan tetapi, *it's up to the minister*.

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: Takkanlah tak boleh bahas langsung.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat dah berucap tadi Yang Berhormat.

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: Ya, ya, betul tapi bila ada

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Ini *flow* sayalah...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Nak bagi jalan Yang Berhormat?

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Tak bagi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Duduklah dulu. Duduk dulu Yang Berhormat.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Tuan Pengerusi, Kita bukan nak tuduh-menuduh atau apa...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, tak bagi jalan tak salah dari segi peraturan, Yang Berhormat.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Kita bukan seperti..., ada pemimpin kita pergi China...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Cukuplah. Teruskan Yang Berhormat Menteri.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Duduk, duduk.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: ...Hendak penjelasan yang sewajarnya daripada Menteri yang pandai...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat tak boleh bercakap kalau belum diminta untuk bercakap, Yang Berhormat.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Mahu minta penjelasan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Biar Menteri jawab dulu. Menteri nak jawab dulu, Yang Berhormat. Dah empat, lima orang bangun tadi, Yang Berhormat.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, duduklah Yang Berhormat. Teruskan Yang Berhormat Menteri.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Tuan Pengerusi, berkaitan dengan pengasingan kuasa, kalau kita lihat daripada pengasingan kuasa, daripada peringkat penyiasatan, penyiasatan dibuat oleh pegawai penyiasat.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Macam Musa Hassan...

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Berkaitan dengan penyimpanan profil DNA, adalah dibuat oleh ketua Bank Data DNA, yang mana mereka adalah terdiri daripada fasal 7, seperti yang akan dipinda oleh kementerian. Akan di bentang sebentar lagi. Berkaitan dengan analisa, bukan dibuat oleh polis. Analisa sampel yang dirujuk adalah dibuat oleh *chemist*, seperti mana yang tersebut di dalam...

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Tuan Pengerusi, dengan izin, kalau menteri tak mahu beri penjelasan, lebih baik Menteri balik ke rumah saja.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Tiada macam itu Yang Berhormat, ya.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Terima kasihlah kerana balik ya. Tiada kacau.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Tak mahu balik ke Yang Berhormat Menteri?

Datuk Wira Abu Seman Yusop: ...Yang dibuat, di analisa oleh Jabatan Kimia, atau Makmal Forensik, dan mana-mana agensi seperti mana yang termaktub dalam fasal 5. Ini kita lihat ada pengasingan kuasa di antara satu pihak dengan satu pihak yang lain. Jadi, kalau kita lihat bandingkan daripada negara maju, mereka tidak ada mewujudkan satu *independent commission*. Apa yang boleh diambil... sebagai contoh, iaitu seperti negara United Kingdom, pengendalian adalah dibuat oleh *National DNA Database*, iaitu satu badan yang sama dengan *Chemistry Department*. Begitu juga di Australia dan juga di New Zealand.

Jadi, negara-negara maju tidak ada mewujudkan satu suruhanjaya bebas. Saya rasa ini boleh kita buat sebagai satu rujukan berkaitan dengan perkara ini. Selain daripada itu, apabila

kita mewujudkan satu badan lain, makna dalam membuat analisisnya, daripada segi *handling of exhibit*, akan menimbulkan beberapa masalah, terutamanya dalam *change of evidence* yang akan berlaku. Jadi, ini akan menambahkan kerumitan bagi pihak polis dalam melaksanakan tugas-tugas mereka ini. Jadi, itu sebabnya, bahawa daripada segi pindaan bawah kementerian meletakkan bahawa pegawai awam itu adalah sebagai ganti kepada pegawai polis di dalam fasal 7 ini.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat. Masalahnya ialah bahawa pindaan seperti mana yang dicadangkan oleh Yang Berhormat Segambut sebagaimana yang dinyatakan dalam kertas pindaan hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan; dan tidak dipersetujukan

[Kertas Pindaan adalah dilampirkan]

Fasal 7 - Pindaan oleh Menteri:

12.28 tgh.

Timbalan Menteri Dalam Negeri I [Datuk Wira Abu Seman Yusop]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Sehubungan dengan fasal 7, saya memohon mencadangkan pindaan terhadap fasal tersebut, seperti yang tertera dalam kertas pindaan, yang mana adalah seperti berikut. Dalam sub fasal 1 dengan mengganti perkataan, 'seseorang pegawai polis yang berpangkat tidak rendah daripada Timbalan Pesuruhjaya Polis', dengan perkataan 'seorang pegawai awam yang hendaklah memiliki kelayakan dan pengalaman dalam sains DNA'.

Dalam sub fasal 2, dengan menggantikan perkataan 'seorang pegawai polis yang berpangkat tidak rendah daripada Penolong Kanan Pesuruhjaya Polis' dengan perkataan 'seorang pegawai awam yang hendaklah memiliki kelayakan dan pengalaman dalam sains DNA', dan begitu juga dalam sub fasal 3 dengan menggantikan perkataan 'anggota pasukan polis, ahli kimia, dan pegawai lain daripada, ataupun yang ditempatkan di Jabatan Kimia Malaysia' dengan perkataan 'pegawai awam'.

Pindaan yang dicadangkan dalam fasal 7 rang undang-undang, bertujuan untuk meluaskan golongan orang yang layak untuk dilantik sebagai Ketua Bank Data DNA, ataupun Timbalan Ketua Bank Data DNA. Dengan pindaan yang dicadangkan ini, mana-mana pegawai awam yang mempunyai kelayakan dan pengalaman dalam sains DNA, boleh dilantik sebagai Ketua Bank Data DNA dan Timbalan Ketua Bank Data DNA.

■ 1230

Pindaan yang dicadangkan juga bertujuan untuk meluaskan pelantikan Pegawai Bank Data DNA kepada mana-mana pegawai awam. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Masalahnya ialah bahawa pindaan sebagaimana yang tertera di dalam kertas pindaan yang telah dibentangkan sekarang ini terbuka untuk dibahas. Yang Berhormat Kuala Krai.

12.30 tgh.

Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli [Kuala Krai]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Pindaan ini agaknya berpunca daripada pertikaian yang kita bawa semasa kita membahaskan di peringkat bacaan kali kedua. Seperti yang disebut oleh sebahagian Ahli Yang Berhormat tadi, ada perkara yang melibatkan etika dalam pengawalan dan penjagaan profil ataupun maklumat yang ada di dalam Bank DNA ini. Maka ia perlu dikawal dan diselia oleh seorang yang bebas, yang berwibawa dan tidak ada berkaitan sedikit pun dengan proses siasatan yang sedang dilaksanakan atas kes-kes yang berkaitan.

Ertinya, kalau siasatan dijalankan oleh pihak polis meletakkan seorang pegawai polis sebagai pengerusi ataupun pengarah pada bank ini, tentulah ada di sana kepentingan-kepentingan ataupun *conflict of interest*, dengan izin, sehingga menyebabkan hilang kepercayaan rakyat dan juga orang yang tertuduh terhadap maklumat dan juga profil yang boleh diperoleh daripada Bank DNA ini. Maka dengan sebab itu, saya menjangkakan pihak kerajaan membawa pindaan ini. Namun seperti yang kita bahaskan semasa kita berbahas pindaan yang dibawa oleh Yang Berhormat Segambut tadi, hujahnya ialah dengan kita tidak mengecualikan pihak polis iaitu pihak yang dipertanggungjawabkan untuk menyiasat, maka kita masih lagi terdedah kepada isu-isu etika ini. Isu-isu kepentingan ataupun *conflict of interest* ini.

Maka sebab itu, pindaan yang di bawa oleh kerajaan ini saya rasa tidak lengkap melainkan kita mengkhususkan bahawa yang akan dilantik sebagai Ketua Bank Data DNA dan Timbalan Ketua Bank Data DNA ini mestilah yang tidak berkait langsung dengan pihak polis. Di sini disebut secara khusus iaitu pegawai awam yang ada latihan atau kelayakan dan pengalaman dalam Sains DNA. Mungkin kita akan mengatakan tentulah tidak termasuk pihak polis. Namun begitu sekarang ini, kita boleh hantar seorang pegawai polis untuk mengikuti kursus ini. Bukan payah sangat dan memang ada di antara pegawai polis yang berkelulusan dan berpengalaman dalam bidang forensik ini. Jadi ini akan menyebabkan pindaan ini tidak bermakna selagi tujuan asal kita iaitu untuk mengecualikan pihak penyiasat iaitu polis daripada memegang jawatan ini.

Mungkin ada orang kata payah hendak mengikuti kursus ini. Mungkin dalam lain hal, kita kata seseorang pegawai awam yang mempunyai pengalaman undang-undang. Berapa ramai polis-polis juga ada kelulusan undang-undang. Begitu juga dalam hal ini. Sebab itulah saya hendak menekankan Tuan Pengerusi, supaya kita menjuruskan pindaan ini kepada pegawai-pegawai awam yang mempunyai pengalaman dan kelulusan ataupun kelayakan dalam Sains DNA yang tidak termasuk para pegawai polis. Tidak ada sangka buruk kepada polis tetapi untuk

mengelakkan daripada berlaku *conflict of interest* kerana polis yang akan menjalankan siasatan dan polis yang akan memohon profil ini.

Tentulah apabila polis bekerjasama dengan polis, kita boleh agak bahawa di sana akan berlaku suatu konflik yang mungkin menjejaskan *in punctuality* dengan izin, penyiasatan ini. Tuan Pengerusi, saya mohon meminta supaya dipinda cadangan daripada kerajaan ini. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Subang.

12.34 tgh.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya sambung daripada hujah yang dibawa oleh Yang Berhormat Kuala Krai untuk juga cadangkan kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri sama ada pindaan yang dibawa oleh kementerian boleh dipinda lagi dengan sedemikian ini di mana kita sebut seorang pegawai awam yang hendaklah memiliki kelayakan dan pengalaman dalam Sains DNA kecuali pegawai polis atau bekas pegawai polis.

Disebut secara nyata supaya isu ini dapat ditangani dengan jelas dalam pindaan. Ini bukan isu kita tidak menghormati peranan polis seperti yang dibangkitkan tadi oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri. Ini bukan isu kebencian polis seperti yang bawa oleh...

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Yang Berhormat Segambut cakap tadi.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Yang Berhormat Segambut tidak sebut benci polis. Tidak sebut. Itu tidak tepat... [Dewan riuh] Dia tidak sebut kebencian polis. Yang Berhormat Kota Belud yang sebut kebencian polis, ya. Kita kena jelas dengan itu. *You* yang tafsirkan sebagai kebencian polis. Itu lain. Namun begitu, apa yang perlu saya ingatkan, kita tidak boleh mengambil sikap di sini tidak ada masalah dengan polis. Kalau kita ambil sikap seperti itu, apa sebab Kerajaan Barisan Nasional sendiri menubuhkan Suruhanjaya Polis yang dipengerusikan pada masa itu oleh bekas Ketua Hakim, Tun Zaidin di mana masa yang panjang dibuat, perundingan yang luas di seluruh negara, laporan yang cukup menyeluruh, syor sebanyak 125 syor untuk menambah baik taraf polis. Mereka mengakui ada masalah yang serius tentang pihak polis.

Namun di sini kita nampak oh, tidak ada masalah dengan polis. Mana boleh. Ini yang kita minta. Kita tidak boleh mengambil sikap *denial syndrome* ini. Jangan kita macam dengan izin, *like an ostrich buried their heads in the sand*. Kita kena sedarlah ada masalah dan ada penyelewengan. Bukan semua anggota yang tidak baik. Bukan. Akan tetapi ada masalah yang serius. Saya bagi satu contoh sahaja. Hari Sabtu di Klang, rakan-rakan di DAP buat makan malam sebanyak 300 meja, 3,000 orang datang. Makan malam sahaja di dalam dewan yang tertutup untuk mendengar ucapan daripada pemimpin DAP dan pemimpin Pakatan Rakyat. Apa pihak polis buat? Datang beratus-ratus bawa enam trak FRU, bawa dua trak *water canon* dan M16. Senapang semua. Untuk buat apa? Perang dengan siapa? Mana *terrorist* yang ada dalam dewan itu. Tutup atau kepong dewan dan menakutkan orang awam yang datang. Mula-mula tidak ada bagi kebenaran untuk tutup makan malam. Akhirnya, orang awam marah dan mereka

masuk duduk. Kemudian polis masuk dengan kekerasan dan merampas PA sistem dan tidak benarkan seorang pun berucap.

Adakah ini? Ini fakta. Ini bukan rekaan saya. Ini fakta. *Now*, tanpa apa-apa siasatan, saya boleh cakap terus-terang, itu penyelewengan yang jelas. Arahan siapa sekarang? Yang kita diberitahu, ia arahan daripada Ketua Polis Negara sendiri. Dia bagi arahan untuk buat itu.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Pergi kepada pindaan, Yang Berhormat.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Itu satu contoh. Saya minta kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri, kita hormati pihak polis. Kita hormati peranan mereka dahulu. Namun begitu, jangan kita ambil sikap tidak ada masalah. Itu yang *problem*. Saya alih daripada itu kepada prinsip pengasingan kuasa yang saya nampak diterima. Diterima dalam pindaan ini di mana sekarang kita cuba pastikan bahawa penglibatan polis tidak ada. Akan tetapi apa yang kita perhatikan di sini, pindaan ini tidak lengkap untuk memastikan itu tidak berlaku. Jadi sekali lagi kita minta kalau boleh sebab Yang Berhormat Timbalan Menteri adalah pembawa atau pembentang pindaan ini dan berhak untuk membuat pindaan lagi. Kalau dengan jelas dikecualikan peranan pihak polis, jadi pegawai awam yang bukan pegawai polis atau bekas pegawai polis. Lepas itu tidak ada masalah. Saya rasa walaupun tidak sebaik daripada semacam pindaan yang dicadangkan oleh Yang Berhormat Segambut, saya nampak kita boleh terima.

Jadi setakat inilah. Saya cadangkan sekali lagi kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri sama ada boleh menerima cadangan itu. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Kuala Selangor.

12.39 tgh.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Sedikit sahaja. Kita sudah saya kira membuat kesilapan pada pusingan yang pertama tadi. Maka saya mengharapkan sungguh-sungguh bahawa Dewan yang mulia ini tidak melakukan kesilapan yang kedua dalam menolak cadangan-cadangan yang dibuat oleh sama ada Yang Berhormat Kuala Krai dan sahabat saya daripada Subang. Kita di sini selaku *law makers, legislator* bertindak atas semangat mendapatkan yang terbaik untuk negara ini. Meskipun kita duduk dalam *divide* yang berbeza, tetapi dalam hal-hal yang bersangkutan dengan *governance* yang terbaik, *best practice*, saya kira dalam semangat itu saya rasakan ada kewajarannya untuk kita bersepakat dalam hal ini.

Saya minta sungguh-sungguh *sanity should prevail* dalam hal ini. Tanpa saya berhujah dengan lebih panjang kerana sudah pun jelas perkara tersebut, jangan kita lakukan kesilapan dua kali. Terima kasih Tuan Pengerusi.

■1240

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Machang.

12.40 tgh.

Tuan Saifuddin Nasution bin Ismail [Machang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Rang undang-undang ini sudah sampai di peringkat Jawatankuasa dan perbahasannya sudah menjadi cukup spesifik tetapi itu tidak menghapuskan latar belakang undang-undang ini dibahaskan. Perbahasan mengenai rang undang-undang ini diadakan ketika *public opinion* dengan izin, terhadap beberapa institusi penguat kuasa berada pada tahap yang bermasalah.

Itu satu kenyataan hakikat yang ingin kita tegaskan berulang kali. Sebab itu apabila klausa 7 ini memberikan kuasa kepada Menteri untuk melantik pegawai polis yang demikian pangkatnya untuk mengetuai Ketua Bank Data DNA ini sudah tentu akan mengundang rasa pesimis dan itu berpanduan kepada latar belakang terhadap beberapa perbuatan segelintir pegawai-pegawai tinggi polis dengan tidak bermaksud untuk mempertikaikan atau memperlekehkan atau tidak memperakui sumbangan cemerlang pasukan polis terhadap keselamatan negara.

Namun di sana dalam apa juga institusi pasti ada segelintir yang terlebih lajak daripada laju. Turun bukit pun dia kayuh juga, sepatutnya brek tetapi dia kayuh. Ini masalah. Latar belakang inilah yang mengimbas kembali kenangan kita terhadap banyak insiden. Kita ada mendengar kisah kematian dalam lokap, Peguam Negara sudah isytihar kes bunuh tetapi sampai sekarang belum ada pendakwaan. Dalam rang undang-undang ini kita kata Menteri boleh melantik pegawai polis jaga Ketua Bank DNA ini.

Dalam kes 1998, perbicaraan Anwar Ibrahim seorang pegawai polis bernama Raduan menjadi satu *evident* dalam mahkamah yang tidak dicabar merampas sampel darah daripada Anwar Ibrahim di bawah jagaan Dr. Zahari Noor. Merampas, itu *evident* mahkamah, tidak dicabar dan pegawai itu naik pangkat. Kalau pegawai macam ini jaga Ketua Bank Data DNA, berat kita. Ini latar belakangnya.

Sebab itu kalau kita hujahkan begini, insiden yang disebut oleh Yang Berhormat Subang yang berlaku terbaru di Klang, itu sudah pun berlaku 10 tahun dahulu. Kita baru lepas sembahyang Isyak berjemaah, pasukan polis bertopeng M-16 tendang pintu dan tingkap, pijak sejadah. Ini berlaku dalam negara kita. Kali ini kita bagi kuasa kepada Menteri melantik pegawai polis untuk jadi Ketua Bank Data DNA Forensik Malaysia.

Berdasarkan kepada latar belakang inilah Yang Berhormat Timbalan Menteri, kita mohon sangat-sangat untuk cuba melihat rasional cadangan kita supaya ianya bukan satu individu. Ianya harus berupa sebuah suruhanjaya yang dilantik Yang di-Pertuan Agong dengan *job spec* dan *job description* yang jelas, dengan bidang kuasa yang terang, supaya integriti dan kewibawaan rang undang-undang yang hendak kita bawa dan hendak kita laksanakan ini berjalan tanpa mengundang pertikaian dan prejudis daripada masyarakat.

Berdasarkan kepada hujah-hujah itulah Tuan Pengerusi, saya ingin menyumbang sedikit pandangan dalam perbahasan peringkat Jawatankuasa, terima kasih.

12.42 tgh.

Timbalan Menteri Dalam Negeri I [Datuk Wira Abu Seman Yusop]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Sehubungan dengan hujah-hujah yang dikemukakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat sebentar tadi, saya mengucapkan berbilang terima kasih dan juga apa yang saya ingin tekankan, pertamanya saya menegaskan apa yang saya telah berhubung dan berucap semasa penggulungan tadi, saya ingin menekankan semula terutamanya kalau kita lihat daripada negara maju yang mana seperti saya nyatakan tadi, tidak ada suruhanjaya yang diwujudkan dalam negara-negara lain.

Malahan ada sesetengah negara seperti Jepun bahawa pengurusan Bank DNA di bawah pihak polis dan begitu juga Amerika Syarikat yang mana di bawah penguasaan FBI dan selain daripada itu saya ingin menekankan bahawa ...

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Boleh minta penjelasan sedikit sahaja daripada Timbalan Menteri? Boleh saya tanya Amerika Syarikat dan Jepun ini, adakah mereka menubuhkan satu suruhanjaya seperti kita tubuhkan di negara ini sebab kita mengiktiraf bahawa institusi kepolisan di negara ini bermasalah besar dan kita tubuhkan satu suruhanjaya khusus untuk mengkaji semula institusi ini.

Adakah Jepun buat, adakah USA buat. Itu bezanya, sebab di sana keyakinan ada dalam institusi polis yang dilihat sebagai badan yang cukup berwibawa, cukup profesional walaupun kadang-kadang bukan semua *perfect*, sekali skala ada masalah tetapi secara menyeluruh tidak ada masalah besar.

Akan tetapi di negara kita berbeza. Kita ada *track record*, kita ada sejarah yang ternyata. Jadi itulah bezanya, jadi apabila kita bawa contoh daripada negara-negara lain, kita kena bandingkan dan faham apa bezanya. Jadi sebab itu saya minta penjelasan itu, terima kasih.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Bezanya ialah bahawa pihak Yang Berhormat terlampaui prejudis sangat terhadap anggota-anggota polis.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: [Ketawa]

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Itulah yang menyebabkan sehingga tidak percaya sama sekali terhadap anggota polis.

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: [Bangun]

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Tuan Pengerusi, penjelasan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak bagi jalan Yang Berhormat.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Penjelasan.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Tidak ada, cukup.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Polis kata di Kuala Kangsar boleh makan, tidak boleh berucap juga. Kita sudah memohon kepada pihak polis awal-awal lagi, 27 hari bulan ini di Kuala Kangsar...

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Saya tidak bagi *you floor* lah, *you sit down*.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Cukuplah Yang Berhormat.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Saya harap Menteri boleh beritahu kenapa syarat ini...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ini isu yang berbeza Yang Berhormat.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Maksud saya polis kini kita tidak boleh percaya lagi. Polis telah jadi *puppet* Barisan Nasional. Itu masalahnya.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: *[Bangun]*

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Tuan Pengerusi, saya tidak ada beri laluan ...

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Akan tetapi Tuan Pengerusi Timbalan Menteri harus lebih

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Dia tidak bagi jalan Yang Berhormat.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Sekiranya dia kata ...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat ...

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Perdana Menteri dahulu yang mewujudkan *royal commission* itu adalah terlalu prejudis terhadap polis. Adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri yang mengatakan tadi bahawa...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, cukuplah.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Tuan Pengerusi, saya tidak bagi laluan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, cukuplah Yang Berhormat.

Datuk Wira Abu Seman bin Haji Yusop: Saya masih mengatakan apa yang ada ...

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Merupakan satu ...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Cukuplah Yang Berhormat.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Apa yang ada persepsi daripada pihak sebelah adalah terlampau prejudis sangat dan seterusnya cadangan yang dibuat ini pun tidak ada memberi notis yang mana memerlukan sekurang-kurangnya satu hari kalau hendak buat pindaan. Jadi pihak kementerian tidak menerima dan memohon supaya ditolak.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya bahawa pindaan yang dicadangkan dalam kertas pindaan hendaklah disetujui.

Pindaan dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Diputuskan,

[Sebagaimana dicadangkan dalam kertas Pindaan]

[Kertas Pindaan adalah dilampirkan]

Fasal 7 sebagaimana yang dipinda diperintahkan jadi sebahagian daripada rang undang-undang-undang.

Fasal-fasal 8 hingga 11 diperintahkan jadi sebahagian daripada rang undang-undang-undang.

Fasal 12 – Pindaan oleh Menteri:

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sila Yang Berhormat.

12.47 tgh.

Timbalan Menteri Dalam Negeri I [Datuk Wira Abu Seman Yusop]: Tuan Pengerusi, berkaitan dengan fasal 12, saya memohon mencadangkan fasal 12(3)(b) rang undang-undang dipinda seperti yang tertera dalam kertas pindaan iaitu dengan memotong perkataan "*di bawah mana-mana undang-undang yang dibuat menurut perkara 149 atau 150 Perlembagaan Persekutuan*".

Pindaan yang dicadangkan dalam perenggan 12(3)(b) rang undang-undang ini adalah bertujuan untuk menyelaraskan dengan pindaan yang dicadangkan kepada takrif orang tahanan dalam fasal 2 rang undang-undang. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Masalahnya bahawa pindaan seperti yang tertera di dalam kertas pindaan yang telah dibentangkan sekarang ini terbuka untuk dibahas.

[Tiada Perbahasan]

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya bahawa pindaan yang dicadangkan dalam kertas pindaan hendaklah disetujui.

Pindaan dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Diputuskan,

[Sebagaimana dicadangkan dalam kertas pindaan]

[Kertas Pindaan adalah dilampirkan]

Fasal 12 sebagaimana dipinda diperintahkan jadi sebahagian daripada rang undang-undang.

Fasal 13 – Pindaan oleh YB Pendang:

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sila Yang Berhormat.

■1250

12.50 tgh.

Dr. Haji Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: *Assalamualaikum Warahmatullaahi Wabarakaatuh*, salam sejahtera Tuan Pengerusi. Saya ingin memasukkan perenggan baru ke dalam perenggan 13(4A) seperti berikut:-

- (a) seorang pegawai polis yang diberi kuasa hendaklah sebelum memberikan kebenaran di bawah seksyen 2 hendaklah menyampaikan satu notis kepada orang yang akan diambil sampel itu dan menyatakan alasan untuk diambil sampel itu dan bahawa DNA nya akan atau mungkin menjadi satu barang kes;
- (b) notis yang disebut di dalam ini haruslah menurut borang yang ditentukan oleh Menteri,

- (c) pegawai polis yang diberi kuasa hendaklah memasukkan ke dalam buku daftar rekod sebab-sebab pengambilan sampel bukan intim dan bahawa orang yang berkenaan telah diserahkan dengan notis seperti yang disebut di atas;
- (d) orang yang menerima notis berkenaan hendaklah dalam masa 48 jam hadir ke balai polis berkenaan untuk tujuan pengambilan sampel bukan intim itu;
- (e) seseorang anggota polis boleh menahan orang yang telah diserahkan notis itu tanpa waran;
- (f) seseorang yang hendak diambil sampel berkenaan hendaklah diberitahu hak mereka untuk berjumpa dan mendapat khidmat peguam.

Alasan yang telah diberikan atau ingin saya berikan kepada tambahan ke atas pindaan ini adalah kerana pindaan yang dicadangkan di dalam fasal 13(4A), rang undang-undang ini adalah bagi memastikan bahawa hak asasi manusia seorang suspek atau seorang yang akan diambil DNA nya lebih terjamin selaras dengan kehendak perlembagaan 5, Perlembagaan Persekutuan dan bagi menjamin ketelusan dan kebolehpercayaan terhadap sampel yang akan diambil.

Selain itu, pindaan ini dapat mematikan sebarang tohmahan terhadap sebarang salah guna kuasa oleh pihak polis atau mana-mana agensi berkaitan dengan pengambilan sampel ini. Seperti mana yang telah disebut oleh Yang Berhormat Machang tadi, saya rasa sejarah 1998 memberikan kita satu peristiwa yang cukup memeritkan, pengalaman kita iaitu darah yang diambil sebagaimana yang disebut oleh Dr. Zaharin Noor. Walaupun ianya merupakan sampel intim tetapi diminta oleh pihak polis untuk dijalankan ujian DNA padahal darah yang diambil itu, sampel intim itu adalah digunakan untuk HIV, VD ataupun *venereal disease* dan juga salah satu daripada penyakit hepatitis.

Maknanya hanya tiga ujian sahaja yang boleh dilakukan terhadap sampel tersebut. Oleh sebab itulah saya merasakan pihak polis ataupun pihak pegawai yang ingin menjalankan atau mengambil sampel perlu menerangkan kepada mereka yang hendak diambil sampel itu, apakah tujuan sampel itu diambil dan apakah *test-test* yang akan digunakan sampel tersebut kerana apabila dia dah diberitahu melalui satu notis yang diberikan maka si orang yang akan memberikan sampel itu lebih faham, lebih tahu berhubung dengan apa yang patut dia lakukan sama ada dia boleh berhubung dengan peguam dia atau tidak. Itu pandangan yang dapat saya berikan. Sekian Tuan Pengerusi, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Masalahnya ialah bahawa pindaan seperti yang tertera di dalam kertas pindaan yang telah dibentangkan oleh Yang Berhormat Pendang sekarang ini terbuka untuk dibahas. Yang Berhormat Batu.

12.53 tgh.

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: Terima kasih. Saya bangun bahas untuk menyokong pindaan ini. Dari pandangan saya ini adalah konsisten dengan sebarang pengambilan *statement* dalam tahanan. Dalam prosedur polis yang kita dipanggil dengan izin *caution statement*, sebelum satu rakaman cakapan oleh seseorang *OKT*, orang yang disyaki ini dirakam percakapan mereka, pegawai polis yang menyiasat itu, *IO* akan memberi *caution statement* yang menyatakan percakapan ini adalah secara sukarela dan sebarang percakapan ini dirakam dan boleh digunakan di mahkamah.

Ini adalah satu pindaan yang konsisten dengan perkara ini. Sampel DNA ini mempunyai implikasi yang lebih luas daripada percakapan. Rakaman percakapan itu kita sudah ada *caution statement* daripada pihak polis, tidak salah kalau dalam penggunaan pengambilan DNA ini kita juga konsisten memuktubkan bahawa hak seseorang yang disyaki ini, yang ditahan ini dapat dilindungi dalam perkara ini. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Machang, selepas itu Menteri menjawab.

12.55 tgh.

Tuan Saifuddin Nasution bin Ismail [Machang]: Ya Tuan Pengerusi, terima kasih. Saya juga bangun untuk menyokong Yang Berhormat Pendang dan mengukuhkan lagi penghujahan sahabat saya daripada Batu berkenaan dengan klausa 13. Bahkan saya mohon mencadangkan bukan hanya soal memberikan *caution statement* tetapi juga bila perlu sebenarnya standard untuk mendapatkan sampel itu sehingga kepada tahap mendapatkan dulu DNA waran daripada hakim Mahkamah Tinggi melalui maklumat yang diambil secara bersumpah bagi memastikan bahawa ianya tidak akan mengundang sebarang kecurigaan.

Hanya jika sekiranya proses-proses seperti itu diberikan jaminan, barulah perjalanan klausa 13 ini betul-betul akan dapat memenuhi maksud dan tujuannya. Iaitu ialah apabila seseorang yang ditangkap dan pihak berkuasa mempunyai sebab dan alasan yang munasabah untuk mengesyakinya atau *reasonably suspected* bahawa dia sebenarnya terbabit atau terlibat. Atau sebarang bukti yang berkaitan dengannya itu telah disahkan oleh pakar forensik DNA misalnya untuk membabitkan.

Kemudian proses mendapatkan waran daripada mahkamah dilaksanakan dan apakala DNA waran itu telah diperolehi melalui proses-proses ini, barulah pengambilan sampel bukan intim ini dilaksanakan. Dengan cara itu saya berpendapat bahawa ada munasabahnya dan logiknya untuk pindaan ini diberikan pertimbangan oleh pihak kerajaan melalui jawapan Timbalan Menteri. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sila Yang Berhormat.

12.57 tgh.

Timbalan Menteri Dalam Negeri I [Datuk Wira Abu Seman Yusop]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Sehubungan dengan cadangan yang dibuat oleh Yang Berhormat Pendang, ianya adalah berkaitan dengan prosedur yang mana kementerian akan mengambil maklumat tentang cadangan-cadangan ini apabila peraturan-peraturan di bawah fasal 26 dibuat nanti sebagai maklumat buat masa ini.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Dah habis dah Yang Berhormat.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Mustahak sangat untuk saya rakamkan perkara ini. Antara perkaranya Timbalan Menteri, Tuan Pengerusi boleh ya?

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Dah jawab Yang Berhormat, dah habis.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Saya nak rakamkan perkara ini untuk Timbalan Menteri perhatikan. Kalau saya boleh teruskan sedikit, terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan juga Timbalan Menteri. Dalam perkara ini saya kira yang berlatarbelakangkan perhitungan cadangan yang dibuat oleh Yang Berhormat Pendang adalah persoalan pengambilan sampel dan bukan hanya dari sudut pengambilan dan *storage* nya tetapi yang paling penting ialah adalah *the chain of custody* nya. Itu bahasa yang penting dalam *best practice, medical laboratory...*

Kalau perkara itu dapat diperhatikan supaya persoalan *abuse* dan persoalan penyalahgunaan *sampling* ini dapat dielakkan. Jadi *chain of custody* dalam bidang forensik dan juga dalam bidang *doping science*, penyalahgunaan *drugs* adalah cukup penting. Perkara itu tidak diperhalusi dan dicermati dalam rang undang-undang ini. Jadi kita minta Timbalan Menteri mengambil persoalan ini, *chain of custody* sebagai satu prosedur yang cukup penting. Terima kasih.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Tuan Pengerusi, apa yang disebutkan oleh Yang Berhormat daripada Kuala Selangor adalah merupakan prosedur yang mana ambil maklum dan tentang untuk pindaan pada hari ini kita tidak bersetuju.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalah ialah bahawa pindaan yang dicadangkan oleh Yang Berhormat Pendang seperti dalam kertas pindaan hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan tidak disetujukan.

[Kertas Pindaan adalah dilampirkan]

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, kita sambung petang. Ahli-ahli Yang Berhormat, Majlis bersidang semula sebagai Majlis Mesyuarat.

Majlis Mesyuarat bersidang semula.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee) **mempengerusikan Mesyuarat**]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Mesyuarat akan bersidang semula pada pukul 2.30 petang.

Mesyuarat ditangguhkan pada pukul 1.00 petang.

Mesyuarat disambung semula pada pukul 2.30 petang

Majlis bersidang dalam Jawatankuasa

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar) ***mempengerusikan Jawatankuasa***]

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tuan Pengerusi, saya mengalu-alukan rombongan daripada Parlimen Tuan Pengerusi dari Santubong, Kuching Sarawak.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat.

Fasal 13 dan 14 – Pindaan oleh Menteri:

Timbalan Menteri Dalam Negeri I [Datuk Wira Abu Seman Yusop]: Terima kasih Tuan Pengerusi, bagi fasal 13 pula saya mohon mencadangkan pindaan terhadap fasal ini seperti yang tertera dalam kertas pindaan yang mana adalah seperti berikut:

(a) Dalam perenggan 3(b) dengan memotong perkataan "*di bawah mana-mana undang-undang yang dibuat menurut Perkara 149 dan 150 Perlembagaan Persekutuan*".

(b) Dengan menggantikan subfasal (7) dengan subfasal yang berikut:

(7) Jika seseorang yang daripadanya suatu sampel bukan intim hendaklah diambil di bawah akta ini enggan memberikan sampel itu atau enggan untuk membenarkan sampel itu diambil daripadanya, tanpa sebab yang baik atau sampel itu tidak dapat diperolehi, walaupun segala usaha yang munasabah diambil. Orang itu boleh dibawa ke hadapan seorang Majistret, dan Majistret itu boleh jika berpuas hati bahawa ada sebab yang munasabah untuk mempercayai bahawa sampel itu berkecenderungan untuk mengesahkan atau membuktikan sebaliknya perlakuan kesalahan oleh orang itu. Memerintahkan orang itu untuk memberikan sampel bukan intimnya.

Pindaan yang dicadangkan dalam perenggan 13(3)(b) rang undang-undang, bertujuan untuk memotong perkataan "*di bawah mana-mana undang-undang yang dibuat, menurut perkara 149 atau perkara 150 Perlembagaan Persekutuan*". Selaras dengan pindaan yang dicadangkan kepada tarif orang tahanan dalam fasal 2, rang undang-undang.

Sub fasal 13(7) rang undang-undang juga dipinda untuk memberi mana-mana pegawai polis kuasa untuk membawa seseorang yang sesuatu sampel bukan intim boleh diambil daripadanya di bawah akta yang dicadangkan. Di hadapan Majistret, sekiranya orang itu enggan memberikan atau membenarkan sampel bukan intimnya diambil. Berkaitan dengan fasal 14 pula Tuan Pengerusi, berkaitan dengan fasal ini saya mohon mencadangkan seperti yang tertera dalam kertas pindaan agar fasal 14 ini untuk dipotong.

Dengan pemotongan ini, keengganan untuk memberi sampel bukan intim, bukan merupakan sesuatu kesalahan di bawah akta yang dicadangkan. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Masalahnya ialah bahawa pindaan sebagaimana yang tertera di dalam kertas pindaan yang telah dibentangkan sekarang ini terbuka untuk dibahas. Sila Yang Berhormat Sibuti.

2.37 ptg.

Tuan Haji Ahmad Lai bin Bujang [Sibuti]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Sebelum saya membahaskan fasal rang undang-undang ini, terlebih dahulu saya mengucapkan selamat datang kepada rombongan Ketua-ketua Masyarakat dari kawasan Parlimen P193 Santubong, Sarawak [*Tepuk*] dan juga kepada Ahli Jawatankuasa Parti Pesaka Bumiputera, Sri Aman dari kawasan Parlimen Batang Lupa, Sarawak.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Banyak *announcement* dua kali Yang Berhormat, sila Yang Berhormat

Tuan Haji Ahmad Lai bin Bujang [Sibuti]: Terima kasih Yang Berhormat. Kita dengar dari tadi apabila kita membahaskan rang undang-undang ini, kebanyakan kita dengar bahawa mereka seolah-olah takut apabila pihak polis ada terlibat dalam rang undang-undang ini. Kalau rang undang-undang ini dibawa ke Parlimen, saya percaya dan yakin sebelum dia dibawa ke Parlimen, dia telah dibahas, dibincang dan dirujuk di mana ia patut diubahsuai.

Oleh yang demikian, saya merasa kebimbangan kita terhadap polis itu, sepatutnya tidak ada sebab merekalah yang menjaga keamanan di negeri ini, merekalah yang menjaga tatasusila pihak polis, kalau ada seorang dua mungkin... ya silakan.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Saya bersetuju dengan Tuan Pengerusi. Saya bersetuju dengan Yang Berhormat Sibuti. Tak ada benda yang kita mesti ragu, takut dengan pihak polis. Akan tetapi inilah persepsi yang dikemukakan oleh pihak pembangkang, saja nak memburukkan nama baik polis, nak mendedahkan seolah-olah polis ini jahat segala-galanya.

Walhal polis adalah anggota yang benar-benar membantu keamanan, ketenteraman dan menguatkuasakan undang-undang. Jadi saya setuju sangat dengan Yang Berhormat Sibuti.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, yang mencelah tak boleh mencelah lagi Yang Berhormat. Tunggu dia cakap dulu Yang Berhormat.

Tuan Haji Ahmad Lai bin Bujang [Sibuti]: Terima kasih Yang Berhormat Sri Gading. Saya percaya apa yang di cakap oleh Seri Gading dimasukkan juga dalam ucapan saya. Saya percaya rang undang-undang ini dibawa untuk kebaikan bersama supaya apabila kita hendak menentukan penjenayah-penjenayah yang membuat kesalahan itu, supaya betul-betul adalah orang yang bersalah. Oleh yang demikian saya menyokong pindaan ini. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya Subang.

2.39 ptg.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya bangun untuk memberi sedikit pandangan tentang pindaan pada seksyen 13 ini. Saya mula dengan mengucapkan terima kasih sebab dengan pindaan ini juga, seperti dalam pindaan lain, kementerian telah menerima apa yang dibangkitkan dalam perbahasan dasar.

■1440

Itu satu tanda yang baik, sebab pandangan-pandangan yang diberi pada waktu perbahasan dasar, baik daripada Pakatan Rakyat ataupun Barisan Nasional masa itu ada persamaan pendapat di dua-dua barisan ya. Sebab 13(7) itu di bantah dengan sekuat-kuatnya pada masa itu dan sekarang kita nampak ada pindaan. Definisi orang tahanan kita sudah bincang tadi, tetapi perlu kita rekodkan sekali lagi, pendirian pihak kami adalah definisi orang tahanan itu memang tidak wajar digunakan di sini dan golongan yang terlibat dalam bank data DNA ini patutnya satu golongan yang lebih jelas. Kita sudah hujahkan ini, ini tidak patut meliputi penagih-penagih dadah atau setiap orang yang ditahan di bawah kedua-dua akta itu, tetapi sepatutnya adalah golongan penjenayah atau disyaki terlibat dalam jenayah-jenayah keganasan.

Contoh-contoh yang kita dapat daripada negara-negara lain adalah macam pembunuh, *serial killers*, dengan izin, *serial rapist*, perogol dan sebagainya. Itulah golongan yang sepatutnya dimasukkan dalam bank data DNA ini. Saya alih sekarang kepada pindaan yang dibuat pada 13(7) itu di mana “...*seorang boleh diperintahkan untuk memberi sampel DNA yang non-intim itu, bukan intim.*”

Bagi saya, kita kena balik kepada prinsip-prinsip asas ya, dalam sistem pengadilan jenayah atau dalam pengalaman sistem pengadilan jenayah itu, dengan izin, *the criminal justice system*. Prinsip yang asas, yang kita tak boleh lupakan, seseorang dianggap tidak salah sehingga dibuktikan salah. *These are basic principles*. Jadi, beban adalah selalu atas pihak pendakwa yang membawa bukti dan buktikan dia salah.

Satu prinsip asas lagi, dengan izin, adalah *the principle against self-incrimination*. Kita tidak boleh paksa seseorang memberi pengakuan bersalah. Itu salah dari sistem, mana-mana sistemlah termasuk nilai agama kita sendiri, termasuk nilai-nilai yang diamalkan di negara-negara yang menghormati hak asasi seorang. Kita kena pastikan prinsip-prinsip asas itu dijaga dalam undang-undang ini. Jadi, sebab kita telah amalkan, sistem kita menghormati dan mengamalkan

prinsip-prinsip ini, iaitu *the principle of innocence*, satu, *innocent until proven guilty*. Satu tidak boleh dipaksa memberi bukti untuk mensabitkan diri sendiri. Itu prinsip yang asas.

Jadi, sistem-sistem lain di mana prinsip-prinsip yang sama dihormati dan mereka pun ada undang-undang yang sama, mereka pun ada bank data DNA yang sama, mereka tidak benarkan seseorang dipaksa memberi sampel. Tidak boleh dipaksa. Itulah pendekatan yang kita harus ambil di sini juga. Pindaan di sini, walaupun adalah lebih baik daripada yang asal, yang asal adalah teruk sangat, di mana pegawai polis boleh menggunakan apa-apa cara pun untuk mengambil sampel.

Sekarang kita rujuk pada Majistret, tetapi itu secara paksa juga apabila diperintahkan. Saya ingin cadangkan, kita ikuti pendekatan yang diamalkan di negara lain, iaitu hormatilah prinsip asas itu, iaitu kita tidak boleh paksa mana-mana orang untuk memberi bukti untuk mensabitkan diri-sendiri, ya?

They incriminate themselves, dengan izin, kita tidak boleh mengamalkan itu. Akan tetapi, apa yang kita boleh buat sebagai undang-undang adalah apabila seseorang enggan memberi sampel, ini memberi hak kepada hakim atau sesiapa yang menentukan salah atau tidak salah dalam mahkamah, untuk membuat *adverse inference*, dengan izin. Itu adalah amalan yang lebih baik, bila seseorang tidak memberi sampel, *adverse inference* boleh dibuat, dibenarkan terhadap beliau. Itu boleh diambil kira dan mereka didapati salah. Ini lebih baik daripada apa yang dicadangkan di sini.

Seterusnya Tuan Pengerusi, saya perhatikan, rujukan kepada Majistret ini dalam sistem yang sedia ada, ada bahayanya. Kita melihat, Majistret-majistret sekarang diamanahkan dengan kuasa mengeluarkan perintah *remand*, di bawah seksyen 117, Kanun Acara Jenayah. Kita sudah memperhatikan ada banyak masalah sebab kadang-kadang kita nampak Majistret tidak nampak sebagai satu badan ataupun institusi yang bebas daripada pemohon *remand*, iaitu pihak polis. Bagi saya, kalau kementerian tegas dengan pendirian mesti ada kuasa untuk rujuk pada mahkamah, lebih baik kita rujuk pada Mahkamah Tinggi, di mana kita lihat Mahkamah Tinggi ada hakim-hakim yang lebih kanan dan ada perlindungan yang lebih berkesan kalau kuasa itu diserahkan hanya kepada hakim-hakim Mahkamah Tinggi, dan bukan diberikan kepada Majistret seperti dalam peruntukkan sekarang. Jadi itulah cadangan saya kepada kementerian atau Timbalan Menteri untuk dipertimbangkan. Sekian terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya, Yang Berhormat Jasin.

2.47 ptg.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya pertama kali mengambil bahagian dalam perbahasan ini. Apa yang saya dapat lihat, apa yang telah diperkatakan oleh Yang Berhormat Subang tadi, sebenarnya ada ketepatan dan ada perkara yang patut kita bahaskan bersama. Yang pertamanya, sebenarnya perkara 13 tentang Akta

Pengambilan Sampel ini cukup mudah. Inilah caranya untuk kita mempraktikkan supaya akta dan undang-undang ini dapat terus dijalankan. Kita sama-sama telah bersetuju, kerana fasal 13(2)(b), orang tahanan tadi kita dah setuju, tak ada masalah lagi. Akan tapi apa yang kita bincangkan sekarang, hanya ada satu perkara. Sekiranya orang tahanan yang ditakrifkan di dalam Akta Ketenteraman Awam ataupun Pencegahan Jenayah, bukan yang 149150 lagi, sekiranya, orang-orang tidak membenarkan sampel itu diambil, kerana kalau kita terlalu ringan, orang akan mengambil kesempatan.

Mengapakah kita persoalkan tentang sistem kehakiman kita? Apakah Majistret-majistret kita tidak ada yang mempunyai kelayakan untuk membuat keputusan? Adakah perkara untuk mengambil sampel daripada seorang yang disyaki, kita mahu bawa perkara ini kepada Mahkamah Tinggi? Seharusnya apa yang telah disebut di sini sudah cukup memadai. Ataupun peruntukan yang dipinda ini adalah cukup lengkap sekali iaitu dengan izin, "*that person may be taken before a Magistrate, and the Magistrate may if satisfy that there is a reasonable cause to believe.*" Lepas itu, *Majistret* baru boleh *confirm or disprove the Commision*. Ini mudah. Jadi kita memberikan kebebasan ataupun kita berikan hak ini kepada sistem kehakiman di bawah majistret. Cukup sekadar itu. Terima kasih, Tuan Pengerusi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya, Yang Berhormat Kota Belud.

2.48 ptg.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya juga ingin mengambil peranan dalam perbahasan ini. Saya tahu, saya faham apa maksud Yang Berhormat Subang tadi dalam ulasan beliau tentang fasal 13 dan 14 ini. Akan tetapi, dalam masa yang sama, beliau mengatakan mesti ada *principle of innocence* ini, *innocent until proven guilty*. Saya faham dan saya setuju dengan pandangan Yang Berhormat Subang.

Akan tetapi dalam mentadbir kerajaan, Yang Berhormat Subang, Tuan Pengerusi, kita kena ada *minimum confidence in the government*. Kepercayaan paling minimalah. Kalaupun pembangkang tidak begitu percaya kepada polis dan sebagainya, bagaimana kita mahu mentadbir negara ini kalau segala institusi kerajaan itu dipertikaikan? Tadi katanya Majistret, dipertikaikan kewibawaan Majistret. Katanya bawa ke *High Court*. Saya tahu, kalau kita bawa ke *High Court* pun, ada di antara rakan-rakan kita di pihak pembangkang akan mempertikaikan keputusan *High Court*. Jadi di mana, sampai ke mana kita mahu membawa isu ini? Jadi saya mintalah, kepercayaan minimum untuk membentuk kerajaan ini perlu ada.

■1450

Ini Peguam Negara tidak dipercayai, polis tidak dipercayai, Hakim Tinggi tidak dipercayai, jadi *collapsed*. Kerajaan akan runtuh. Bukan sahaja Kerajaan Barisan Nasional. Kalau ini juga berlaku kepada pembangkang nanti membentuk kerajaan kalau rakyat tidak mempunyai

keyakinan minima kepada keikhlasan kerajaan, saya rasa tidak ada satu undang-undang pun yang boleh dijalankan. Kemudiannya...

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Boleh minta penjelasan sedikit sebelum...

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Sekejap, selepas ini. *I just want to explain.*

Tuan R. Sivarasa [Subang]: *No problem.*

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Okey, ya. Tuan Pengerusi, keputusan kerajaan untuk memotong fasal 14 itu adalah satu keikhlasan yang patut diberi pujian. Setelah didebatkan dengan panjang lebar pada tahun lepas, keengganan memberikan sampel dan mensabitkan kesalahan ini telah dipotong. Ini sudah satu kompromi yang cukup besar bagi kerajaan. Apabila kita mengarah memindahkan kuasa untuk memaksa suspek ini untuk meminta sampel ini, sampel bukan intim kepada majistret, itu pun satu keputusan yang begitu berani bagi pihak kerajaan. Akan tetapi, Yang Berhormat Subang, itulah yang saya katakan tadi, kena ada keyakinan, minima terhadap pentadbiran parti kerajaan.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Terima kasih Tuan Pengerusi, terima kasih kepada Yang Berhormat Kota Belud memberi ruang untuk minta penjelasan sedikit. Isu mempertikaikan institusi kerajaan iaitu Peguam Negara, polis, yang di bawah pemerintah Barisan Nasional, itu isu lain. Itu kita boleh berbahas seberapa lama ya. Berapa wibawa sekarang institusi Peguam Negara? Berapa wibawa semua? Apakah punca, sebabnya orang anggap kewibawaan itu sudah runtuh? Sudah jadi sangat rendah dan sebagainya.

Memang itulah satu faktor, sebab itu kita bawa, kita bangkit kerisauan yang telah dibangkit tadi. Kita tidak boleh *ignore*lah, dengan izin, isu-isu itu. Akan tetapi, hujah yang saya bawa tadi adalah isu yang lebih asas. Sebab itu kita kata, kita mesti pegang prinsip asas di dalam sistem keadilan, iaitu *the presumption of innocence*, itu satu. Keduanya, yang asas juga, *fundamental*, kita tidak boleh memaksa orang untuk pengakuan bersalah. Apabila kita boleh mendapat satu sampel DNA secara paksa, itu sama. Itu prinsipnya. Sebab itu sistem-sistem lain... Dan kita boleh kaji, tidak benarkan ini langsung. Tidak benarkan. So, maksud saya ialah, siasatan yang profesional daripada pihak polis, memang kita perlu ada. Mereka ada kuasa untuk masuk tempat, tangkap, tahan, soal, *search and seizure* semuanya. Akan tetapi, mereka harus boleh buktikan kesalahan itu dengan bukti yang bebas. *With independent evidence*, bukan secara dapat pengakuan secara paksa. Itu kita tahu...

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Ya, terima kasih.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Ini prinsip asas. So maksud saya, itulah asas bantahan saya.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Okey.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Ya, secara prinsip itu. Kewibawaan polis itu lainlah, tetapi dari prinsip itu kita tidak boleh memaksa seseorang memberi sampel DNA. Baik melalui perintah

mahkamah ataupun secara paksa, macam dahululah, 13(7) yang asal itu membenarkan seorang pegawai polis mendapat secara paksa. So, itulah *point* saya, dan saya rasa prinsip itu kita mesti terima. Kalau kita terima dan itulah prinsip di dalam sistem kita, peruntukan ini tidak selaras.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Okey, terima kasih.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Sekian.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tuan Pengerusi, izinkan saya membaca sebahagian daripada fasal 7 yang diajukan oleh pihak kerajaan. Di dalam cadangan pindaan ini dikatakan bahawa orang yang tidak mahu... Tidak mengizinkan sampel ini boleh dibawa ke hadapan seorang majistret, dan majistret itu boleh, jika berpuas hati bahawa ada sebab yang munasabah untuk mempercayai bahawa sampel itu berkecenderungan untuk mengesahkan dan membuktikan sebaliknya perlakuan kesalahan oleh orang itu, memerintahkan orang itu untuk memberikan sampel bukan intimnya. Ayat ini pun, saya rasa Tuan Pengerusi, cukup untuk memberi ruang kepada majistret ini *discretionary power*.

Sebenarnya, masalah saya dengan cadangan-cadangan ataupun bantahan yang dibuat oleh pihak pembangkang ini ialah, seolah-olah institusi itu tidak boleh dipercayai langsung. Jadi saya harap pihak kerajaan teruskan dengan cadangan ini, dan kalau dilihat daripada perbincangan yang datang dari pihak pembangkang, saya rasalah orang yang hanya dipercayai adalah Ketua Pembangkang sahaja. Rujuklah semua kepada Ketua Pembangkang. Mungkin dia yang boleh dipercayai oleh pihak pembangkang.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Hendak tambah sedikit, Tuan Pengerusi.

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: Tuan Pengerusi.

Seorang Ahli: Yang jahat itu...

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Batu.

2.55 ptg.

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: Sebenarnya kita menyertai pembahasan ini bagi kedua-dua pihak. Kerja kita ialah memberi kewibawaan kepada institusi. Pembahasan kita atau sistem yang kita ada cadangan untuk menambah *check and balance* ini, dengan izin, adalah sebenarnya untuk mempertingkatkan kewibawaan sesuatu institusi. Saya ingin jelaskan sekali lagi, apa-apa kritikan kita terhadap pegawai kerajaan, kepada polis, itu bukan kepada institusi *itself*. Akan tetapi kepada individu-individu tertentu dalam sistem ini, kerana manusia ini ada *tendency* untuk *abuse* sistem ini. Apa yang kita lakukan hanya kalau kita boleh *institutionalize*. Lebih banyak *transparency*, lebih banyak kita boleh *check* dan ia akan mempertingkatkan keyakinan orang ramai terhadap institusi itu.

Kalau boleh apa yang kerajaan lakukan untuk *withdraw* yang original dan digantikan dengan itu, itu maksudnya kita ada *consensus*, bahawa dengan adanya *transparency*, dengan

adanya pihak-pihak yang lebih *independent* mengendalikan ini, kita boleh menambahkan keyakinan orang terhadap undang-undang dan institusi-institusi. Itu sebab kita jangan salah faham dan kita sentiasa tuduh satu sama lain. Okey, okey.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Yang Berhormat Batu...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sekejap Yang Berhormat Kota Belud...

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Celahan.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Kota Belud sudah habis cakap tadi?

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tidak, pasal saya ada satu hendak bangkit sedikit, dia sentuh Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat ini hendak tanya Yang Berhormat Batu, Yang Berhormat Batu tanya Yang Berhormat?

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tidak, tidak. Dia punya *floor* sekarang Tuan Pengerusi. Kalau saya tidak silap, *floor* Yang Berhormat Batu ya?

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Saya minta celahan sahaja.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Oh.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Saya sudah habis, saya sudah habis tadi. Cumanya saya ingin tanya kepada Yang Berhormat Batu. Dahulu, fasal ini memberi kuasa kepada pegawai polis. Sekarang ini diberi kepada majistret. Itu pun tidak telus lagikah?

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: Saya faham. Saya...

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Itu pun tidak telus lagi? Jadi kalau...

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: Saya, saya...

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Sekejap.

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: Okey, okey.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Maknanya tidak sokong dengan majistret?

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: Saya faham, saya faham.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tolonglah. *Be irreversible* sedikit.

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: Saya tidak mahu... Saya kata tadi, *consensus* kita ialah, memang langkah ini menambah baik. Ini satu yang dialu-alukan oleh pihak kami. Akan tetapi saya ingin masuk kepada isu yang lebih sensasi. Ini tidak ada kena- mengena dengan keyakinan terhadap kerajaan. Akan tetapi di dalam sistem demokrasi kita, sistem kehakiman kita, *the right to be silent* ini ada, tetapi jangan kita sebut. Apabila kita sebut, apabila kita *introduce* DNA, hak untuk *silent* ini tidak ada lagi. Di dalam mahkamah, kalau saya dituduh bunuh, atau mengadakan penghimpunan haram, saya ada berhak untuk diam. Saya tidak mahu sebut apa-apa, saya tidak mahu bukti apa-apa. Akan tetapi itu terpulang keyakinan saya

terhadap hakim untuk membuat keputusan dalam kesunyian saya. Di dalam saya tidak menjawab apa-apa pun, terpulang dan saya terima hakikatnya, terima keputusan hakim.

Akan tetapi di dalam kes ini, hak untuk *silent*, hak untuk tidak *collaborate* memberi bukti ini telah hilang. Ini kerana seseorang itu, seseorang tertuduh itu dipaksa untuk memberi DNA. Saya memang kata senarionya, kalau ada satu kes rogol di mana sampel DNA didapati dalam badan atau mayat seseorang yang telah dibunuh, tetapi sampel itu telah *ditest* dan saya boleh pilih tidak memberi sampel DNA saya. Itu terpulang kepada hakim untuk hukum, kerana hakim kalau dapat bukti yang cukup dengan *collaborative evidence* dan lain-lain lagi, kata okey, orang ini memang terbukti boleh disabit salah, dan saya enggan memberi sampel DNA saya. Itulah keputusan saya...

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sekejap Yang Berhormat Batu.

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: Seseorang yang tertuduh itu mengambil risiko yang harus ditanggung diri sendiri. Akan tetapi mereka juga boleh pilih untuk bagi, kerana implikasi kalau tidak mahu bagi sampel ini akan diputuskan oleh hakim tanpa memberi sampel.

■ 1500

So, itulah sebab saya fikir kita harus konsisten dengan sistem kita, yang membenarkan seseorang tertuduh itu *remain silent*. Kita tidak boleh pergi mahkamah, lepas itu paksa dia cakap atau paksa dengan apa pun, ambil DNA sampelnya. Itu yang saya, kita kemukakan di sini. Tidak ada kena mengena dengan keyakinan kita terhadap polis atau tidak.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Boleh mencelah sedikit?

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Batu duduk, Yang Berhormat Kota Belud duduk dulu. Yang Berhormat kita sudah jauh sangat berbahas secara dasar. Sebenarnya peringkat Jawatankuasa, lain cara berbahasnya, banyak bertanya, mendesak dan sebagainya. Jadi saya dengar, saya minat dengar Yang Berhormat Batu cakap, Yang Berhormat Kota Belud bercakap. Saya minat dengar tetapi masalahnya peraturan berlainan di peringkat Jawatankuasa. Jadi, sampai ke situ saja Yang Berhormat Kota Belud, Yang Berhormat Batu. Kalau ada persoalan yang berbangkit soalan ini. Ya Yang Berhormat Kuala Krai.

3.01 ptg.

Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli [Kuala Krai]: Terima kasih Tuan Pengerusi, saya juga ingin memberikan pandangan kepada cadangan pindaan yang dibawa oleh Menteri dalam fasal 13(7) ini. Kalaulah kita memberikan kelonggaran semudah pihak polis untuk memohon reman terhadap seorang pesalah, seperti yang kita lihat tujuannya mungkin kerana polis belum menyempurnakan siasatan dan memerlukan masa. Jadi pihak peguam boleh *argue* tetapi akhirnya pemberian reman itu kelihatannya mudah. Untuk membuat siasatan lanjutan tetapi

dalam hal ini, ia perlu diperketat kan kerana dalam hal ini bukanlah sama, tetapi disamakan dengan contohnya memohon reman.

Akan tetapi di sini nak mengambil sesuatu sampel yang boleh kita bandingkan dengan satu *caution statement*. Kalau *caution statement* pun kita boleh berikan, dan yang tertuduh berkata dia tidak bagi *statement*. Dalam hal ini juga ertinya mesti diberikan satu kawalan yang lebih ketat. Sebab itu, kita mungkin boleh terima kalau kita agak perketatkan, contohnya kepada tingkat mahkamah yang lebih tinggi, seperti dicadangkan oleh Yang Berhormat Subang. Ataupun prosedur-prosedur yang lebih ketat, supaya pihak yang memohon keizinan ini mesti memberikan suatu hujah yang lebih kuat, supaya tidaklah sewenang-wenangnya, sampel ini boleh diperolehi. Kalau *remand* dia boleh sambung *remand* tetapi orang yang di siasat boleh tidak bercakap terus. Namun dalam hal ini, bila diluluskan oleh mahkamah terus dia boleh ambil sampel. Jadi kita tidak dapat pertahankan diri dalam hal ini. Jadi saya mohon menyokong apa yang dibawa oleh Yang Berhormat Subang dalam hal ini, supaya urusan di mahkamah untuk memperoleh kebenaran ini diperketatkan. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya, Menteri yang jawab.

3.03 ptg.

Timbalan Menteri Dalam Negeri I [Datuk Wira Abu Seman Yusop]: Terima kasih Tuan Pengerusi dan juga terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang mengambil bahagian dalam membahaskan isu-isu pindaan seperti yang dibentangkan. Yang pertama saya ingin menyentuh berkaitan dengan isu yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Subang, yang mana ada khususnya relevan dengan pindaan ini. Yang lain ini, kebanyakannya terkeluar daripada isu yang kita bahas, yang dibuat pindaan.

Sehubungan dengan isu orang tahanan, sebenarnya apa yang dibuat, di bawah fasal (3)(b) ini, *this is consequential amendment* apabila kita membuat *amendment* kepada orang tahanan di bawah seksyen 2. Jadi apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Subang, *is in fact a replay*. Jadi saya rasa tidak perlu respons balik kerana apa yang kita sudah, *I think* mengambil masa yang lama jugalah berbahas berkaitan dengan pentakrifan orang tahanan ini. Sehubungan dengan fasal 13(7), berkaitan dengan seseorang yang enggan, *non-intimate* sampel itu diberi. Yang mana mereka perlu dibawa kepada majistret.

Seperti mana yang dinyatakan oleh Yang Berhormat Subang tadi, bahawa kita tidak boleh paksa orang untuk mengaku salah. *Here it's not*, di sini bukan kita, *openly* ambil orang-orang untuk membawa kepada majistret. Akan tetapi apa *condition* yang perlu kita lihat, bagi seseorang itu yang hendak kita bawa kepada majistret bahawa orang itu, mestilah seperti yang mana telah dinyatakan oleh Yang Berhormat Jasin tadi, dan juga Yang Berhormat Kota Belud, bahawa orang itu, jika pada pandangan majistret, *is satisfied that the sample tend to confirm or disprove the commission of the offence by that person*, baru *order that person to provide his non-intimate sample. So that is the condition.*

So we, kita tak boleh sesiapa untuk ini. *They must qualify that person*. Ada *reason to believe*, ataupun *reasonable cause that the sample tend to confirm or disprove the commission of the offence by that person*. So makna, *this is what* pindaan yang dibuat, yang mana kita memberi kepada orang tengah, majistret untuk membuat keputusan. Jadi apa ni, Yang Berhormat Subang tadi mengatakan majistret pun tidak boleh dipercayai, pada peringkat awal polis tak boleh percaya. Sekarang majistret pun tak boleh percaya. Jadi saya pun tak fahamlah. Jadi kalau kita nak bawa ke Mahkamah Tinggi, sebagaimana apa Yang Berhormat Subang, Yang Berhormat Subang pun seorang *lawyer* kan. Bahawa Mahkamah Tinggi ini dia ada di ibu negeri sahaja, ibu negeri kebanyakannya di negeri-negeri dalam Malaysia ini. Jadi kita kalau hendak bawa, apa ini orang yang *qualified* untuk hendak diarahkan oleh hakim ini hendak kena kalau katalah di Kota Bharu, orang ini daripada Pasir Puteh, jadi nak kena bawa ke Kota Bharu. *That is not practical*. Jadi apalah yang telah dipinda apa yang termaktub dalam rang undang-undang ini.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Yang Berhormat Machang bagi tahu saya setengah jam saja. Di antara kedua-dua tempat.

Tuan Saifuddin Nasution bin Ismail [Machang]: Kota Bharu ke Pasir Puteh pemanduan berhema setengah jam saja.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: *It's not practical, so*, apa yang dipinda saya rasa telah mencukupi, janganlah sudah bagi betis nak paha pula. Saya rasa itu saja Tuan Pengerusi. Saya memohon supaya apa yang dipinda, yang dicadangkan oleh Kementerian Dalam Negeri ini, dipersetujui.

Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli [Kuala Krai]: Boleh mohon penjelasan sikit kah Menteri? Sedikit saja.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Habis, sudah habis.

Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli [Kuala Krai]: Sikit sahaja, kerana ditekankan dua kali dalam ucapan tadi. Tuan Pengerusi, *believe that tend to confirm or disprove*. Saya rasa polis datang untuk *confirm* bukan untuk *disprove*, polis minta mahkamah ini untuk *confirm* sesuatu kesalahan bukan *disprove*. Kalau *disprove*, masa tidak bersalah lepaskan sajalah, apa nak juga dapatkan sampel itu, saya khuatir hujah di mahkamah kata nak *disprove*. Akan tetapi gunanya nanti untuk *confirm*, saya nak minta penjelasan.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tak apalah Yang Berhormat, kalau kita *dispute* perkataan di dalam bil, rang undang-undang ini Yang Berhormat, semua kita boleh buat. Saya ingat kita kena terimalah percakapan kalau dia wujud dalam rang undang-undang. Menteri kata dia tak nak jawab lagi. Terima kasih Yang Berhormat. Lepas ini, bincang dekat luarlah.

Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa pindaan yang dicadangkan oleh Menteri Dalam Negeri dalam kertas pindaan hendaklah disetujui.

Pindaan dikemukakan bagi diputuskan; dan disetujui.

Diputuskan,

[Sebagaimana dicadangkan dalam Kertas Pindaan]

[Kertas Pindaan adalah dilampirkan]

Fasal-fasal 13 dan 14 sebagaimana dipinda diperintahkan jadi sebahagian daripada rang undang-undang.

■ 1510

Fasal 15 – Pindaan oleh YB Kuala Krai:

Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli [Kuala Krai]: Tuan Pengerusi. Saya mencadangkan supaya cadangan saya untuk meminda fasal 15 ini ditarik balik... *[Dewan riuh]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ditarik balik Yang Berhormat. Terima kasih Yang Berhormat. Ditarik balik makna dia tidak ada perbahasan dan Menteri tidak perlu jawab dan menjadi tidak ada apa-apalah Yang Berhormat ya.

Ahli-ahli Yang Berhormat masalahnya ialah bahawa pindaan yang dicadangkan Yang Berhormat Kuala Krai tidak ada.

Fasal 15 diperintahkan jadi sebahagian daripada rang undang-undang.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Tuan Pengerusi, boleh saya minta penjelasan sedikit. Tadi saya dapat gambaran sekarang kita pergi pada pindaan yang dicadangkan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri satu demi satu.

Akan tetapi ada beberapa seksyen tadi contohnya seksyen 8, 9, 10 di mana tidak ada pindaan tetapi tidak disebut. Fahaman saya adalah selepas habis pindaan ini kita akan balik pada perbahasan seksyen-seksyen itu... *[Dewan riuh]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tidak, kita akan terus melihat semua pindaan-pindaan yang dicadangkan Yang Berhormat. Selepas itu kita terus pergi kepada sama ada dalam Jawatankuasa kita meluluskan semua rang undang-undang.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Betul, memang sebagai contoh tadi saya berhasrat berucap tentang seksyen 8 sebab ada...

Dato' Haji Lilah Yasin [Jempol]: Yang sudah diputuskan tidak boleh diulang lagi.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Tidak apa, kita tanya pada Tuan Pengerusi.

Dato' Haji Lilah Yasin [Jempol]: Mana peraturan yang membenarkan mengulang yang sudah diputuskan.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Siapa hendak jadi Tuan Pengerusi bangunlah... *[Ketawa]*

Dato' Haji Lilah Yasin [Jempol]: Ini bukan soal Tuan Pengerusi, yang cadang itu pun tidak betul.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Hendak ganti Tuan Pengerusi, tolong datang ke hadapan.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat yang lain, biar Yang Berhormat Subang bercakap Yang Berhormat ya.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Ada beberapa isu yang harus dibangkitkan dengan seksyen 8, 9, 10 semua tetapi tidak di... - Kita sudah *skip* lah, dengan izin, sebab kita pergi terus kepada pindaan yang difokuskan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ini memang amalan kita buat Yang Berhormat. Sepatutnya tadi semasa sebelum itu boleh kita bangkitkan juga soalan-soalan sedemikian Yang Berhormat. Jadi apabila soalan itu tidak ada dibangkitkan di dalam cadangan-cadangan Yang Berhormat untuk meminda dan daripada kementerian untuk meminda, maknanya ia akan diterima Yang Berhormat.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Ingin mendapat penjelasan sedikit sahaja. Adakah seksyen 8 disebut secara khusus tadi, seksyen 8, 9 10 akan tetapi saya tidak dengar itu.

Seorang Ahli: Sudah.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sudah.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Kita terus pada seksyen pindaan itu iaitu daripada pindaan Menteri. Yang Berhormat Timbalan Perdana Menteri mencadangkan pindaan 7. Kita ada berbahas banyak tentang 7. Selepas itu kita boleh terus kepada 12 dan 13.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: So maksud saya 8, 9, 10, 11 itu tidak disebut secara spesifik. Kita alih terus pada pindaan itu. Itu yang maksud saya tadi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Kita sudah..., *check Hansard*, sudah disebut Yang Berhormat.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Oh. Okey kalau sudah disebut tetapi saya minta lah kalau boleh kita diberi peluang untuk bila kita habis, selepas Yang Berhormat Timbalan Menteri habiskan pindaan itu, kita diberi peluang memberi pandangan tentang apa yang tidak disebut tadi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Buat peringkat ini saya tidak boleh buat janji Yang Berhormat. Yang Berhormat boleh berdirilah nanti.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Okey, terima kasih.

Fasal-fasal 16 hingga 23 -

Dr. M. Jeyakumar Devaraj [Sungai Siput]: Tuan Pengerusi, saya sudah berdiri. Fasal 16 ke 23 saya sudah berdiri. Okey, saya hendak bawa ke fasal 18 di mana penghapusan profil that they have made daripada indeks orang yang disyaki.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tidak ada dalam nota kita berbincang tentang fasal 18 ini Yang Berhormat. Tidak ada Yang Berhormat.

Dr. M. Jeyakumar Devaraj [Sungai Siput]: Dalam peringkat Jawatankuasa boleh kita bincang?

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Saya bagilah peluang dengan Yang Berhormat hendak bercakap.

Dr. M. Jeyakumar Devaraj [Sungai Siput]: Okey. Saya tengok ada satu yang tidak *consistent* kerana dalam fasal 3, ada indeks orang yang disyaki, ada indeks orang pesalah, indeks orang tahanan, indeks penagih dadah.

Akan tetapi untuk indeks orang yang disyaki selepas enam bulan jika tidak ada *charge* terhadap mereka specimen mereka dan juga semua maklumat DNA itu dihapuskan. Manakala untuk orang tahanan ataupun penagih dadah tidak ada peruntukan seperti itu. Adakah ini satu yang *inconsistent* dalam undang-undang ini? Saya minta penjelasan daripada...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik, baik Yang Berhormat. Yang Berhormat Menteri ada jawapan?

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Tuan Pengerusi, seksyen 18 adalah berkaitan dengan pengambilan sampel intim dan bukan intim yang dibuat daripada seseorang yang semunasabah disyaki telah melakukan sesuatu kesalahan. *This can refer to sample* rujukan Yang Berhormat.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Itu sahaja Yang Berhormat?

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Ya.

Fasal-fasal 16 hingga 23 diperintahkan jadi sebahagian daripada rang undang-undang.

Fasal 24 – Pindaan oleh YB Serdang:

3.18 ptg.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya mencadangkan supaya fasal 24 ini dipotong.

Pendek sahaja. Maklumat daripada Bank Data DNA tidak sewajarnya dijadikan bukti muktamad bagi identifikasi DNA dalam apa-apa prosiding dalam mana-mana mahkamah. Budi bicara seseorang hakim harus dikekalkan. Kalau tidak hakim akan dijadikan dengan izin, *rubber-stamp* sahaja. Keputusan seseorang hakim tidak sewajarnya ditolak. Hakim harus ada kuasa untuk menyatakan bahawa DNA ataupun maklumat-maklumat DNA itu tidak boleh diterima. Peguam ataupun OKT mesti diberi peluang untuk mencabar kesahihan dan keputusan DNA tersebut. Ini memang merupakan satu pindaan yang ikhlas, amat adil dan saksama dan langsung tidak mempunyai apa-apa unsur-unsur politik.

Kami di sebelah sini berasa sungguh gembira bahawa Yang Berhormat Timbalan Menteri berkongsi pandangan dengan kita dan saya harap dan yakin dengan sesungguhnya bahawa pindaan ini akan mendapat sokongan daripada seluruh Dewan yang mulia ini. Sekian sahaja.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya Yang Berhormat, sila.

3.19 ptg.

Tuan John Fernandez [Seremban]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Yang pertama saya sokong apa yang dikatakan oleh Ahli Yang Berhormat daripada Serdang.

Seksyen 24 pandangan saya adalah satu seksyen yang *draconian*. Oleh sebab itu jikalau kita katakan *findings* yang diberikan oleh ahli kimia ialah jadi *conclusive* ini tidak adil kepada OKT-OKT dan orang awam. Saya pun tengok di pindaan-pindaan yang dicadangkan oleh Yang Berhormat Menteri dalam pindaan itu dikatakan seksyen 24..

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Yang Berhormat Seremban, minta sedikit. Seksyen 24 telah dicadangkan untuk dipotong.

Tuan John Fernandez [Seremban]: Ya saya sokong cadangan itu.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Dipotong sudah oleh kementerian.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya, sila Yang Berhormat Menteri.

■1520

3.20 ptg.

Timbalan Menteri Dalam Negeri I [Datuk Wira Abu Seman Yusop]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Mungkin dia tidak baca *amendment to the* rang undang-undang. Tuan Pengerusi, sehubungan dengan fasal 24 rang undang-undang, saya memohon fasal ini dicadangkan untuk dipotong.

Pemotongan yang dicadangkan akan meniadakan peruntukan yang menyatakan bahawa apa-apa maklumat daripada Bank Data DNA ialah muktamad bagi identifikasi DNA dan apa-apa prosiding dalam mana-mana mahkamah. Keputusan yang dibuat oleh kementerian adalah mengambil kira daripada perbahasan yang dibuat oleh Ahli-ahli Parlimen di dalam Parlimen yang mulia ini.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Saya teruskan sahaja dengan bertanya Ahli-ahli Yang Berhormat oleh sebab walaupun telah ditarik, masih ada juga yang kekeliruan bahawa fasal 24 itu telah ditarik balik.

Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya bahawa pindaan yang dicadangkan Yang Berhormat Serdang. Sebenarnya, Yang Berhormat Serdang ini kita berterima kasih sahaja. Tidak ada cadangan apa-apa Yang Berhormat.

Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli [Kuala Krai]: Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Setiausaha...

Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli [Kuala Krai]: Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Setiausaha...

Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli [Kuala Krai]: Ada pandangan. Saya rasa yang patut kita terima cadangan Yang Berhormat Serdang. Sebab cadangan Yang Berhormat Serdang yang dibawa ke sini. Selepas itu selalunya baru macam tadi cadangan Menteri. Jadi, bukan cadangan Menteri ini. Cadangan Yang Berhormat Serdang ini.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tidak, sebenarnya Yang Berhormat. Duduk Yang Berhormat... *[Dewan riuh]* Saya sudah sebut Yang Berhormat. Ada jugalah sedikit *credit*. Akan tetapi dia sudah lambat. Menteri sudah potong dulu.

Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli [Kuala Krai]: Akan tetapi diumumkan Yang Berhormat Serdang dulu. Yang Berhormat Serdang yang bawa dulu.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tidak apa lah Yang Berhormat. Tidak apalah Yang Berhormat.

Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli [Kuala Krai]: Tidak. Ini untuk mengikut dia punya *step procedur*.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tidak mengapa Yang Berhormat.

Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli [Kuala Krai]: Betul tidak. Sokong kan?

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Setiausaha...

Fasal-fasal 24, 25, dan 26 – Pindaan oleh Menteri:

3.23 ptg.

Timbalan Menteri Dalam Negeri I [Datuk Wira Abu Seman Yusop]: Tuan Pengerusi. Berkaitan dengan fasal 25 rang undang-undang-undang. Saya memohon mencadangkan fasal ini dipinda seperti yang tertera di dalam Kertas Pindaan. Iaitu dengan memotong perkataan “keabaian” dan “keingkaran”. Pindaan ini bertujuan untuk memotong perkataan “keabaian”, “keingkaran” adalah bagi mengehadkan skop perlindungan yang diberi di bawah fasal itu.

Bagi fasal 26 Tuan Pengerusi, berkaitan dengan fasal 26 rang undang-undang pula, saya memohon mencadangkan fasal ini dipinda seperti yang tertera di dalam kertas pindaan iaitu dengan memasukkan selepas subfasal (2), subfasal yang berikut sebagai *note* dalam “(3) *Apa-apa peraturan yang dibuat di bawah akta ini hendaklah dibentangkan di dalam Dewan Rakyat dengan seberapa segera yang mungkin selepas dibuat dan jika Dewan Rakyat tidak bersidang pada persidangan dalam Mesyuarat Dewan Rakyat yang berikutnya*”. Pindaan yang dicadangkan di bawah fasal 26 rang undang-undang bertujuan untuk menghendaki mana-mana peraturan yang dibuat di bawah akta yang dicadangkan untuk dibentangkan di dalam Dewan Rakyat yang mulia ini.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Masalahnya ialah bahawa pindaan sebagaimana yang tertera dalam kertas pindaan oleh Yang Berhormat Menteri yang telah dibentangkan sekarang ini terbuka untuk dibahaskan. Ya, Yang Berhormat Beruas.

3.24 ptg.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya amat mengalu-alukan niat baik pihak kerajaan supaya orang ramai boleh menuntut ganti rugi ataupun pampasan jika berlakunya apa-apa kesilapan, keabaian, atau keingkaran yang dibuat oleh pegawai-pegawai atau Menteri yang telah dinyatakan di bawah seksyen 25. Akan tetapi malangnya, kalau kita membaca cadangan telah dibuat oleh Timbalan Menteri, maksud ataupun kalau kita baca seksyen 25 selepas dipinda. Iaitu dimansuhkan dua perkataan; "keabaian" dan "keingkaran". Skop perlindungan, kalau kita tidak membaca perbahasan di Dewan Rakyat ini, skopnya akan lebih luas dan tidak ada seseorang pun yang boleh menuntut atau membawa kes ke mahkamah terhadap Menteri ataupun pegawai-pegawai yang telah dinyatakan di bawah seksyen 25.

Secara lisan, minta maaf. Secara *literal meaning*, dengan izin, dinyatakan di sini, "*tiada tindakan guaman, pendakwaan ataupun prosiding lain boleh diambil atau dibawa, dimulakan atau dibuat dalam mana-mana mahkamah terhadap Menteri, Ketua Bank Data DNA, Timbalan Ketua Bank Data DNA, pegawai Bank Data DNA, pegawai perubatan kerajaan ataupun ahli kimia berkenaan dengan apa-apa perbuatan atau peninggalan yang dilakukan olehnya dengan suci hati dalam menjalankan kuasa, fungsi dan tanggungjawab di bawah akta ini atas sifat yang sedemikian.*" Ini bermaksud, tidak ada apa-apa tindakan yang boleh dibawa terhadap orang-orang yang dinyatakan di bawah seksyen ini. Jadi, maksud ataupun niat supaya orang ramai boleh membawa tindakan ke mahkamah ini tidak jelas di dalam pindaan yang dicadangkan.

Pendirian saya ialah, kita haruslah memberi keadilan kepada semua rakyat yang mengalami kerosakan ataupun dimudaratkan dengan apa-apa tindakan oleh Menteri atau mana-mana pegawai kerajaan yang telah menyebabkan kehilangan atau kerosakan kepada sesiapa pun. Saya rasa *trend* untuk melindungi Menteri ataupun pegawai-pegawai kerajaan daripada tindakan mahkamah merupakan sesuatu yang menggalakkan ketidakadilan walau kepada mereka yang telah mengalami kerosakan atau kerugian.

Kerana walaupun suci hati kita melakukan sesuatu tetapi menyebabkan kerosakan atau kerugian kepada mana-mana pihak, haruslah kita memberi pampasan kepada mereka. Kalaulah seseorang itu disabitkan kesalahan termasuk penjara 20 tahun kemudian didapati kerana ada kesilapan ataupun perbuatan yang dibuat oleh Menteri ataupun mana-mana pegawai, sungguh pun dengan hati yang kita kata suci itu pun tidak kita kata merupakan satu sebab kenapa kita tidak memberikan pampasan kepada mereka yang telah dilayan dengan tidak adil ataupun terseksa kerana perbuatan kami.

Jadi, saya memohon agar bukan sahaja pindaan dua perkataan itu dibuat tetapi seluruh seksyen ini harus dimansuhkan demi menegakkan keadilan untuk semua rakyat dan perlindungan keadilan kepada rakyat merupakan sesuatu yang sentiasa kedua-dua pihak di dalam Dewan ini melaung-laungkan dan saya memohon supaya Menteri dapat memansuhkan seluruh seksyen ini dan bukan sahaja dua perkataan berkenaan kerana seperti saya telah nyatakan tadi walaupun kedua-dua perkataan “keabaian” dan “keingkaran” dipotong, maksud seksyen itu masih tidak jelas. Bagi pembacaan saya, dimansuhkan kedua perkataan itu masih orang ramai tidak boleh membawa apa-apa tindakan mahkamah. Sekian, terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan John Fernandez [Seremban]: Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tumpat.

3.29 ptg.

Dato' Kamarudin Jaffar [Tumpat]: Terima kasih Tuan Pengerusi, saya hanya ingin bercakap sekejap sahaja iaitu menyokong Yang Berhormat Beruas itu tadi sebab mungkin Yang Berhormat Timbalan Menteri merasakan bahawa pindaan yang dicadangkan itu bertujuan untuk memberi peluang perundangan yang lebih kepada orang yang mempunyai pandangan terhadap pengambilan DNA dan pemeriksaan DNA ini.

■1530

Akan tetapi, sebagaimana Yang Berhormat Beruas jelaskan tadi, ini bukan sekadar memberi perlindungan prosiding, ini memberi imuniti kepada Menteri lebih hebat daripada Raja Melayu Tuan pengerusi, sebab tidak boleh buat apa-apa tindakan, tidak boleh ambil apa-apa tindakan di atas tindakan mereka. Dengan mengeluarkan perkataan keabaian, keingkaran bererti apa-apa perbuatan atau peninggalan tidak boleh dilakukan apa-apa prosiding undang-undang hendak saman tidak boleh, hendak ambil *injunction* tidak boleh sebab disebut di sini tindakan pemula dimulakan semuanya tidak dibenarkan.

Jadi saya rasa pindaan tadi menjadikan pengertian dan saya yakin semangat kerajaan menjadi terbalik di sini memperteguhkan lagi imuniti Menteri dan pegawai-pegawai dan oleh itu saya fikir mesti ada kesilapan tertentu dalam percubaan untuk meminda klausa ataupun fasal ini. Jadi saya pohon supaya pindaan ini ditarik balik dan keseluruhan sebagaimana yang dicadangkan fasal 25 itu dipotong. Terima kasih.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee) **mempengerusikan Jawatankuasa**]

3.31 ptg.

Tuan John Fernandez [Seremban]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Yang terlebih dahulu saya suka sokong apa dikatakan oleh Ahli Yang Berhormat daripada Beruas. Mengikut segi undang-undang, *clause* 25 biasanya kita panggil *indemnity clause*. Saya tidak sokong *clause* ini sebab kita mesti berikan hak kepada OKT-OKT dan orang awam di mana masa ini ada banyak kes kecuai di banyak tempat pekerjaan seperti Hospital Besar Seremban. Baru-baru ini ada

satu kes di Hospital Besar Seremban, di mana oleh sebab kecuaiannya dibuat oleh seorang doktor satu anak sudah meninggal dunia. Lebih kurang dua minggu dulu.

Sebab itu saya tidak sokong *indemnity clause* ini. Jikalau ada apa-apa kecuaiannya dalam DNA Data Bank oleh Menteri atau pun data bank pegawai-pegawai, mesti terpulang kepada OKT atau orang awam mengambil tindakan dari segi undang-undang untuk dapat pampasan daripada kerajaan. Itu sahaja pandangan saya, terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, Kuala Selangor

3.33 ptg.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Terima kasih. Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya sekadar untuk menegaskan betapa walaupun Timbalan Menteri kementerian bersungguh untuk membuat pindaan ini tetapi pindaan ini tetap tidak menepati semangat yang kita bangkitkan yang dimaksudkan di sini, kalau saya hanya menyokong pandangan teman-teman yang lain sebentar tadi. Perlindungan ini yang diberikan kalau hanya digugurkan perkataan “keabaian” itu ia jelasnya masih tidak dapat memenuhi perkara yang telah dibangkitkan dalam laporan SUHAKAM 2007 yang mana SUHAKAM berpendapat seksyen seumpama ini seolah-olah telah membenarkan, mengiakan kesalahan yang dibuat oleh pegawai yang berkenaan.

Jadi dengan itu, ia bertentangan dengan semangat hak asasi manusia sekali gus Tuan Pengerusi. Saya rasa sudah cukup penghujahan dibuat kita minta sungguh-sungguh kementerian dan Timbalan Menteri menggugurkan keseluruhan kekebalan seperti ini dan kita tidak mahu klausa seperti ini diperuntukkan pada mana-mana pihak pun bagi melindungi hak asasi rakyat di negara ini. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Balik Pulau.

3.35 ptg.

Tuan Mohd. Yusmadi bin Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya yakin kerajaan hari ini berusaha keras untuk menunjukkan bahawa ketelusan dan *a transparency and accountability* itu ada. Saya rasa kalau itu yang dicita-citakan dengan wujudnya seksyen 25 ini *accountability* itu tidak akan tercapai kerana apa yang berlaku ialah hak untuk mencapai hak di dalam ketidakadilan itu hanya merupakan satu *bite acception* kerana bermula dengan kata tidak boleh ambil tindakan.

Jadi saya merasakan kalau ini sikap kerajaan hari ini hanya memberi hak rakyat dalam keadaan *acception by acception*, saya yakin kerajaan hari ini menunjukkan ia bertanggungjawab tidak akan ada seksyen 25 ini. Dia akan kata kalau dalam keadaan mana pun salah laku boleh saman, bukan tidak boleh saman melainkan dalam keadaan ABC. Jadi saya rasa Kementerian Dalam Negeri, akan membuktikan bahawa integriti kerajaan hari ini bukan hanya di dalam keadaan *acception*, tetapi dalam keadaan biasa.

Seterusnya, saya ingin mengatakan bahawa walaupun perkataan “keabaian”, “keingkaran” itu dibatalkan peninggalan yang dilakukan juga buat peninggalan itu juga bukan satu

perkara yang bagi saya amat susah untuk diasing-asingkan dengan kecuaiian dan sebagainya.

Bagi saya keabaian, keingkaran semua ini merupakan satu perkara-perkara yang munasabah akan berlaku terutama dalam kita cuba mengelakkan satu perkara mudarat kepada rakyat. Ini kerana saya bayangkan di sini, contoh dalam kes Permatang Pauh, kalau katakan DNA yang diambil itu ketika mana 1998 dahulu tidak diuruskan dengan baik termasuk dalam kategori kecuaiian, termasuk dalam kategori peninggalan semua dia hanya boleh mendapat haknya melalui kita panggil *bite acception*.

Akan tetapi bayangkan saya rasa hari ini undang-undang yang sedia ada seperti yang kita sedia maklum, undang-undang *Common Law* melalui kecuaiian pun ada terbukti apabila sesuatu tanggungjawab itu tidak dilakukan mengikut seperti yang digariskan berlakulah dengan izin apa yang dipanggil kecuaiian penjawat awam, *a negligence of public authority*. Maka benda itu secara automatik akan hak itu boleh dituntut. Akan tetapi sebaliknya di sini hak itu hanya terselit sebagai satu *acception*. Jadi saya bayangkan kalau seksyen 25 ini dibatalkan maka terbukti satu kerajaan yang yakin, *confident* dengan *public service* nya.

Saya rasa itu yang cuba dicapai, kalau itu tidak ditunjukkan saya rasa kurang yakin. Saya menyokong cadangan Beruas tadi untuk membatalkan terus peruntukan 25 ini. Dalam psikologinya kalau dipertahankan seksyen 25 ini menunjukkan kerajaan yang tidak yakin. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Subang selepas itu Menteri menjawab.

3.38 ptg.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin mula dengan fasal 25 ini yang telah di hujah tadi oleh beberapa rakan-rakan lain. Saya pun ada kekhuatiran yang sama sebab kalau kita baca peruntukan itu selepas mengambil kira pindaan dan saya baca dengan izin dalam versi bahasa Inggeris

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, boleh berhenti sekejap Yang Berhormat. Untuk makluman. Boleh berhenti sekejap.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Baik, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan ini mengalu-alukan kehadiran *His Excellency* Tuan George Yeo, Menteri Luar Singapura ke Dewan yang mulia ini. *[Tepuk]* Semoga dengan kehadiran beliau ini, akan mengeratkan lagi hubungan antara Malaysia dengan Singapura. Sila teruskan Yang Berhormat.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya sambung apa yang saya sebut tadi. Saya ingin baca fasal 25, berbunyi tanpa kedua-dua perkataan yang dikeluarkan sekarang dengan pindaan "*No action, suit, prosecution or other proceedings*". Ini perkataan yang cukup luas, bermaksud apa-apa cara guaman. "*No action, suit, prosecution or other proceedings shall lie or be brought, instituted or maintained in any court against -...*" enam kategori itu. "*In*

respect of any act or omission done by him in good faith in carrying out his powers, functions and responsibilities under this Act in such capacity”.

Ini memberi gambaran sekarang berbeza daripada tujuan asal apa yang dibangkitkan dalam perbahasan pada peringkat dasar, kita tidak boleh memberi perlindungan macam ini kalau ada pengabaian, ada kecuaiian, *negligence*.

■1540

Sekarang kita dapat dengan perkataan macam ini ya, cara membentuk peruntukan ini macam ini, kita bagi gambaran semua tindakan ini ada perlindungan. Sepatutnya, ini di *redraft* untuk memberi gambaran. Hasratnya tidak memberi perlindungan kepada kecuaiian, pengabaian dan sebagainya. Itu mesti disaman, boleh diberi hak untuk membawa *government*. Akan tetapi sekarang, semua, *any act or omission done by him in good faith* sudah dapat perlindungan. Itulah masalah yang sekarang dibangkit oleh rakan-rakan lain.

Jadi, saya ingin cadangkan bahawa kerajaan sekarang harus memberhentikan amalan ini, amalan macam memberi kekebalan kepada institusi kerajaan. Institusi kerajaan memang mesti diberikan kuasa untuk melakukan apa yang mereka lakukan. Pada masa yang sama, rakyat mesti ada saluran untuk menuntut atau memberi perlindungan kepada hak mereka masing-masing, dan forum untuk itu adalah mahkamah. Apabila kita tutup pintu mahkamah dengan cara macam ini, manakah mereka pergi? Itu yang masalah. Jadi, kita nampak di sini kuasa sudah memihak terlalu banyak kepada pihak kerajaan, dan ini salah dari segi dasar dan ini harus diperbetulkan. Ini masalah yang pertama.

Saya nampak satu masalah lagi Tuan Pengerusi, di mana apabila kita teliti rujukan kepada kuasa Menteri ya, dalam beberapa fasal dan saya di sini, saya akan lihat rujukan kepada Menteri di fasal 25, fasal 26, dan juga di fasal 10. Fasal 10 adalah besar. *Power of the Minister* dengan izin, *to give directions. The Minister may give the Head of DNA Data Bank, directions of a general character, consistent with the provision of this act relating to the performance of the functions, and the exercise of the power of the Head of DNA Bank and the Head of DNA Bank shall give effect to such directions.* Ini suatu kuasa yang besar yang diberi kepada Menteri. Kuasa memberi untuk memberi arahan kepada Ketua Bank Data DNA ini dan ketua itu harus melaksanakan apa-apa arahan itu.

Seterusnya, di perenggan di fasal 26, kita bagi kuasa untuk Menteri untuk membuat apa-apa peraturan, di bawah akta ini. Bagi saya, ini kita letak kuasa yang sangat besar dalam tangan Menteri. Apa yang harus kita buat adalah membuat satu institusi atau institusi Data Bank ini, bebas. Tadi kita sudah berhujah banyak tentang cara mengasingkan kuasa di antara pihak polis dan institusi ini, Bank Data DNA. Saya nampak di sini, kita memberi pihak eksekutif terlalu banyak kuasa untuk campur tangan dalam pengurusan Data Bank ini. Seharusnya, kita beri kebebasan kepada mereka, *independence* dengan izin dan undang-undang ini harus memperkuat kebebasan itu. Akan tetapi nampaknya di sini, apabila kita baca semuanya

bersama, kita nampak kuasa eksekutif, kuasa Menteri untuk campur tangan ya, bagi arahan, dapat maklumat, ini semua adalah tidak memberi keyakinan tentang kebebasan institusi yang penting ini.

Jadi, ini kita dapat gambaran apabila kita baca semua peruntukan ini bersama. Di fasal 25, kita beri kekebalan kepada Menteri juga atas apa-apa tindakan yang dilakukan oleh beliau atas nama kuasa yang diberikan di sini.

Tuan Mohd. Yusmadi bin Mohd. Yusoff [Balik Pulau]: Yang Berhormat Subang, minta penjelasan sikit boleh? Tuan Pengerusi, minta penjelasan sikit. Apa yang dikhuatiri oleh Yang Berhormat Subang itu, saya lihat di Amerika sendiri dengan kemajuan di dalam mengendalikan pengurusan DNA ini, terdapat sekurang-kurangnya 240 kes *post conviction* askar sabitan yang menunjukkan bahawa terdapat salah laku dipanggil DNA *exonerations*. Maka, terbentuklah frasa-frasa '*junk science*' dan pelbagai lagi.

Jadi saya membayangkan, di dalam kita yang baru hendak masuk dalam menimba pengalaman, saya rasa lebih baik hak rakyat itu diberikan dahulu untuk ambil tindakan kalau kita silap. Melainkan, apabila kita sudah maju esok, matang, mungkin andaian bahawa penjawat awam tidak akan melakukan kesalahan itu, boleh dipertahankan. Jadi, saya mohon penjelasan.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Terima kasih Yang Berhormat Balik Pulau atas maklumat yang diberikan tadi. Memang, itulah saya sudah sebut beberapa kali tadi, dalam penggubalan undang-undang yang penting ini, kita harus belajar daripada pengalaman negeri-negeri lain yang sudah mula proses ini 10-20 tahun dahulu.

Tuan M. Manogaran [Telok Intan]: [Bangun]

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Bagi jalan Yang Berhormat. Ringkaskan.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Yang Berhormat Telok Intan.

Tuan M. Manogaran [Telok Intan]: Terima kasih Yang Berhormat Subang. Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin tanya pandangan Yang Berhormat Subang. Jika kita baca klausa 25 yang mengatakan berkenaan apa-apa perbuatan keabaian dan keingkaran. Keabaian dan keingkaran telah dibatalkan oleh Menteri. Akan tetapi, perkataan perbuatan atau peninggalan, bukankah perbuatan atau peninggalan atau apa-apa pun termasuk dalam perkataan berkenaan apa-apa perbuatan? Ini lebih terang kalau kita baca dalam versi Inggeris. *In respect of any act* dengan izin, *in respect of any act neglect default or omission*. *Does't omission include act, it is negative action*. So, jika kes ini dibawa ke mahkamah, senang untuk Hakim memutuskan *any act will of course necessarily include an omission*. Jadi, saya rasa perkataan di klausa ini mengelirukan dan *any act* mesti termasuk *neglect default or omission*. Jadi, saya minta pandangan Yang Berhormat Subang. Terima kasih.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Beri penjelasan Yang Berhormat Subang.

Seorang Ahli: Yang Berhormat Jasin.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Oh. Sila.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Terima kasih Yang Berhormat Subang. Saya rasa memang tepatlah kalau saya minta pendapat daripada seorang yang arif, seorang Peguam. Sebenarnya, perkara 25 ini, bukanlah kita takrifkan sebagai suatu kekebalan kerana Menteri dan juga lain-lain adalah penjawat awam. Dalam akta ini juga, ada memberikan peruntukan dalam Bahagian V, di mana, semua juga akan tertakluk kepada apa-apa kesalahan dan boleh disabitkan dengan perkara 19, perkara 20, perkara 21, dan perkara 22. Ini kerana, semasa peruntukan ini digubal, kita yakin perlindungan terhadap apa-apa *proceeding* perundangan yang kita bawa terhadap Menteri atau semua penjawat-penjawat awam, Ketua Bank ataupun Pegawai Data Bank, hanya sekiranya perbuatan atau peninggalan yang dilakukan itu dengan suci hati dan tanpa niat jahat. Tambahan pula, perlindungan ini hanya dihadkan kepada kuasa, fungsi dan tanggungjawab yang diberikan di bawah akta tersebut. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, terima kasih Yang Berhormat.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Terima kasih Yang Berhormat Jasin.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Sikit, sedikit Yang Berhormat Subang, Ya Kota Belud. Tuan Pengerusi, yang di depan kita ini ialah membincangkan tentang *omission of* keingkaran dan keabaian. Saya tidak nampak Ahli Pembangkang mengutarakan usul untuk mengubah fasal 25 ini. Tidak ada notis. Yang Berhormat Beruas, mengatakan patut dibuang semua ini. Patutlah hilang negeri Perak, dia tidak tahu undang-undang pentadbiran. Kenalah beri notis, satu hari notis Yang Berhormat Beruas, di bawah Peraturan Mesyuarat 57(2), bagi notis kepada kita untuk meminda sebahagian ataupun hapuskan semuanya.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: [Menyampuk]

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Beruas tidak boleh jawab begitu Yang Berhormat.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya. Yang Berhormat Subang, ringkaskan Yang Berhormat.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Tuan Pengerusi. Kalau...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Beruas...

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: ...Maksud saya, kalau...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Nak minta jalan kah dengan Yang Berhormat Subang Yang Berhormat?

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Okey.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Saya rasa adil, dia jawab terus dan lepas itu saya sambung.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Itu prosedurnya Yang Berhormat.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Tuan Pengerusi, apa yang tadi saya nyatakan ialah walaupun kita pinda dua perkataan berkenaan, kalau kita membaca bahasa Melayu dan tertera di

depan kita, peruntukan ini tidak kita kata memberikan maksud yang hendak Menteri bentangkan dalam Dewan ini, dikatakan hendak menghadkan skop perlindungan. Akan tetapi, kalau kita potong dua perkataan itu, ia hanya memperluaskan perlindungan.

■1550

Itu maksud saya. Jadi mungkin kerana penggubal undang-undang ini, kerana abai dalam cara menggunakan bahasa Melayu, ia telah memberikan satu kesan yang berlainan daripada niat Menteri. Jadi harap kalau boleh kita bacakan...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, Yang Berhormat Subang habiskan, Yang Berhormat.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Tuan Pengerusi, *point of order*. Ini saya bangun atas 36(12). Bila Yang Berhormat Kota Belud mengatakan bahawa Yang Berhormat Beruas tidak membawa satu rang undang-undang untuk menukar sesuatu, tidak beri notis, itu tidak perlu kerana Tuan Pengerusi, ada *precedent* di sini di mana perkara-perkara telah dibangkitkan dan selepas itu Menteri ketahui bahawa ada kesalahan yang nyata dia telah menarik balik. Ada situasi di sesi yang dahulu. Maka mungkin dia boleh menarik balik dengan membuat tuduhan-tuduhan yang liar terhadap Beruas.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, 36(12) adalah untuk merujuk seseorang Ahli ke Jawatankuasa Hak dan Kebebasan.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Tuan Pengerusi, *point of order*.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, saya belum habis. Saya faham maksud Yang Berhormat.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Okey.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Akan tetapi saya berpendapat bahawa Kota Belud tidaklah sampai ke tahap perlu dirujuk...

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: *Misleading*, dia *misleading*.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak payahlah, Yang Berhormat. Yang Berhormat Subang sila habiskan.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Sedikit sahaja Yang Berhormat Subang. Sedikit sahaja.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Kuala Selangor hendak minta penjelasan.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Sedikit. Yang Berhormat Tuan Pengerusi, Yang Berhormat Kota Belud sebenarnya perlu juga faham. Dalam peringkat dasar, Tuan Pengerusi, kita telah membahaskan semua ini. Kesemua perkara yang dilihat sebagai input daripada semua MP diambil kira oleh Timbalan Menteri ataupun kementeriannya. Jadi oleh kerana itu, respons ini adalah respons kepada semua. Jadi harap faham itu. Itu kalau ada secara spesifik tidak apa.

Saya kembali kepada Yang Berhormat Subang. Yang Berhormat Jasin menyebutkan tentang di sana tidak ada tujuan untuk memberikan kekebalan kepada kementerian ataupun menteri. Saya merujuk kepada apa yang ditulis sendiri dalam rang undang-undang ini. Tuan Pengerusi, kalau kita membaca huraianya...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: ...Dan kita akan mendapati bahawa dalam huraian bahagian 6 fasal 25 memberikan kekebalan kepada Menteri, Ketua Menteri, timbalan dan ketua pegawai dan segala-galanya.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Sudah dinyatakan kekebalan itu, dalam bahasa Inggeris disebutkan di sini *confers clause 25, confers immunity on the ministry or the Ministers, Head, Deputy Head* dan seluruhnya.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang itu kita sudah bahas semalam, Yang Berhormat.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Jelas. Jadi Yang Berhormat Jasin sudah tersilap.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, sila Yang Berhormat Subang.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Terima kasih kepada semua rakan-rakan tadi. Untuk penjelasan yang diminta oleh Yang Berhormat Jasin, boleh ditanya kepada mana-mana peguam di sinilah. Peruntukan ini jelas. Ini memberi kekebalan kepada enam pihak yang disebut ini termasuk menteri. Yang dikhuatiri sekarang, telah disebut dengan tepat oleh Yang Berhormat Beruas tadi. Walaupun mungkin tujuan asal dalam pindaan ini adalah untuk kurangkan kekebalan dengan dikeluarkan kekebalan untuk keabaian dan keingkaran. Mungkin tujuannya itu. Saya terima itu. *It's a good faith*, kita menerima itu.

Akan tetapi *effectnya* dalam bentuk macam ini adalah seperti yang disebut oleh Beruas tadi, dia beri gambaran kekebalan diperbesarkan, diperkuatkan lagi. Bermaksud apa-apa perbuatan, apa-apa peninggalan diberi perlindungan. Kekebalan itu ada. So, sepatutnya ini dibuat dalam bentuk yang lain sebab hakim yang nampak ini boleh ambil tafsiran ini dan ini bukan tafsiran yang dimaksudkan. Sebab ini jelas daripada perbahasan dahulu. Kita tidak mahu memberi kekebalan kepada keabaian dan keingkaran, sebab itu dikeluarkan. Jadi inilah masalah dengan cara membuat penggubalan dalam bentuk ini.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya. Habis Yang Berhormat?

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Jadi saya akhiri dengan apa yang saya sebut tadi itu iaitu cara kita buat peruntukan 10 dibaca bersama 25 dan dibaca bersama 26, kuasa yang terlalu besar diberi kepada pihak Menteri. Kita mahu satu institusi Databank DNA ini ditubuhkan dan diuruskan secara bebas sebagai satu institusi yang penting. Sepatutnya tidak boleh menteri mencelah dalam apa-apa pengurusan selain daripada mungkin pelantikan sahaja. Akan tetapi di

sini kita nampak dalam fasal 10 ada kuasa yang besar. Bila diberi kuasa untuk membuat peraturan juga, ini merupakan satu kuasa yang tidak wajar dalam keadaan ini.

Sepatutnya semua ini dikhususkan, diperuntukkan kepada ketua institusi ini sahaja. Inilah satu kelemahan yang besar dan kalau ini diluluskan, ini ada kemungkinan, bukan satu kepastian, tetapi ada kemungkinan ini boleh disalahgunakan pada masa depan. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Menteri.

3.55 ptg.

Timbalan Menteri Dalam Negeri I [Datuk Wira Abu Seman Yusop]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Apa yang kita bincang adalah berkaitan dengan fasal 24, 25 dan 26. Jadi saya hanya menjuruskan kepada skop yang kita bincang. Pertamanya berkaitan dengan fasal 25 ini, saya rasa peruntukan seperti ini bukanlah satu peruntukan yang luar biasa. Banyak undang-undang yang lain ada mengandungi peruntukan seperti ini yang mana termasuk perkataan keabaian dan keingkaran. Jadi *it's not something unique*. So kementerian memotong keabaian dan keingkaran selepas dapat pandangan daripada Ahli-ahli Yang Berhormat semasa berbahas dalam Dewan yang mulia ini.

Jadi kita menghadkan kepada perbuatan atau peninggalan iaitu *act or omission* dan *act or omission* ini bukan tidak boleh dibawa ke mahkamah kalau ada *act or omission* yang dilakukan oleh mana-mana pegawai yang tersebut di dalam 25 (a) ke (c) tetapi ia mestilah ada niat mala fide. Jadi itu sebab di sini mengatakan bahawa kalau *act or omission* itu dibuat bona fide tanpa niat mala fide, jadi makna kalau bona fide, bermakna itu baru ada perlindungannya, Tuan Pengerusi.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Penjelasan.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Bukan Mona Fendy ya?

Beberapa Ahli: [Menyampuk]

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Tuan Pengerusi.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: *Okay, okay. No, you have your floor. I am not giving it to you.*

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Penjelasan. Keabaian itu memang bona fide.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, sebentar, Yang Berhormat.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Minta penjelasan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Menteri, hendak bagi jalan?

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Tidak bagi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Dia tidak bagi jalan, Yang Berhormat.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Maksudnya keabaian itu memang *bona fide*. Kalau kita abai, tidak ada niat.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat bercakap, dia tidak bagi jalan, Yang Berhormat.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Sebab itu Menteri tidak faham.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: *He's a lawyer. He knows better.*

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: *I'm asking negligence obviously refers good faith.*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat. Ya, sila teruskan, Yang Berhormat.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Tadi kata *good faith* tidak boleh dakwa. *Negligence is a good faith.*

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Berkaitan dengan fasal 26 yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat Subang bahawa kuasa menteri...

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Ini *Minister* tidak faham bahasa Melayu atau Inggeris.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, jangan komen macam itu, Yang Berhormat.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Siapa yang tidak faham bahasa? Siapa yang tidak faham bahasa?

Beberapa Ahli: *[Menyampuk]*

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Dia kena tarik balik ini.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Tanya seluruh dunia, sungguhpun bahasa Melayu saya bukan begitu baik tetapi kalau kita katakan...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: *Okay, okay, I'm not giving you a floor.*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Cukuplah, Yang Berhormat ya.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: *Negligence* tidak ada niat jahat.

Datuk Ir. Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: Itu tidak reti bahasa.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Teruskan, Yang Berhormat Menteri.

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Berkaitan dengan fasal 26, adalah memberi kuasa kepada menteri untuk membuat peraturan. Jadi dengan membuat peraturan ini, ianya memudahkan pasal peraturan-peraturan ini kebanyakannya berhubung kait dengan prosedur dan dalam rang undang-undang ini ada keistimewaannya di mana walaupun menteri membuat peraturan tetapi ia tidak tertakluk kepada pindaan fasal 3 yang mana perlu dibentangkan di dalam Dewan Rakyat ini yang mana ada berpeluang untuk Ahli-ahli Yang Berhormat dari Dewan yang mulia ini untuk membincangkannya. Jadi maknanya kuasa ini bukan *open handed*, Yang Berhormat. Jadi saya memohon supaya pindaan bagi fasal-fasal 24, 25 dan 26 hendaklah diluluskan seperti yang dibentang.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa pindaan yang dicadangkan oleh Yang Berhormat Menteri Dalam Negeri dalam kertas pindaan hendaklah disetujukan.

Pindaan dikemuka bagi diputuskan; dan disetujukan

Diputuskan.

[Sebagaimana dicadangkan dalam Kertas Pindaan]

[Kertas Pindaan adalah dilampirkan]

Fasal-fasal 24, 25 dan 26 sebagaimana dipinda diperintahkan jadi sebahagian daripada rang undang-undang.

■ 1600

Fasal-fasal 27- Pindaan oleh YB Serdang:

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sila Yang Berhormat.

4.00 ptg.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya mencadangkan supaya fasal 27 ini dipotong.

Fasal 27 ini memperuntukkan bahawa apa-apa profil DNA dan apa-apa maklumat berhubung dengannya yang sedia ada disimpan dan diselenggarakan oleh Jabatan Kimia Malaysia atau Polis Diraja Malaysia sebaik sebelum permulaan kuat kuasa. Akta yang dicadangkan ini hendaklah pada permulaan kuat kuasa akta yang dicadangkan ini disifatkan telah disimpan dan diselenggarakan di dalam dan menjadi sebahagian daripada Bank Data DNA yang ditubuhkan di bawah akta yang dicadangkan ini.

Tuan Pengerusi, fasal 27 ini adalah amat bahaya kerana kita tidak tahu bagaimana sampel DNA telah diambil, diuji dan disimpan sebelum permulaan kuat kuasa akta yang dicadangkan ini. Sama ada sampel DNA ini adalah diambil mengikut prosedur antarabangsa, sama ada sampel DNA ini adalah diuji dengan cara yang setanding dengan standard antarabangsa. Kita juga tidak tahu bagaimana sampel DNA ini telah disimpan selama ini. Sama ada pihak Polis Diraja Malaysia mempunyai teknologi yang perlu untuk menyimpan sampel DNA, sama ada orang yang memberi sampel DNA dahulu telah diberi perlindungan dengan izin, *safeguard* yang akan diperuntukkan dalam akta yang dicadangkan ini. Sekiranya tidak, maksudnya pemberi-pemberi sampel DNA dahulu akan didiskriminasikan dengan fasal 27 ini.

Tuan Pengerusi, ini adalah satu kerisauan yang benar. Benarkan saya untuk membaca *Seattle Post Intelligencer* yang bertarikh 22 Julai 2004. Berita ini bertajuk '*DNA Testing Mistakes at the State Patrol Crime Labs*'.

"Contamination and other errors in DNA analysis have occurred at the Washington State Patrol crime labs, most of it the result of sloppy work. The most common problems are cross-contamination by microscopic traces of unrelated evidence and forensic scientists accidentally mixing their own DNA with the sample being tested. That can happen, for example, when the analyst talks while handling a sample, leaving an invisible deposit of saliva. Below are the 23 cases of contamination or errors in major criminal cases the lab system has admitted to, according to State Patrol and court documents".

Tuan Pengerusi, saya tidak ingin membaca kesemua 23 kes ini. Secara ringkas sahaja, pada tahun 2002, *Washington State Patrol Crime Labs* telah berlaku 9 kes kontaminasi DNA. 7 kes kontaminasi pada tahun 2003 dan 4 kes kontaminasi setakat Julai 2004. Kesilapan boleh berlaku semasa sampel DNA diambil, diuji dan disimpan. Sebenarnya, kesilapan telah berlaku bukan sahaja di USA tetapi juga di Australia, UK dan lain-lain negara. Kes kontaminasi juga pernah berlaku di Malaysia. Semasa perbicaraan kes Yang Berhormat Permatang Pauh pada tahun 1998, SAC I, Musa Hassan sebagai pegawai penyiasat telah mengakui bahawa sampel darah yang diambil daripada Yang Berhormat Permatang Pauh telah pun dikontaminasi ataupun dicemari. Pakar forensik, Dr. Zahari Noor dari Hospital Kuala Lumpur, saksi pendakwa ke-20 dalam kes ini juga telah semasa pemeriksaan balas apabila beliau ditanya tentang pengambilan dan pengujian darah Yang Berhormat Permatang Pauh, beliau menjawab seperti berikut. Saya minta izin untuk membaca daripada teks ini.

"The reliability of the test result would be "highly questionable" as proper procedures were not followed and the sample was kept for over two months without an anti-coagulant.

We had obtained the accused's consent for the blood to be used for HIV, Hepatitis B and VDRL test only. The police could not and should not take the samples for a DNA test because:

- (i) the blood was not prepared for DNA analysis;*
- (ii) the blood was not suitable for DNA analysis;*
- (iii) the DNA test would not be reliable; and*
- (iv) it will give a misleading result, because we have placed the sample in plain containers where preservatives were not added."*

Dalam testimonial beliau, Dr. Zahari juga menjelaskan prosedur untuk mengambil dan menguji sampel darah.

"To test blood sample for DNA, it should be placed in a container containing preservative known as EDTA. EDTA prevents the blood from clotting. When EDTA is not added, the blood cells may be damaged due to clotting and the sample may be contaminated by micro-organisms like bacteria which itself has DNA. Even with EDTA, the blood sample must be sent to the chemist for DNA analysis within 24 hours, otherwise it would have clotted by then. In this case, the samples were kept for more than two months without preservative. It is an inordinate delay by any standard".

Tuan Pengerusi, adalah jelas bahawa kesilapan telah berlaku, boleh berlaku semasa sampel DNA diambil, diuji dan disimpan melainkan kita dapat memastikan bahawa kesilapan ataupun kontaminasi tidak pernah berlaku semasa mengambil, menguji dan menyimpan sampel DNA pada masa dahulu. Ini adalah amat bahaya untuk kita menerima profil DNA dan apa-apa maklumat berhubung dengannya yang disimpan oleh Jabatan Kimia ataupun Polis Diraja Malaysia sekarang sebagai sebahagian daripada Bank Data DNA yang ditubuhkan di bawah akta yang dicadangkan ini. Kita boleh lihat dalam kes Yang Berhormat Permatang Pauh pada tahun 1998 yang saya sebutkan tadi, bahawa memanglah prosedur antarabangsa langsung tidak diikuti semasa sampel darah diambil, disimpan dan diuji.

Jadi sekarang bagaimana kita boleh menerima semua data dan maklumat-maklumat yang dahulunya disimpan oleh PDRM sebagai data dalam Bank Data DNA sekarang. Oleh demikian, saya cadangkan bahawa fasal 27 ini dipotong supaya pemberi-pemberi sampel DNA dahulu mereka langsung tidak akan didiskriminasi. Sekian sahaja. Saya mohon mencadangkan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Masalahnya ialah bahawa pindaan sebagaimana yang tertera di dalam kertas pindaan yang telah dibentangkan oleh Yang Berhormat Serdang sekarang terbuka untuk dibahas.

Yang Berhormat Subang. Selepas itu Yang Berhormat Seremban. Kemudian Yang Berhormat Menteri menjawab.

4.08 ptg.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya bangun untuk menyokong pindaan yang dicadangkan oleh Yang Berhormat Serdang tadi. Alasan pertama saya menyokongnya ialah bahaya kita secara ini dengan satu peruntukan yang luas macam ini, kita masukkan semua sampel DNA daripada Jabatan Kimia ataupun PDRM dalam milikan mereka masing-masing sekarang dalam Data Bank DNA yang dicadangkan di bawah undang-undang ini. Satu alasan telah diterangkan secara jelas oleh Yang Berhormat Serdang tadi. Kita tidak tahu cara sampel-sampel ini dikutip dahulu sama ada mengikut prosedur yang betul dan sebagainya.

Yang kita belum tidak tahu sama ada kutipan sampel itu juga adalah dibenarkan di bawah undang-undang ataupun satu tindakan haram, *an illegal act* dengan izin. Tadi Yang Berhormat Serdang telah terangkan tentang cara pegawai polis bernama Rodwan mengambil sampel darah itu daripada sampel yang dipegang oleh Dr. Zahari iaitu seorang doktor pakar forensik. Yang kita tahu dalam kes itu, pada tahun 1998, pegawai polis bernama Rodwan ini mengambil sampel ini tanpa izin daripada Dr. Zahari ataupun Yang Berhormat Permatang Pauh pada masa itu.

■ 1610

Jadi ini satu tindakan haram, *illegal act*, perampasan. So macam mana dengan sampel itu, bolehkah sampel itu dimasukkan dalam Data Bank DNA ini. Adakah itu wajar? Patutkah kita

benarkan itu tetapi dengan peruntukan 27 kita boleh membenarkan. Macam mana dengan sampel DNA yang diambil pada tahun lepas juga berkaitan dengan kes Yang Berhormat Permatang Pauh. Macam mana ini berlaku?

Pada 16 Jun tahun lepas, Yang Berhormat Ketua Pembangkang ada temu duga pada jam 2.00 di IPK KL untuk memberi kenyataan kepada pihak polis. Sudah dijanji, semua sudah diuruskan dengan hubungan di antara pegawai penyiasat dan peguam beliau. Beliau adalah dalam perjalanan ke...

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd Jarjis [Rompin]: Tuan Pengerusi, ini *point of order*. Perkara ini dalam pertimbangan mahkamah. Adakah boleh bincang di sini?

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Saya bagi itu sebagai contoh

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd Jarjis [Rompin]: Akan tetapi contoh, perkara itu dalam mahkamah. Saya tertarik dengan analisa Yang Berhormat Serdang tetapi ini, adalah disebut perkara yang dalam pertimbangan mahkamah.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Selepas ini saya akan terangkan sebagai contoh bagaimana ini bukan...

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd Jarjis [Rompin]: *Very convenient*, biasa, standard. Kalau kita buat dia malang. Saya minta *ruling* daripada Tuan Pengerusi.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Tuan Pengerusi...

Tuan John Fernandez [Seremban]: Tuan Pengerusi, kes ini bukan *judicial*. Subjudis sebab kes ini sudah habis.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, siapa yang Tuan Pengerusi? Duduklah Yang Berhormat. Yang Berhormat, saya faham ...

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd Jarjis [Rompin]: Saya kata kes sekarang, kes yang dahulu tadi Yang Berhormat Serdang sebut saya tidak komen apa-apa. Kes sekarang.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Saya faham Yang Berhormat cuba memberi contoh tetapi *confine* kan terus kepada pindaan. Kita dalam peringkat Jawatankuasa dan peringkat Jawatankuasa ini spesifik kepada perkara itu sahaja Yang Berhormat.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Saya faham. Mungkin Yang Berhormat Rompin kurang faham apa maksud subjudis itu. Kita tidak bincang di sini seorang salah atau tidak salah, itu mungkin isu subjudis, itu bukan dia. Sekarang kita bincang macam mana sampel DNA diambil secara haram, itu dia dan peruntukan 27 bercadang sekarang untuk memasukkan sampel itu dalam DNA *database*, itu yang isu. So saya bagi satu penguraian kejadian yang benar telah berlaku di mana...

Tuan Saifuddin Nasution bin Ismail [Machang]: Minta laluan.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Yang Berhormat Permatang Pauh ditangkap oleh pasukan polis, dengan topeng dan sebagainya. Bawa ke IPK, *statement* diambil. Selepas itu pihak peguam beliau diberitahu beliau akan disimpan malam. Kenapa kita tanya sebab *statement*

belum habis, mesti disambung esok pagi. Kita bagi Aku Janji, boleh bawa dia esok pagi? Tidak boleh, dia mesti disimpan dalam lokap malam itu.

So isu ini habis *statement* dilepaskan tetapi sekarang kita tahu dalam lokap itu digunakan untuk percubaan untuk dapatkan sampel DNA secara haram. Jadi sampel macam itu. Sekarang kita bercadang masuk dalam DNA *database*, ini sebagai contoh. So inilah sebabnya kita bantah atas prinsip peraturan ini fasal ini di mana sampel-sampel yang diambil secara haram, tidak mengikut undang-undang boleh dimasukkan, itu satu.

Yang kedua adalah kategori sampel DNA diambil untuk satu tujuan tetapi sekarang dimasukkan ke dalam *database* ini untuk tujuan lain. Itu pun salah sebab prinsip-prinsip *data protection* yang diiktiraf di peringkat antarabangsa di dunia yang mungkin kita akan lihat dalam Rang Undang-undang *Data Protection* yang akan dibentangkan pada bulan Oktober.

Satu prinsip asas ialah data yang dikutip untuk satu tujuan tidak boleh digunakan untuk tujuan lain. Itu prinsip asas tetapi macam mana kita boleh janjikan ataupun menjamin perkara itu dalam keadaan ini di mana kita ada satu peruntukan 27 macam ini yang cukup luas, semua sampel-sampel DNA yang dikutip dahulu, simpan dalam milikan Jabatan Kimia atau PDRM sekarang boleh dimasukkan dalam *database* ini? Ini yang kita khuatir.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Baik.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Jadi peruntukan ini dalam bentuk sekarang memang tidak wajar dan harus dibatalkan.

Tuan Saifuddin Nasution bin Ismail [Machang]: [Bangun]

Dr. Haji Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: [Bangun]

Tuan Saifuddin Nasution bin Ismail [Machang]: Terima kasih Yang Berhormat Subang atas celahan ini. Tuan Pengerusi, hal yang dibangkitkan Yang Berhormat Subang dan saya minta pandangan ialah secara khusus telah dirujuk kebetulan membabitkan Yang Berhormat Permatang Pauh. Pertama 1998, saya ingat Yang Berhormat Rompin tidak akan marah saya sebut ini sebab sudah selesai yang itu.

Tahun 1998 Yang Berhormat Rompin, pegawai polis pergi hospital rampas secara tidak ada etika tetapi sekarang kita telah luluskan seksyen 25 tadi, maknanya pegawai macam itu pun tidak boleh diambil tindakan. Jadi apa berlaku? Sampel darah Yang Berhormat Permatang Pauh itu kalau mengikut 27 boleh diterima masuk dalam data bank dan terbaru itu ialah apabila di lokap, gelasnya itu diambil sampel DNA, *morning towel*nya dijadikan sampel DNA, rambutnya di lokap dikutip jadi sampel DNA.

Itu kalau mengikut seksyen 27 kita bahaskan sekarang, itu boleh diterima. Tujuannya bukan untuk ambil DNA, hendak dikurung semalam. Rupa-rupanya diambil sampel DNA. Jadi ini apabila kita tolak ke belakang dan masukkan secara keseluruhannya dalam seksyen 27 yang disebut Yang Berhormat Subang tadi maknanya kita terima dan ini saya fikir satu amalan yang sangat bahaya. Apalagi kerana jika kita membahaskan di peringkat Jawatankuasa ini Yang

Berhormat Subang, Tuan Pengerusi, betul kita akan berdepan dengan satu lagi kes yang boleh menimbulkan satu lagi keadaan.

Sebab itulah kita di pihak Pakatan Rakyat cuba untuk tidak melihat ini secara perspektif yang di luar daripada maksud sebenar yang dibuat tetapi Tuan Pengerusi hal yang jelas adalah kerana latar belakangnya begitu dan sasarannya juga jelas. Sebab itu apabila kita memetik misalnya Dr. Khairul Nizam Hassan, Dr. Razali Ibrahim, Dr. Shiew Shiew Feng, pakar-pakar Hospital Kuala Lumpur *no conclusive clinical finding subjective of penetration to the anus*, tidak ada tetapi tetap akan dikenakan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, Yang Berhormat dalam pencelahan.

Tuan Saifuddin Nasution bin Ismail [Machang]: Sebab itu saya minta Yang Berhormat Subang sebagai yang arif dalam melihat perkara ini kita boleh baca maksud tersurat dan tersirat. Sebab itulah hendak dilonggokkan sekali di bawah 27, tidak kiralah cara mana sampel itu hendak diambil, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Subang habiskan.

Dr. Haji Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Yang Berhormat Subang, sambung. Terima kasih Yang Berhormat Subang. Kita tahu di dalam fasal 27 ini disebut tentang profil DNA. Profil DNA ini sebenarnya dia boleh tahan sampai berpuluh tahun. Kita ambil profil dia sahaja, bukan kita ambil sampel. Maknanya apa-apa yang telah ada profil, mungkin 20 tahun yang lalu pun akan dimasukkan ke dalam sini.

Mungkin sekarang Barisan Nasional perintah, mungkin esok kita perintah mungkin sampel-sampel daripada belah sana kita boleh masukkan dalam ini juga. *[Tepuk]* Ini masalah yang saya rasa kepentingan semua bukan dari segi politik. Kita bincang, saya ada buat pindaan pada 13(4A) tadi supaya segala sampel-sampel yang diambil, tujuan sampel itu diambil kita kena beritahu kepada si OKT tadi ini tetapi pindaan itu telah ditolak. Jadi saya rasa agak malanglah. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Habiskan Yang Berhormat Subang.

Tuan John Fernandez [Seremban]: *[Bangun]*

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Seminit.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Cukuplah Yang Berhormat. Habiskan. Sudah tiada yang bangun. Yang Berhormat Seremban selepas ini.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Saya habiskan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, habiskan.

Tuan R. Sivarasa [Subang]: Baik, terima kasih Tuan Pengerusi. Baik, saya sambung soalan atau penjelasan yang diminta oleh Yang Berhormat Pendang. Memang betul tadi yang kita maksudkan adalah sampel-sampel yang dalam milikan PDRM atau Jabatan Kimia dan juga profil-profil yang ini akan dimasukkan ke dalam DNA Data Bank yang sekarang akan ditubuhkan

di bawah undang-undang ini dan ini bagi kita adalah bahaya sebab cara kita masukkan cara ini daripada dahulu dalam Data Bank ini melanggar prinsip-prinsip asas.

Satu lagi prinsip asas dalam *data collection* selain daripada yang saya sebutkan tadi perlu diberitahu kepada tuan punya yang asal. Jadi macam mana kita akan beritahu semua yang bagi DNA untuk tujuan-tujuan lain, sekarang DNA mereka sudah dimasukkan dalam DNA Data Bank di bawah undang-undang ini. Ini semua dengan jelas melanggar prinsip *data protection* yang kita tahu.

Sebab itu tadi dari permulaan rang ini dibentangkan, kita sudah mendesak kepada pihak kerajaan sepatutnya rang undang-undang ini digubal dan dibentangkan bersama dengan Rang Undang-undang *Data Protection*. Yang kita tahu sudah sedia. Jadi kita tanya kenapa tergesa-gesa mahu meluluskan pada sesi mesyuarat ini? Kenapa tidak tunggu pada sesi yang akan datang di mana kedua-dua akan disediakan dan kita boleh luluskan satu set undang-undang yang lebih lengkap dan lebih sempurna dengan perlindungan yang lebih terjamin dan bukan macam keadaan sekarang.

■1620

Jadi itulah perkara-perkara yang kita ingin bawa kepada pertimbangan kementerian sebagai isu-isu yang besar, isu-isu yang pokok yang bangkit daripada kandungan rang undang-undang ini. Sekian terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sila Yang Berhormat Seremban.

4.20 ptg.

Tuan John Fernandez [Seremban]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya bangun untuk sokong pindaan di bawah seksyen 27 yang dibawa oleh Yang Berhormat Ahli Parlimen Serdang.

Yang pertama Tuan Pengerusi, saya suka menarik perhatian Dewan yang mulia ini kepada seksyen 7 dalam *Federal Constitution* di mana di bawah seksyen 7 mengatakan, semua undang-undang ialah *prospective in nature*. Mengikut segi undang-undang bila satu akta sudah diluluskan oleh Dewan yang mulia ini, dan sudah digazetkan, baru undang-undang itu jadi *prospective in nature*. Akan tetapi saya tidak sokong seksyen 27 sebab mengikut pandangan saya, seksyen 27 ialah satu *draconian section*, di mana jikalau kita luluskan seksyen 27, ini boleh jadi *retrospective in nature*, dilanggari *Federal Constitution*, artikel yang saya sebutkan tadi. Seksyen 27 saya tidak sokong sebab kita mesti *protect* hak-hak OKT-OKT yang masa ini ada dalam penjara dan juga hak-hak orang awam.

Point yang kedua iaitu saya menarik perhatian Tuan Pengerusi ialah kepada apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat Serdang. Contoh diberikan kes Yang Berhormat Datuk Seri Anwar Ibrahim daripada Permatang Pauh. Itu contoh ialah satu contoh yang paling, sangat mustahak sebab jikalau perkara begini boleh jadi kepada Ahli Yang Berhormat daripada Permatang Pauh, macam mana keadaan kepada orang-orang awam dan orang-orang OKT-OKT

yang ada masa ini dalam penjara. Oleh sebab itu saya sokong pindaan yang dibawa oleh Ahli Yang Berhormat daripada Serdang. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sila Yang Berhormat Menteri.

4.23 ptg.

Timbalan menteri Dalam Negeri I [Datuk Wira Abu Seman Yusop]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Apa yang saya ingin menyatakan di sini bahawa kebanyakan profil DNA yang disimpan oleh Jabatan Kimia dan juga PDRM pada masa sekarang melibatkan kes-kes yang tidak dapat diselesaikan. Sampel-sampel yang diambil itu adalah mengikut teknologi dan kaedah yang digunakan untuk analisa DNA sebelum ini. Sekiranya profil yang sedia ada tidak dimasukkan ke dalam DNA Data Bank, maka akan menyebabkan maklumat sebenar DNA Data Bank yang diwujudkan untuk membantu pihak polis di dalam menyelesaikan kes-kes lama ini akan terbantut. Jadi oleh sebab itulah kementerian tidak bersetuju dengan memansuhkan fasal 27 itu...

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Minta penjelasan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sebentar Yang Berhormat. Hendak bagi jalan Yang Berhormat?

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Tidak beri.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Dah habis ya?

Datuk Wira Abu Seman Yusop: Habis.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Minta penjelasan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Menteri sudah habis jawab Yang Berhormat.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Tidak, saya hendak minta penjelasan. Dia cakap, Yang Berhormat telah cakap bahawa semua sampel DNA...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, Menteri sudah habis. Ahli-ahli Yang Berhormat...

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: ...Telah diuji mengikut standard antarabangsa tetapi sebenarnya Dr. Johari itu telah mengatakan bahawa PDRM tidak mengikut prosedur....

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, kita terikat dengan peraturan. Kalau dia tidak bagi jalan, tidak bagi jalanlah Yang Berhormat.

Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa pindaan yang dicadangkan oleh Yang Berhormat Serdang dalam kertas pindaan hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan; dan tidak disetujukan.

[Kertas Pindaan adalah dilampirkan]

Fasal 27 diperintahkan jadi sebahagian daripada rang undang-undang.

Fasal-fasal 28 dan 29 - Pindaan oleh YB Pendang

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sila Yang Berhormat Pendang.

4.26 ptg.

Dr. Haji Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Fasal 28 dan 29, saya ingin menarik perhatian Dewan ini bahawasanya kalau sekiranya data-data daripada bank-bank yang lain dikumpulkan dan dibentangkan di dalam Parlimen ini untuk wakil-wakil rakyat mengetahui, berapakah jumlah atau statistik yang terkandung dalam data-data tersebut. Maka saya rasa *Data Bank DNA* ini juga adalah perlu untuk diketahui oleh kita. Bukan maksudnya kita hendak mengetahui siapa bersalah, siapa tidak bersalah tetapi kita hendak mengetahui jumlah kes-kes yang ada atau jumlah data-data ataupun profil DNA yang disimpan oleh bank data ini seperti mana yang termaktub di dalam internet.

Contohnya di Britain pada 2005 hingga 2006 mendapat 45,000 pesalah yang diambil DNA mereka dan didapati 422 kes pembunuhan dan 645 kes rogol. Maknanya setiap tahun sebelum 31 Mac, maka pihak ketua Bank Data DNA hendaklah membuat laporan kepada Menteri dan Menteri akan membentangkan di dalam Dewan Parlimen ini seperti mana yang tertera dalam pindaan fasal 28 tersebut.

Kemudian, fasal 29 pula, kita perlu mengadakan semakan di dalam akta ini setiap lima tahun sekali kerana mungkin berlaku perubahan-perubahan yang perlu dilakukan terhadap akta-akta yang telah dibentangkan dan juga mungkin diluluskan. Jadi saya harap inilah benda-benda yang perlu diberi perhatian oleh kementerian dan dimasukkan fasal-fasal 28 dan 29 dalam rang undang-undang ini. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Masalahnya ialah bahawa pindaan sebagaimana yang tertera di dalam Kertas Pindaan yang telah dibentangkan oleh Yang Berhormat Pendang, sekarang ini terbuka untuk dibahas.

[Tiada perbahasan]

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa pindaan yang dicadangkan oleh Yang Berhormat Pendang dalam kertas pindaan hendaklah disetujui.

Pindaan dikemuka bagi diputuskan; dan tidak disetujui.

[Kertas Pindaan adalah dilampirkan]

Fasal-fasal 28 dan 29 diperintah jadi sebahagian daripada rang undang-undang.

Rang undang-undang dimaklumkan kepada Majlis sekarang.

Majlis Mesyuarat bersidang semula.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee) **mempengerusikan Mesyuarat**]

Rang undang-undang dilaporkan dengan ada pindaan; dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

USUL MENTERI KEWANGAN DI BAWAH P.M. 66A DAN 67B**PENGUNTUKAN SEMULA PERUNTUKAN PERBELANJAAN****■1630**

Timbalan Menteri Kewangan II [Dato' Dr. Awang Adek Hussin]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua,

“BAHAWASANYA, berikutan pelantikan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri Malaysia yang keenam, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah mengumumkan penyusunan semula beberapa kementerian, berkuat kuasa 10 April 2009, seperti berikut:-

- (i) Fungsi-fungsi dan agensi-agensi di bawah Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi, diserap ke Jabatan Perdana Menteri, Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan, Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Kementerian Kerja Raya, Kementerian Kewangan, Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah, Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani;
- (ii) Fungsi-fungsi dan agensi-agensi di bawah Kementerian Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan diserap ke Jabatan Perdana Menteri dan Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan; dan
- (iii) Fungsi Kementerian Tenaga Air dan Komunikasi yang kini dikenali sebagai Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air, berkaitan dengan komunikasi dan agensi di bawahnya iaitu, Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia telah dipindahkan ke Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan.

DAN BAHAWASANYA –

- (i) Perbelanjaan Pengurusan bagi maksud-maksud yang melibatkan kementerian yang disusun semula itu, telah diperuntukkan melalui Akta Pembekalan 2009, Akta A1340;
- (ii) Amaun dan yang belum dibelanjakan yang berhubung dengan kementerian- kementerian dan peruntukkan untuknya perlu dikurangkan itu, telah disekat melalui waran yang dikeluarkan oleh Menteri Kewangan, di bawah perenggan 13(3)(b) Akta Tatacara Kewangan 1957, Akta 61;

- (iii) Perbelanjaan pembangunan bagi maksud-maksud yang melibatkan kementerian-kementerian yang disusun semula telah diluluskan oleh Dewan ini dan diperuntukkan bagi maksud-maksud seperti yang dinyatakan di bawah Maksud Pembangunan atau "P" dan senarai Anggaran Perbelanjaan Persekutuan 2009;
- (iv) Amaun yang belum dibelanjakan yang berhubung dengan kementerian-kementerian yang peruntukan untuknya perlu dikurangkan itu telah disekat melalui waran yang dikeluarkan oleh Menteri Kewangan di bawah seksyen 8, Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966, Akta 406;
- (v) Bagi kementerian-kementerian yang disusun semula itu, perlu dibuat peruntukan semula, peruntukan perbelanjaan pengurusan dan pembangunannya, berikutan dengan penyusunan semula fungsi-fungsinya;
- (vi) Menurut Peraturan Majlis Mesyuarat 66A, Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat, tertakluk kepada suatu Rang Undang-undang Pembekalan yang telah diluluskan mengikut Peraturan Mesyuarat 66, mana-mana peruntukan semula peruntukan perbelanjaan boleh dibuat melalui suatu usul oleh seorang Menteri,

MAKA OLEH YANG DEMIKIAN, DEWAN INI membuat ketetapan seperti berikut:

- 1. Berkaitan dengan perbelanjaan mengurus -
 - (a) Membenarkan pemindahan sejumlah wang tidak melebihi 1,088,236,309 di bawah Maksud B.26 - Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi kepada Maksud B.06 - Jabatan Perdana Menteri sebanyak RM12,170,432. Maksud B.22 - Kementerian Pembangunan Luar Bandar dan Wilayah sebanyak RM1,000,054,500. Maksud B.24 - Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri sebanyak RM4,703,792. Maksud B.25 - Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan sebanyak RM63,587,585 dan Maksud B.27 - Kementerian Kerja Raya sebanyak RM7,720,000;

[Tuan Yang di-Pertua **mempengerusikan Mesyuarat**]

- (b) membenarkan pemindahan sejumlah wang tidak melebihi RM429,900,987 di bawah Maksud B.44 - Kementerian Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan kepada Maksud B.06 - Jabatan Perdana Menteri sebanyak RM118,647,547 dan Maksud B.47 - Kementerian Penerangan Komunikasi dan Kebudayaan, dahulunya

dikenali sebagai Kementerian Penerangan sebanyak RM311,253,440; dan

- (c) membenarkan pemindahan sejumlah wang tidak melebihi RM5,217,076 di bawah Maksud B.26 - Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air kepada Maksud B.47 - Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan, dahulunya dikenali sebagai Kementerian Penerangan.

2. Berkaitan dengan Perbelanjaan Pembangunan –

- (a) Membenarkan pemindahan sejumlah wang tidak melebihi RM1,366,990,428 di bawah Maksud P.26 - Kementerian Pembangunan, Usahawan dan Koperasi kepada Maksud P.06 - Jabatan Perdana Menteri sebanyak RM6,600,000. Maksud P.10 - Perbendaharaan sebanyak RM325,837,800. Maksud P.21 - Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani sebanyak RM2,900,000. Maksud P.22 - Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah sebanyak RM681,012,000. Maksud P.24 - Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri sebanyak RM274,678,894. Maksud P.25 - Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan sebanyak RM72,326,195 dan Maksud P.27 - Kementerian Kerja Raya sebanyak RM3,635,539;
 - (b) membenarkan pemindahan sejumlah wang tidak melebihi RM633,059,624 di bawah Maksud P.29 - Kementerian Tenaga dan Teknologi Hijau dan Air kepada Maksud P.47 - Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan, dahulunya dikenali sebagai Kementerian Penerangan; dan
 - (c) membenarkan pemindahan sejumlah wang tidak melebihi RM210,125,039 di bawah Maksud P.44 - Kementerian Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan kepada Maksud P.06 - Jabatan Perdana Menteri sebanyak RM26,079,700 Bagi Maksud P.47 - Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan, dahulunya dikenali sebagai Kementerian Penerangan, sebanyak RM184,045,339.
- Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Ada yang menyokong?

Timbalan Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air [Puan Noriah Kasnon]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya sekarang ialah usul yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Menteri Kewangan itu, terbuka untuk dibahas. Ya sila.

4.28 ptg.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, Tuan Yang di-Pertua, usul ini yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri dan *welcome back after absence*. Untuk *allot* semula perbelanjaan 2009 selepas satu *reshuffle Cabinet* yang dibuat oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri pada 10 April, seminggu selepas beliau ambil jawatan sebagai Perdana Menteri daripada Yang Amat Berhormat daripada Kepala Batas.

■1640

Satu usul yang sebenarnya yang memberi satu peluang untuk satu perbahasan dasar mengenai pendekatan dan masa depan mengenai dasar-dasar kerajaan dalam perkara ini yang sepatutnya memerlukan lima hari untuk perbahasan tetapi dalam bentuk usul sekarang kita membahaskan. Apabila Yang Amat Berhormat Perdana Menteri memegang jawatan, beliau ada beberapa cadangan khasnya mengenai KPI-KPI dan pagi ini sebenarnya apabila Yang Berhormat Menteri KPI, Menteri di Jabatan Perdana Menteri menjawab soalan nombor tujuh mengenai KPI untuk...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Ipoh Timur, adakah satu kementerian Menteri KPI?

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Ya, ya itu sebenarnya Menteri KPI...

Tuan Yang di-Pertua: Dia Menteri di Jabatan Perdana Menteri. *[Ketawa]*

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: ...dan saya harap dia jangan gagal dalam KPI beliau.

Tuan Yang di-Pertua: Perbetulkanlah istilah itu.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Menteri KPI. Lebih senanglah. Menteri di Jabatan Perdana Menteri empat lima orang pun tidak tahu siapa. Lebih baik kita khususkan KPI *minister*. *[Ketawa]*

Tuan Yang di-Pertua: Sila, sila.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Sebenarnya saya mahu tanya soalan kepada beliau tetapi dia ambil masa begitu panjang 10 minit dan habis masa untuk soal jawab. Tidak ada peluang untuk kemukakan soalan. Oleh kerana sebenarnya apa guna cakap mengenai KPI-KPI dan juga bukan sahaja KPI-KPI tetapi juga KRA-KRA ataupun *key result areas*. Sekarang KPI, KRA. Tak tahu ada Timbalan Menteri untuk KRA kah? Apa gunanya kalau tidak ada budaya berprestasi tinggi? Tidak ada budaya berprestasi tinggi dalam Kabinet. Langsung tidak.

Kalau kita mahu contoh dalam soalan-soalan yang dibukukan yang tidak berpeluang untuk dijawab mulut tapi diberi jawapan bertulis hari yang pertama soalan ke 44 soalan oleh Yang Berhormat Batang Sadong kepada Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat iaitu soalan sama ada adakah langkah-langkah yang diambil oleh kementerian untuk mendatangkan kesedaran masyarakat terhadap isu kesaksamaan gender. Jawapan, belum diterima daripada kementerian yang berkenaan. Apa KPI ini?

Lagi satu kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sendiri menyatakan bagaimana aspek *affirmative* di bawah Satu Malaysia dan Teras Tiga di bawah Misi Nasional tidak digugat oleh dasar liberalisasi yang diumumkan baru-baru ini yang ditanyakan oleh Yang Berhormat Jasin. Jawapan, belum diterima daripada kementerian yang berkenaan. Boleh baca. Ada tiga. Apa KPI ini?

Jabatan Perdana Menteri sendiri pun gagal dalam KPI ini. Hari ini tembelang kita lihat mengenai mutu perbahasan mengenai DNA di mana Yang Berhormat Timbalan Menteri sangat jelas tidak faham apa beliau bertanggungjawab mengenai DNA. Sangat teknikal, sangat mustahak tetapi dia pun tidak faham. Kenapa Menteri Keselamatan Dalam Negeri tidak ada di sini? Masa dahulu Menteri sendiri datang. Sangat penting, sangat mustahak perlu dibahas, perlu diluluskan tidak boleh tunggu tetapi ditunggu-tunggu berapa lama. Dekat sembilan bulan. Lepas itu Timbalan Menteri datang tak faham apa berlaku. Apa itu KPI? Bolehkah *past the* KPI, KRA?

Lagi satu contoh kalau kita mahu KPI menteri-menteri budaya berprestasi tinggi dan komitmen tinggi bukannya kita perlu ada satu arahan daripada Kabinet melarang menteri-menteri keluar negara pada masa Parlimen bersidang kerana inilah tanggungjawab utama. Bukan lari ke *Paris Air Show* seperti Yang Berhormat Menteri Pengangkutan. Apa yang lebih mustahak? Adakah *Paris Air Show* lebih mustahak daripada akauntabiliti seorang Menteri Pengangkutan khususnya mengenai skandal RM12.5 bilion Port Klang Free Zone skandal? Adakah itu lebih mustahak? RM12.5 bilion. Apa itu angka? Boleh fahamkah apa itu RM12.5 bilion? Bukan sahaja empat kali lebih besar daripada Bumiputera Finance skandal. Apa angka itu?

Siapa berani berdiri kata dia faham? Berkata *gargantuan astronomical* RM12.5 bilion. Berapa hospital, berapa universiti, berapa rumah murah boleh dibina? Kalau kita dapat loteri satu bulan RM1 juta, menang RM1 juta satu bulan berapa lama? 1,041 tahun boleh dapat *RM1 million lottery a month for 1,041 years. How fantastic is this? Down the rain* atau apa? Kita datang untuk mendapat satu penjelasan bukan seperti kenyataan yang *ministerial* yang dibuat. Itu bukan *ministerial statement that is a ministerial non statement*, Tuan Yang di-Pertua. *That is not a ministerial statement. That is ministerial non statement.* Tidak ada perkara dalam yang kita tidak tahu. Semua tahu. Apa guna datang sini untuk *repeat* apa yang kita tahu. *Ministerial statement* bagi tahu kepada Dewan apa yang kita tidak tahu.

Kita mahu tahu kenapa dia dibenarkan untuk pergi *Paris Air Show*. *Paris Air Show* di mana itu? *Le Bourget Exhibition Centre* daripada 15 Jun ke 21 Jun. Ini *100th anniversary Paris Air Show by Airnail* dua tahun satu kali. Saya mahu tahu adakah itu sangat mustahak? Berapa *Paris Air Show* di mana ada Menteri Pengangkutan Malaysia ada pergi menghadiri. Bolehkah kita tahu? *This for the Treasury. Treasury money.*

Dato' Dr. Awang Adek Hussin: Boleh?

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Ya boleh.

Dato' Dr. Awang Adek Hussin: Yang Berhormat. Yang Berhormat boleh memberi nasihat. Setahu saya perbincangan perlulah diuruskan kepada kementerian-kementerian yang terlibat.

Beberapa Ahli: Ini dasar!

Dato' Dr. Awang Adek Hussin: Ya, tahu tapi Kementerian Pengangkutan tidak terlibat. [Disampuk] Yalah KPI. Semualah KPI dalam dunia ini. Kalau Jabatan Perdana Menteri betul-betul. Jabatan Perpaduan dan mungkin oleh kerana Jabatan Perpaduan di bawah Menteri KPI bolehlah tapi Kementerian Dalam Negeri, Kementerian Pengangkutan tidak terlibat dalam peruntukan dalam...

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Tuan Yang di-Pertua, ini mengenai satu *re-allotment* mengenai bajet. *Re-allotment* ialah bagaimana *allot* kepada menteri-menteri yang ada dijelaskan dan juga tanpa dijelaskan. Ini *the total re-allotment* dan bukan sahaja dikhususkan kepada apa yang ada dinyatakan. Adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri takut? Apa takut?

Dato' Dr. Awang Adek Hussin: Tidak takut Yang Berhormat cuma hendak jimatkan masa. Kalau hendak bahas yang melibatkan semua kerana ini dianggap sebagai...

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Adakah KPI mustahak untuk Menteri-menteri dan Timbalan Menteri? Adakah mustahak?

Dato' Dr. Awang Adek Hussin: Kita kena ada *efficiency* dalam menjalankan tugas kita.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Adakah ia mustahak? Adakah mustahak KPI untuk Menteri dan Timbalan Menteri? Adakah ia mustahak?

Dato' Dr. Awang Adek Hussin: KPI mustahak.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Mustahak, okey. Adakah budaya kita KPI?

Dato' Dr. Awang Adek Hussin: KPI mustahak tetapi kementerian-kementerian...

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Adakah dalam Kabinet kita ada budaya KPI?

Tuan Yang di-Pertua: Jangan berdialog. Ahli-ahli Yang Berhormat, jangan berdialog. Hari ini cukup baik *mood* saya Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Adakah kita ada budaya KPI? Ada budaya KPI?

Dato' Dr. Awang Adek Hussin: Ya, budaya KPI sedang dibentuk sekarang.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Bentuk apa KPI, KRA?

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi: Yang Berhormat Ipoh Timur tidak ada KPI.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Pagi ini apabila saya tunggu saya tengok cakap mengenai budaya KPI, Menteri Kabinet saya tengok *frontbench* kosong langsung. Itu KPI kah? Kosong langsung. Baru ada beberapa Menteri, ada tetapi semua Senator yang gagal dalam pilihan raya besar. Tidak boleh menang masuk *front door* datang *back door* seperti Yang Berhormat. *Back door, back door* Senator. Bukan? Depan tak boleh masuk, masuk belakang.

Dato' Dr. Awang Adek Hussin: Yang Berhormat, Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Betul.

■1650

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Betul?

Dato' Dr. Awang Adek Hussin: Yang Berhormat saya tidak pernah masuk belakang Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: *You are the Senator* sebab itu masuk belakang Parlimen.

Dato' Dr. Awang Adek Hussin: Saya tidak pernah masuk belakang.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Masuk belakang Parlimen okey.

Dato' Dr. Awang Adek Hussin: Yang Berhormat dan rakan-rakan saya tidak tahu tapi saya tidak pernah masuk belakang.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Sebab itu KPI, saya hendak tanya KPI. Apa itu KPI? Kenapa Ahli-ahli Parlimen, Menteri yang dipilih tidak ada di sini? Baru Senator-senator sahaja datang. Ini bukan *Senate*, ini Dewan Rakyat kalau mereka lupa itu KPI. Sebab itu *elected Minister* no KPI. Senator sekarang mahu ganti mereka. Apa guna? Pergi *Senate*! Ini Dewan Rakyat.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Ipoh Timur.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Ya, saya teruskan.

Tuan Yang di-Pertua: Tengah hari tadi makan apa?

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Ya, saya teruskan. Dia mahu kacau, dia kenalah. *[Ketawa]* Lain kali jangan kacau.

Dato' Dr. Awang Adek Hussin: Saya tidak hendak kacau. Saya hendak peringat bahkan saya hendak minta Tuan Yang di-Pertua, bolehkah perbahasan ini merangkumi semua kementerian-kementerian?

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: KPI...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Ipoh Timur, Yang Berhormat Timbalan Menteri kalau Yang Berhormat tadi berdiri mengatakan bahawa *point of order* minta keputusan, saya beri keputusan saya. Maka itu saya biarkan Yang Berhormat Ipoh Timur untuk berbahas kerana saya berpandangan bahawa usul ini ada kaitan dengan *reallocation of fund* atas sebab *reshuffling of Cabinet* dan menamakan kementerian-kementerian yang mana pendapat Yang Berhormat bahawa Kementerian Pengangkutan itu tidak ada di sebut dalam *re-allotment* itu, saya bersetuju.

Akan tetapi walau bagaimanapun Yang Berhormat Ipoh Timur berhujah memang ada kaitan dengan apabila kita buat *reshuffling*, apabila *re-allotment of duties* dan sedemikianya dia ada kaitan dengan keefisienan kerajaan. Maka itu saya biarkan dan saya tanya Yang Berhormat Ipoh Timur apa agaknya yang dia makan tengah hari tadi yang terlampau *excited* petang ini. Sila. Besok baru makan durian, sila teruskan. Sila. *[Ketawa]* *Confined to the debate*. Sila.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Saya harap Yang Berhormat Menteri, bolehkah Yang Berhormat Menteri kata setuju satu arahan yang baru di mana apabila Parlimen berlangsung,

bersidang, *ban* Menteri dan Timbalan Menteri tidak boleh untuk keluar negara untuk apa-apa lawatan luar negara selain ada sebab yang boleh memuaskan Dewan yang mulia ini.

Come to this House, why you not in the House? Tanggungjawab kepada Parlimen. Kalau tidak apa ertinya *Parliamentary accountability and responsibility* kalau boleh *abscond* ke Paris semacam Yang Berhormat Pengangkutan. Bukankah tanggungjawab Menteri Pengangkutan untuk menghadiri semua *air show* Berapa *air show*? Saya ada satu senarai *Wikipedia* ini.

Oh! 33 *air show* dunia yang termasyhur Menteri Pengangkutan akan hadir semua *air show*. Apa *air show* ini? *In the air all the time, Paris Air Show, Australian International Air Show, Berlin Air Show, Canadian International Air Show, Danish Air Show, Dubai Air Show, Iran Air Show, New York Air Show, Moscow International Aviation and Space Salon.*

Tuan Yang di-Pertua: Cukuplah itu Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Cukup? Okey cukup.

Tuan Yang di-Pertua: Menteri memilih untuk pergi Paris bukan ...

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Baca pun cukup. Mahu menghadiri, adakah Menteri Pengangkutan *go for all air show*. Kalau begitu lebih baik kita ada seorang menteri untuk *air show*. [Tepuk] Menteri untuk *air show* bukan untuk pengangkutan dan ini serius. Mengenai budaya prestasi tinggi dan KPI Menteri-menteri.

Tuan Yang di-Pertua, oleh kerana Yang Berhormat Menteri, ini *Treasury, directly on Treasury*. Oleh kerana Port Klang Free Zone skandal bukan sahaja melibatkan Kementerian Pengangkutan, melibatkan *Treasury*. *Treasury* yang bertanggungjawab mengeluarkan, memberi kebenaran mengenai pinjaman, *soft loan* RM4.6 bilion.

Kenyataan kementerian yang dibuat semalam, saya kata bahawa *misleading* yang mengelirukan tidak benar dan ini melibatkan Kementerian Kewangan untuk pertama. Semalam saya ada sebut apabila Yang Berhormat Menteri Pengangkutan sebut mengenai keputusan Kabinet pada 2 Oktober 2002, buat keputusan bahawa 1,000 ekar di Pulau Indah dibeli RM25 *per square foot*. Saya ada berdiri berkata, Yang Berhormat Menteri tidak memberi satu gambaran yang sepenuhnya oleh kerana tiga minggu selepas itu 23 Oktober 2002, Kabinet ada buat keputusan yang ketepikan keputusan 3 Oktober dan buat keputusan bahawa tanah itu diperoleh melalui pengambilan tanah di bawah *Land Acquisition Act* 1960, RM10 *per square foot*. Bukankah itu benar? Pertama.

Kedua, bukannya benar, di sini saya mahu tanya Yang Berhormat Timbalan Menteri oleh kerana sebelum pilihan raya besar dia pun dalam Kementerian Kewangan, dia pun bertanggungjawab bahawa *the four letters of support* yang mengakibatkan kerugian atau skandal Port Klang Free Zone RM12.5 bilion oleh kerana *four letter of support* yang ditandatangani oleh Menteri Pengangkutan. Pertama pada 28 Mei 2003 dan yang pertama itu oleh Menteri Pengangkutan masa itu Dato' Seri dan sekarang Tun Dr. Ling Liong Sik dan *letter of support*

yang kedua, ketiga dan keempat ditandatangani oleh *successor* beliau Dato' Seri Chong Kong Choy, *unlawful*.

Adakah Yang Berhormat setuju *unlawful* kerana empat-empat surat itu merupakan *letter of guarantee* kepada bond-bond yang di terbit RM4 bilion dan sebab itu dapat taraf 3A Malaysian The Rating. Kedua, oleh kerana *letter of support* baru boleh dibuat oleh Menteri Kewangan dan tidak cukup. Menteri Kewangan pun tidak boleh. Baru boleh dibuat oleh Menteri Kewangan dengan kebenaran, *approval* Kabinet dua aspek. *Minister of Transport* tidak ada kuasa itu.

Bukankah benar bahawa ini berlaku dan oleh kerana itu, oleh kerana *four letter of support* yang dikeluarkan tanpa kebenaran daripada, bukan sahaja tanpa kebenaran, tanpa pengetahuan. Bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri *confirmed* tanpa pengetahuan, *Treasury does not know*. Bukan sahaja di *consult*, *Treasury does not know*. Tanpa pengetahuan *Treasury* dikeluarkan dan lepas itu Peguam Negara buat pendirian bahawa, memberi pandangan bahawa inilah *letter of guarantee* oleh kerajaan. Oleh sebab itu kerajaan perlu bertanggungjawab.

Oleh kerana itu *illegal letter of support*, Kabinet pada pertengahan Julai 2007 perlu buat keputusan untuk memberi *retrospective validation* untuk retrospektif kebenaran kepada *four letter of support*. Bukankah ini benar? Bukankah benar bahawa sehingga akhir 2006 *Treasury* tidak tahu?

Sehingga *the lead borrower of the bond* buat komunikasi dengan *Treasury*, bagi tahu kepada *Treasury* empat *letter of support* ini kerajaan perlu bertanggungjawab oleh kerana dibuat oleh Menteri Pengangkutan. Barulah *Treasury* tahu. Benarkah? Sebab itu pada Julai 2007 Kabinet perlulah bagi *retrospective approval* kepada *four letter of support* memikul tanggungjawab RM4.6 bilion *loan* dan untuk *bill out* Port Klang Free Zone.

■1700

Itu *Treasury*. Saya harap bahawa kita dapat satu penjelasan kenapa ini boleh berlaku. Bukankah benar bahawa apabila Kabinet diminta untuk memberi *retrospective approval*, Kabinet ada diberitahu bahawa Port Klang Free Zone sangat berjaya. Masa itu dapat 14% *occupation rate*, bahawa akhir tahun 2007 akan capai 35% *occupation rate*, tetapi mengikut PricewaterhouseCoopers Report yang baru dikeluarkan, ada menyebut, "Sebenarnya *occupancy rate overall* ialah 14%" ialah yang sama dengan *mid year* 2007.

Sebab itu Tuan Yang di-Pertua, *reshuffling*, *re-allotting* tidak bererti kalau kita tidak berani untuk menangani isu-isu integriti ini. Sebab itu *ministerial statement* mengelirukan. Dalam perkara ini, saya ada buat kenyataan yang umum, saya harap bahawa Yang Berhormat Menteri Pengangkutan boleh mengakui dia sudah mengelirukan Dewan yang mulia ini. Saya memberi 24 jam supaya dia membetulkan dan meminta maaf. Kalau tidak, saya akan menulis surat atau membuat satu usul untuk merujuk beliau kepada *Committee of Privileges*.

Oleh kerana Tuan Yang di-Pertua kata ini merupakan John Profumo *case*, a war *Minister involved in sex exploit*, Russian *spy*. Saya tidak tahu kenapa nama John Profumo timbul. Saya

tidak tahu sama ada Yang Berhormat Menteri Pengangkutan adalah Profumo yang kedua. Akan tetapi, itulah. Hari ini saya ada *extend 24 hours* kepada 48 jam supaya dia boleh membetulkan perkara ini. Oleh sebab ini serius, *ministerial statement*, patutlah dibuat dengan serius dan bukan untuk mengelirukan Dewan yang mulia ini.

Oleh kerana Yang Berhormat Timbalan Menteri ada di sini, saya harap bahawa dalam jawapan beliau, dia pun boleh menjelaskan perkara ini dan memberitahu Dewan yang mulia ini dan negara, laporan sepenuhnya mengenai semua keputusan yang ada dibuat oleh Kabinet pada permulaan projek Port Klang Free Zone sampai sekarang pada tahun, bulan, dan tarikh supaya kita tahu kenapa negara sekarang ini dilanda, dibebankan dengan satu skandal RM2.5 bilion.

Saya ingin hendak kata bahawa ini tanggungjawab Yang Berhormat Menteri Pengangkutan. Tidak! Ini ialah tanggungjawab pucuk pimpinan MCA semenjak 2002, tiga orang pemimpin-pemimpin utama MCA. Lima orang yang ada menjadi Pengerusi Port Klang Authority dan orang-orang yang lain. Saya tahu UMNO pun terlibat. Yang Berhormat Timbalan Menteri pun tahu siapa orang UMNO yang terlibat. Saya ingat semua.. tidak ada orang berani cabar saya. *[Ketawa]* Semua tahu orang UMNO pun ada terlibat. Cabar saya, saya boleh namakan mereka. *[Dewan riuh]*

Seorang Ahli: *Outside lah.*

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Hendak namakan?

Seorang Ahli: *Outside.*

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Mahu namakan?

Seorang Ahli: *Outside.*

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Oh *outside*, *outside* pun boleh. Mahu dengar kena keluar *outside*. *[Dewan riuh]*

Seorang Ahli: *Outside.*

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Itulah. Saya harap kita boleh dapatkan satu jawapan dalam perkara ini. Berbalik kepada usul ini, Tuan Yang di-Pertua, apabila Yang Amat Berhormat menyusun Kabinet dan sebab itu kita ada usul di hadapan kita. Ada tujuh menteri daripada Kabinet Perdana Menteri yang dahulu. Saya tidak tahu apa kawasan mereka sekarang, tidak patut sebut nama mereka. Bekas Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, bekas Menteri Pelancongan, bekas Menteri Rural Regional Development, sekarang Senator, dua Senator - Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan; dan Menteri Kerja Raya dan Menteri Wilayah Persekutuan dan dipenuhi dengan pengganti-pengganti yang baru.

Tidak sesiapa yang rasa kehilangan apa-apalah mengenai keguguran lapan Menteri itu. Akan tetapi, apa yang sangat terperanjat ialah begitu ramai Menteri-menteri dan Timbalan Menteri-timbalan menteri yang baru perlu dilantik sebagai Senator-senator termasuk Yang Berhormat Timbalan Menteri sendiri yang nampaknya *raise a big question*, kenapa tidakkah ada

Ahli-ahli Parlimen di sini yang layak? Nampaknya, tidak layak sungguh pun suara yang besar, untuk melantik masuk ke dalam Kabinet.

Sebenarnya, hari ini ialah hari yang ke-74 Yang Amat Berhormat daripada Pekan menjadi Perdana Menteri. Biasanya, apabila ada Perdana Menteri yang baru, ada pemimpin yang baru, tentulah ada harapan yang baru, ada *expectation* yang baru. Euforia pun, sebab itu adalah dinamakan *the first 100 days, the political honeymoon*. Akan tetapi, adakah kita ada euforia, harapan yang baru di kalangan orang ramai di negara. Tidak, tidak. Oleh sebab itu, kenapa? Ini mustahak, *re-allotment of Ministries*, kenapa tidak boleh mengilhamkan, tidak boleh memberi inspirasi kepada rakyat bahawa kita boleh lihat satu masa depan yang baru, satu harapan yang baru?

Dalam masa lima Perdana Menteri-Perdana Menteri yang dahulu, Tunku Abdul Rahman, Tun Abdul Razak, Tun Hussein, Tun Mahathir, Tun Abdullah. Sekurang-kurangnya, dalam awal mereka memerintah ada memberi harapan, *a new hope, a new expectation*. Kenapa sekarang tidak ada?

Tuan M. Manogaran [Telok Intan]: Minta penjelasan.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Ya.

Tuan M. Manogaran [Telok Intan]: Boleh?

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Penjelasan.

Tuan M. Manogaran [Telok Intan]: Terima kasih Yang Berhormat Ipoh Timur, terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Mengenai Perdana Menteri yang baru 74 hari Yang Berhormat, saya minta penjelasan bukannya konsep 'Satu Malaysia' itu, satu ilham baru? Apa yang kita ketahui mengenai konsep 'Satu Malaysia' itu? Baru-baru ini, saya dengar bekas Perdana Menteri Tun Dr. Mahathir pun tidak faham apa itu konsep 'Satu Malaysia'. Bolehkah beri penjelasan? Saya rasa Barisan Nasional sendiri keliru dengan konsep 'Satu Malaysia'. Orang ramai pun tidak tahu sehingga hari ini. Apakah itu bagi satu harapan yang baru untuk kita semua.

Timbalan Menteri Pelajaran II [Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi]: [Menyampuk]

Tuan M. Manogaran [Telok Intan]: Yang Berhormat Batu Pahat diam. [Ketawa] Terima kasih.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Terima kasih. Mungkin itulah satu antara sebab kenapa tidak ada harapan yang baru semacam yang diwujudkan apabila lima Perdana Menteri yang dahulu memulakan jawatan mereka. Sama ada ini satu *fulfillment*, satu amalan politik atau *prophecy* politik yang termasyhur ialah "RAHMAN" – R.A.H.M.A.N., yang melambangkan terakhir lah Perdana Menteri UMNO, terakhir lah pemerintah UMNO. [Dewan riuh]

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Minta penjelasan. Penjelasan.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Penjelasan? Boleh.

■1710

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan juga Yang Berhormat Ipoh Timur. Saya telah mendengar tadi, satu daripadanya pelantikan Menteri dan Timbalan Menteri yang telah dibuat oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat di mana menjadi satu kesalahan apabila pelantikan dibuat dengan memenuhi kelayakan seseorang itu dilantik sama ada dia Ahli Dewan Rakyat ataupun Dewan Negara. Dari segi kelayakan sudah cukup dan ini menjadi *prerogative* ataupun kuasa budi bicara Perdana Menteri untuk melantik.

Jadi kenapa Yang Berhormat mempertikaikan kuasa yang diberikan kepada Perdana Menteri dan juga mereka yang mempunyai kelayakan. *They are qualified candidates*. Satu, tidak adil dan tidak patut bagi Yang Berhormat Ipoh Timur untuk mempersoalkan ini, dan untuk menyatakan bahawa mereka yang tidak dilantik sebagai tidak layak. Itu satu penghinaan, jangan bersikap terlalu sombong, menghina kami yang duduk di belakang ini. Jangan terlalu sombong ya.

Kedua. [*Dewan riuh*] Sabarlah, sudah lama tidak bercakap ni. Lagi satu berhubung dengan, apakah pembaharuan ataupun satu suasana yang dibawa oleh Perdana Menteri kita yang baru dipersoalkan oleh Yang Berhormat Ipoh Timur. Ini terpulang kepada perasaan masing-masing. Yang Berhormat Ipoh Timur tidak ada mempunyai perasaan. *You have a stone of your heart*. Ya, "hati batu" cakap bahasa Malaysia. Dengan izin, *you have no feelings*. Tidak ada *feeling*, tidak ada perasaan. Jadi kalau kita bercakap dengan orang yang tidak ada berperasaan, *no matter what you do.. dia numb. Numb* tahu. Macam tidak ada..

Seorang Ahli: Kebas!

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Ya, kebas kebas! Ini Yang Berhormat Ipoh Timur sudah jadi satu manusia yang kebas dan tidak ada perasaan dan berhati batu. Sebab saya katakan begitu apa yang dia buat.. [*Disampuk*] ya dah jadi apa?

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Tuan Yang di-Pertua, ini ucapan ni.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Ya, Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Ipoh Timur, kita dapati bahawa langkah-langkah yang diambil oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri berhubung dengan Satu Malaysia mendapat sambutan daripada rakyat Malaysia yang menerima baik, tetapi bagi pihak pembangkang yang memangnya menjadi pembangkang tidak boleh menerima ini semua. Tentulah menafikannya dan begitu juga dengan liberalisasi ekonomi yang dibuat oleh Perdana Menteri mendapat sambutan daripada masyarakat...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Pasir Salak. Nanti saya bagi kesempatan untuk berhujah.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: *Sorry?*

Tuan Yang di-Pertua: Nanti saya beri kesempatan untuk berhujah selepas Yang Berhormat Ipoh Timur. Biar Yang Berhormat Ipoh Timur jawab dahulu.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Ya baik. Terima kasih.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Yang Berhormat Pasir Salak. Saya tidak ada *stone of a heart, you have heart of a stone!* Saya tidak menghina sesiapa yang dilantik sebagai Menteri atau Timbalan Menteri. Saya tidak pernah kata Yang Berhormat di belakang tidak boleh dilantik. Kenapa Yang Berhormat Pasir Salak tidak dilantik sebagai Menteri atau Timbalan Menteri? *[Dewan riuh]* Bukan saya kata, bukan saya bantah.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Itu hak Perdana Menteri.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Oleh kerana Yang Amat Berhormat Perdana Menteri rasa Yang Berhormat tidak layak!

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Layak atau tidak layak..

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Saya bukan kata Yang Berhormat Pasir Salak tidak layak. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri nampak Yang Berhormat tidak layak. Tidak layak menjadi Menteri, tidak layak menjadi Timbalan Menteri, tidak layak menjadi Setiausaha Parlimen pun!

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Itu satu sikap yang menjadi contoh yang buruk sekali daripada seorang wakil rakyat. Bercakap dengan sombong, menghina dan tidak ada mempunyai etika.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Saya tidak sombong. Saya tidak kata apa-apa.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Pasir Salak bankrap idealah.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Bakal menjadi memimpin kerajaan dalam negara kita ini.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Tetapi kalau Yang Berhormat Pasir Salak nasib baik satu hari dilantik saya ucap tahniah! Adakah nasib baik?

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Tidak perlu untuk menghina begitu Yang Berhormat. Yang Berhormat satu orang tua.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Perkara ini yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Pasir Salak.

Tuan Yang di-Pertua: Tidak apa, tidak apa. Bukan kesalahan Yang Berhormat Pasir Salak. Selepas Yang Berhormat Ipoh Timur saya akan bagi peluang untuk berhujah. Selepas itu, lepaskan semua tetapi dalam ruang lingkup peraturan mesyuarat. Sila Yang Berhormat Ipoh Timur.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Ya. Tadi sama ada kita lihat *the coming fulfillment of the RAHMAN's bureaucracy The last of the UMNO Prime Minister, the last line..* akhirnya UMNO! *Government* pun habis! Yang Berhormat pun habis! Sama ada benar tak benar kita tunggulah! Pilihan raya besar akan datang, 2012 atau 2011 *we'll wait and see.*

Yang Berhormat Pasir Salak, ini pun satu perkara yang penting, kenapa bangkit hal-hal ini? Kenapa ada senator-senator begitu ramai dilantik sebagai Menteri, Timbalan Menteri menjadi masalah? Memang menjadi masalah oleh kerana.. Itu masalahlah Yang Berhormat Pasir Salak dan pemimpin-pemimpin UMNO dan Barisan Nasional tidak nampak apa masalah itu.

Masalah ialah oleh kerana kepimpinan Yang Amat Berhormat daripada Pekan menjadi Perdana Menteri. Pimpinan *Prime Ministership* menghadapi masalah *crisis credibility, integrity, legitimacy*. *Crisis legitimacy, crisis credibility, crisis integrity*. Pernah dihadapi oleh Perdana Menteri-Perdana Menteri yang dahulu pada permulaan. Pernah berlaku sama ada kepada Tuanku Abdul Rahman, kepada Tun Razak, kepada Tun Hussein, kepada Tun Mahathir, kepada Tun Abdullah *in the first 100 days*. Mana ada *euphoria*. Di sini kita menghadapi *crisis of credibility, integrity, legitimacy* dan pelantikan Kabinet dengan begitu ramai daripada senator-senator menjadikan krisis ini lebih buruk.

Itulah krisis. Adakah apa yang sudah berlaku? Kenapa ada *crisis credibility*? Kenapa ada *crisis integrity* dan *legitimacy*? Sebenarnya dalam empat hari selepas Yang Amat Berhormat menjadi Perdana Menteri, kita sudah lihat dua pukulan hebat. Dua *no confidence motion* merupakan *double no confidence*. Tindakan yang berlaku, apa itu? Keputusan Pilihan Raya Kecil di Bukit Gantang! Keputusan Pilihan Raya Kecil di Bukit Selambau! *Two no confidence vote* kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Kenapa? Ini serius. Kita tidak mahu bincang ini. Ini serius mengenai sama ada kerajaan akan berjaya. Ekonomi kita boleh hidup semula sama ada kita akan menjadi satu negara yang boleh bersaing dengan dunia, oleh kerana krisis pucuk pimpinan kerajaan kalau tidak selesai.

Kenapa boleh berlaku dan tidak boleh dinafikan satu unsur, satu faktor utama dari.. [Yang Berhormat Pasir Salak keluar meninggalkan Dewan] oh lari ya Yang Berhormat Pasir Salak, lari ya? Pun boleh lari ya. [Ketawa]

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Saya mahu pergi bilik air lah. *You* tunggu.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Tidak apa boleh lari, tidak apa. [Ketawa] Satu unsur utama ialah oleh kerana rampas kuasa dalam Perak, negeri di mana Yang Berhormat Pasir Salak datang dan sekarang dia sudah lari.

Ini betul. Oleh kerana rampasan kuasa. *Unethical, undemocratic, illegal, unconstitutional* yang dicipta oleh Yang Amat Berhormat daripada Pekan dua bulan sebelum dia mengambil alih jawatan Perdana Menteri. Inilah satu unsur utama kenapa rakyat hilang kepercayaan kepada beliau. Ini perlu diselesaikan dan krisis Perak menimbulkan dua orang Menteri Besar, Yang Berhormat Bukit Gantang, Menteri Besar yang sah dan ada seorang yang haram. Menteri Besar yang haram, Zambri.

■ 1720

Zambri, Menteri Besar yang haram di Perak dan sebab itu kenapa? Oleh kerana perubahan kuasa iaitu perampasan kuasa berlandaskan tiga *political frogs*, katak politik, tiga orang. Sampai sekarang mereka tak berani balik kawasan, sampai sekarang mereka tak berani dilihat orang-orang ramai. Kalau apa mereka buat betul, benar, patut mereka berani wujud di kalangan orang ramai, balik ke kawasan tapi mereka tidak boleh, disembunyikan. *Shameful this honourable*. Sebab itu *the whole entire power grab* tak boleh dimaafkan oleh rakyat dan sebenarnya kalau ini tidak diselesaikan, kalau kuasa mandat rakyat Perak tidak akan dikembalikan, ini terus akan menjadi satu unsur utama kenapa hilang kepercayaan kepada pucuk pimpinan Yang Amat Berhormat Pekan sebagai Perdana Menteri.

Bukan sahaja sekarang tetapi dalam pilihan raya besar akan datang, akan menjadi isu utama di seluruh negara. Di seluruh negara, bukan sahaja terhad kepada Perak tetapi di Malaysia. Ha itu kenapa dalam pilihan raya kecil di Bukit Gantang, dalam pilihan raya kecil di Bukit Selambau dan selepas itu baru-baru ini di pilihan raya kecil di Penanti.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Cukuplah, bagi saya pula.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Baliklah, umumkan *present* begitu penting orang itu. Baru-baru ini di Penanti, sungguhpun Barisan Nasional atau UMNO takut untuk bertanding, tetapi calon PKR (Pakatan Rakyat), Mansur Osman dapat lebih 5800 undi dan sekarang menjadi Timbalan Ketua Menteri di Pulau Pinang. Itulah dan saya boleh sifat apa yang berlaku dalam pilihan raya kecil dua-dua itu sebagai tsunami politik yang kedua, *second political tsunami* selepas *political tsunami* 8 Mac tahun lalu. Adakah Yang Berhormat dari Pasir Salak faham apa yang berlaku?

Tuan Loke Siew Fook [Rasah]: Minta penjelasan.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Yang Berhormat Jerlun pun lari sekarang.

Tuan Loke Siew Fook [Rasah]: Yang Berhormat Ipoh Timur, Yang Berhormat Ipoh Timur. Penjelasan.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Ya, okey.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Yang Berhormat Jerlun itu bapa dia panggil. [Ketawa]

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Macam mana nak jadi Menteri dia kata [Ketawa]

Tuan Loke Siew Fook [Rasah]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Ipoh Timur. Saya tertarik dengan apa yang diujahkan oleh Yang Berhormat Ipoh Timur berkenaan dengan legitimasi Yang Amat Berhormat Perdana Menteri yang baru. Saya pernah mendengar hujah daripada Yang Berhormat Ipoh Timur mengatakan bahawa, pernah mengeluarkan kenyataan bahawa Perdana Menteri-Perdana Menteri yang lepas yang baru mengambil tampuk pemerintahan negara, mereka sepatutnya mendapatkan satu undi kepercayaan daripada Dewan Rakyat ini.

Saya nak tanya pandangan Yang Berhormat Ipoh Timur, mengapa Yang Amat Berhormat Pekan rasanya tidak berani untuk mendapatkan satu usul undi kepercayaan daripada Dewan yang mulia ini. Minta pandangan Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Ya, betul. Itu betul sebab itu krisis kredibiliti, integriti, legitimasi yang dihadapi oleh Yang Amat Berhormat dari Pekan sebagai Perdana Menteri. Dia patut sebenarnya apabila Dewan yang mulia ini bersidang Isnin lalu, 15 Jun untuk meminta, untuk memohon dapat satu undi kepercayaan, *confidence vote*. Ini dibuat oleh bekas-bekas Perdana Menteri. Tun Abdullah bila memegang jawatan, angkat sumpah sebagai Perdana Menteri. Dalam satu minggu ada satu usul kepercayaan diluluskan oleh Dewan yang mulia ini.

Ini pun berlaku apabila Tun Hussein ambil alih kuasa sebagai Perdana Menteri masa itu oleh kerana Tun Razak telah meninggal dunia di London kerana leukemia. Dalam dua minggu, Tun Hussein masa itu ada memanggil mesyuarat tergempar Parlimen supaya usul kepercayaan di luluskan, *confidence* dan untuk Yang Amat Berhormat dari Pekan lebih penting. Kenapa dengan latar belakang ini perlulah satu usul kepercayaan. Kenapa tidak ada? Kenapa takut? Adakah takut oleh kerana sungguhpun BN sudah hilang, kalah teruk dalam *election* dahulu? Hilang kuasa lima negeri.

Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli [Kuala Krai]: Penjelasan, Yang Berhormat Kuala Krai. Minta penjelasan.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Ya, habis ini dulu okey?

Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli [Kuala Krai]: Ya.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Sudah hilang kuasa lima negeri, hilang majoriti 2/3 dalam Parlimen dan kita tengok dalam dua minggu ini dalam Dewan yang mulia ini BN *very-very low spirited*. Pakatan Rakyat *on the very-very up trend, offensive*. Kenapa *all low spirit*? Tetapi perlulah. Sungguhpun begitu, majoriti masih dalam tangan Barisan Nasional. Kenapa takut mengadakan satu *vote of confidence*? Adakah Yang Amat Berhormat dari Pekan takut bukan bahawa Pakatan Rakyat 83 undi sahaja tidak akan menyokong tetapi tak dapat sokongan sepadu daripada Ahli-ahli Parlimen Barisan Nasional bahawa kalau *a vote of confidence* adalah undi, mungkin ada sebahagian Ahli-ahli Parlimen Barisan Nasional akan sokong Pakatan Rakyat supaya kita ada satu kerajaan yang baru, Perdana Menteri yang baru. Okey.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: *Don't be childish* lah.

Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli [Kuala Krai]: Terima kasih Yang Berhormat Ipoh Timur, terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya nak bertanya Yang Berhormat Ipoh Timur, adakah ketakutan Perdana Menteri untuk membawa usul undi percaya di Dewan ini kerana salah satu slogan besar beliau iaitu Satu Malaysia yang disokong kuat oleh UMNO tidak nampak disokong oleh rakan-rakan parti lain dalam Barisan Nasional. Jadi ini menandakan kalau bawa usul ini seperti yang disebutkan oleh Yang Berhormat Ipoh Timur tadi, mungkin mereka tidak akan sokong. Adakah begitu agaknya?

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Mungkin, mungkin. Banyak sebab, banyak sebab. Oleh kerana krisis kredibiliti, integriti, legitimasi yang dihadapi oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri bukan sahaja di kalangan orang ramai tapi pun dalam Barisan Nasional. Sebab itu dalam *poll* Presiden MCA, dalam blog Presiden MCA yang ada satu *poll* tanya *should MCA get out of* Barisan Nasional? 78% orang yang ada *poll* kata MCA *get out of* Barisan Nasional dan dalam awal Mei adakan satu *opinion poll* mengenai *popularity rating* Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, apa keputusan? Apa hasil? Barulah 45% adalah sokong, adalah puas hati dengan Perdana Menteri. 45% *popularity rating* dalam bulan yang kedua menjadi Perdana Menteri. Kalau bulan yang ketiga tahun,

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Tuan Yang di-Pertua, saya ingat dengan izin, *you have enough*.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: *You are asking penjelasan? You are asking for what?*

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Cukuplah, dengan penghinaan daripada mereka, cukuplah.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: *You jadi Speaker kah? You jadi Speaker kah?*

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: *That's none of your business. That's none of your business.*

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: *You are talking rubbish. As an eldest member of Parliament, you're talking like a macam budak-budak.*

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Apa? *you* lah budak-budak. *You* budak-budak.

Tuan Abdullah Sani bin Abdul Hamid [Kuala Langat]: Siapa yang budak-budak?

Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah [Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal]: *Can I. ?*

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Ya, ya. *You should check at the back first.* Yang Berhormat Pasir Salak

Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal: *I don't have to check. Dengan izin, I don't have to check at the back. Tak perlu check. Nothing to be...*

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: *At the back...*

Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal: Tuan Yang di-Pertua...

Tuan Yang di-Pertua: Ya, sila. Sila.

Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal: Saya lihat apa yang dilakukan oleh Yang Berhormat Ipoh Timur membahaskan tentang perkara ini sebenarnya persoalan takut, persoalan takut yang diluahkan oleh Yang Berhormat Ipoh Timur adalah tidak benar. Persoalan tidak ada *confident* daripada Barisan Nasional adalah tidak benar. *We don't have to prove it to you all.*

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: *Prove it, prove it, prove it!*

Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal: Dalam undi perubahan, pindaan Perlembagaan atau apa-apa pindaan enakmen....

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: *Prove it, prove it!*

Tuan Abdullah Sani bin Abdul Hamid [Kuala Langat]: Kalau berani buatlah, kalau berani buat!

Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal: Daripada Tun Abdullah, daripada yang dahulu pun tidak perlu. Apa yang perlu bagi kita ialah untuk menjalankan amanah dan tanggungjawab. You *just say* dengan izin *just now* kalau MCA lompat ataupun yang lain lompat nak bentuk kerajaan, kerajaan baru, *it is okay with you*. Yang Berhormat Permatang Pauh pun nak pujuk, *you know*. *Those are the things happening*, dengan izin. Keadaan berlaku, bila-bila berlaku tapi tidak Tuhan. Tuhan tidak meredhakan. Yang Dia redhakan DAP yang masuk kat kita, *you know and you say that is illegal*.

■ 1730

I mean that is not illegal. They are willingly coming over. I mean..., and there is no such thing as that. If they don't jump... It's coming from your members anyway. I mean kalau itu pun tidak diterima hakikat oleh kerana permasalahan pergeseran...

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: *Take vote of confidence.*

Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal: Keyakinan yang tidak ada terhadap DAP. Itu tidak diakui.

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Yang berlaku culik dan rasuah.

Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal: Kalau kita berlaku pergeseran, tidak yakin dengan pimpinan DAP di Perak...

Tuan Abdullah Sani bin Abdul Hamid [Kuala Langat]: Dengar sejarah dia dulu.

Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal: ...Kebenaran dia sehingga lompat, yang kita tidak melompat pun...

Dato' Haji Mahfuz bin Omar [Pokok Sena]: Culik, rasuah.

Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal: Apa yang ditohmahkan pun ada kurang keyakinan, *but I can tell you, we are fully supportive of the current Prime Minister. There is no need for us to table a motion. We have full support to him... [Tepuk]*

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: *Ya. If you are truly supportive, why dare not to have a confident motion?... [Dewan riuh]*

Tuan Yang di-Pertua: Ipoh Timur, Yang Berhormat Ipoh Timur boleh sambung perbahasan esok. Sekarang 5.30, sampai saya bingung mendengar kepada hujah-hujah Ahli-ahli Yang Berhormat yang begitu baik. Sekarang ini 5.30 petang. Silakan Yang Berhormat Menteri, Usul Penangguhan.

USUL

MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH P.M. 16(3)

Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri [Dato' Mustapa Mohamed]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

“Bahawa mengikut Peraturan Mesyuarat 16(3), mesyuarat ini ditangguhkan sekarang.”

Timbalan Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air [Puan Noriah Kasnon]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Beberapa Ahli: *[Beredar keluar dari Dewan]*

Tuan Yang di-Pertua: Yang Ahli-ahli Yang Berhormat beredar ini takutkah ini? *[Ketawa]* Takut dengar Usul Penangguhan?

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Berani. Berani.

Tuan Yang di-Pertua: Okey. Yang Berhormat Jerai tidak ada..., *next one*.

UCAPAN-UCAPAN PENANGGUHAN

Isu Tuntutan dan Pampasan PERKESO

5.32 ptg.

Tuan Liew Chin Tong [Bukit Bendera]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin membangkitkan isu tuntutan dan pampasan PERKESO. Pertubuhan Keselamatan Sosial PERKESO ditubuhkan bertujuan untuk memberi perlindungan kepada kaum pekerja ketika mereka dilanda kemalangan ketika bekerja. Tujuan utama PERKESO adalah untuk membantu pencarum yang ditimpa kemalangan semasa kerja dengan mendapat ganti rugi mengikut kecederaan mereka. Semasa pencarum hilang keupayaan kerja atau kecederaan parah PERKESO harus membuat pampasan kepada mereka yang memenuhi syarat dan kelayakan. Kini jumlah pencarum di dalam PERKESO seramai 5.5 juta orang dan angka ini meningkat dari sehari ke sehari. Melalui PERKESO beban kaum pekerja dapat dikurangkan namun ada juga pencarum gagal menuntut caruman mereka sungguhpun sudah membuat rayuan dengan pihak yang berwajib.

Menurut salah satu kes yang diambil secara rambang seorang mangsa gagal mendapat pampasan setelah beberapa kali mengemukakan rayuan. Alasan yang diberikan ialah kerana keputusan doktor terhadap kes ini adalah kerana pemohon tidak menghidap keilatan. Mangsa bernama Goon Siew Leng, berumur 57 tahun yang mengalami masalah penglihatan yang tidak

baik namun masih mampu untuk melihat. Beliau pernah mengutarakan rayuan ke Jemaah Doktor dan Kementerian Sumber Manusia tetapi PERKESO memberi alasan bahawa tidak memenuhi syarat tuntutan PERKESO. Goon mematuhi semua langkah yang ditetapkan oleh pihak PERKESO termasuk menjalani pemeriksaan perubatan PERKESO. Proses permohonannya sudah berlanjutan sehingga dua tahun namun masih tidak ada sebarang jawapan daripada pihak kementerian.

Kes kedua, pada 24 September 1985 terdapat satu insiden yang memalukan apabila seorang kakitangan Bank Bumiputera Malaysia Bhd. Jalan Melaka, Kuala Lumpur mengalami kecederaan sewaktu bekerja yang tiba-tiba tertembak oleh pegawai keselamatan bank. Kes tersebut melibatkan seorang kerani bank yang pada waktu itu khusus bekerja sebagai juruwang di Cawangan Utama BBMB yang bernama Syed Mokhtaruddin bin Othman. Mangsa itu telah dimasukkan ke hospital dan diwadkan untuk beberapa hari. Kejadian tersebut juga telah disaksikan oleh semua kakitangan yang bertugas pada waktu itu dan serta-merta dibawa ke pengetahuan Jabatan Sumber Manusia dan majikannya serta pihak PERKESO. Laporan polis dan segala dokumen telah diserahkan kepada pihak berkuasa bank tetapi gagal menerima pampasan. Mangsa hanya memperoleh cuti sakit daripada hospital kerajaan selama dua minggu sahaja dan selepas itu terpaksa kembali bekerja.

Bagi kes-kes yang secara terang seperti yang saya telah nyatakan tidak sepatutnya dipertikaikan secara teknikal oleh pihak PERKESO dalam meluluskan caruman atau meluluskan pampasan. Panel doktor PERKESO harus melantik pakar-pakar tertentu daripada kalangan doktor termasuk para profesional yang bebas dan prosedur-prosedur lapuk mesti digantikan dengan proses kerja yang lebih efisien untuk menunjukkan bahawa PERKESO lebih prihatin, bertanggungjawab dan bertimbang rasa kepada para pekerja. Sebuah badan perubatan yang bebas perlu disediakan jika pencarum tidak berpuas hati kepada keputusan panel doktor. Rayuan tersebut dapat dimohon kepada badan tersebut untuk mengelakkan kesalahan berlaku di kalangan pencarum PERKESO. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih. Silakan Yang Berhormat.

5.37 ptg.

Timbalan Menteri Sumber Manusia [Dato' Maznah Mazlan]: Tuan Yang di-Pertua, misi PERKESO adalah memberi perlindungan keselamatan sosial kepada pekerja dan tanggungannya dan mereka menerusi skim-skim keselamatan sosial serta memupuk kesedaran keselamatan dan kesihatan pekerjaan demi meningkatkan kesejahteraan sosial pekerja. PERKESO diamanahkan dan bertanggungjawab melaksanakan misi ini bersandarkan kepada pematuhan Akta Keselamatan Sosial Pekerja 1969 dan Peraturan-peraturan Am Keselamatan Sosial Pekerja 1971.

Berhubung dengan isu yang dibangkitkan penjelasan mengenainya adalah seperti berikut:

Kes pencen ilat Goon Swee Leng ataupun Goon Swee Seng – Berdasarkan kepada peruntukan seksyen 32 Akta Keselamatan Sosial Pekerja 1969, apa-apa mengenai soal keilangan atau kehilangan upaya hendaklah diputuskan oleh suatu Jemaah Doktor yang ditubuhkan mengikut peraturan-peraturan. Sekiranya orang berinsurans tersebut tidak berpuas hati dengan keputusan Jemaah Doktor, orang berinsurans boleh merayu kepada Jemaah Doktor Rayuan yang ditubuhkan mengikut peruntukan peraturan-peraturan seperti yang dinyatakan dalam peruntukan seksyen 33 akta yang sama.

Jemaah Doktor dan Jemaah Doktor Rayuan adalah dilantik oleh Menteri seperti yang termaktub dalam peraturan 70 dan 80. Peraturan-peraturan Am Keselamatan Sosial Pekerja 1971 yang mempunyai bidang kuasa dalam menentukan soal keilangan atau hilang upaya, jemaah-jemaah ini adalah bebas dan tidak dikawal oleh mana-mana pihak khususnya PERKESO.

Bagi kes pencen ilat Goon Swee Leng ataupun Goon Swee Seng, nombor kad pengenalan 520517-07-5005, beliau telah membuat permohonan pencen ilat di pejabat PERKESO Pulau Pinang pada 2 November 2006. Kes ini dirujuk ke Jemaah Doktor bagi penentuan soal keilangan selaras dengan seksyen 32 Akta Keselamatan Sosial Pekerja 1969. Jemaah Doktor yang bersidang pada 12 Januari 2007 telah memutuskan bahawa orang berinsurans tidak mengidap keilangan. Walau bagaimanapun orang berinsurans tidak berpuas hati dengan keputusan tersebut dan telah mengemukakan rayuan.

■1740

Kes rayuan ini telah dirujuk ke Jemaah Doktor Rayuan pada 12 April 2007 dan Jemaah Doktor Rayuan telah memutuskan orang berinsurans tidak menghidap keilangan. Orang berinsurans juga pernah membuat rayuan ke Jemaah Rayuan Keselamatan Sosial yang mengumumkan keputusan pada 20 Ogos 2008 di Mahkamah Perusahaan Pulau Pinang yang rayuan orang berinsurans ditolak kerana Jemaah Rayuan Keselamatan Sosial tidak kompeten dan tidak mempunyai bidang kuasa untuk membuat keputusan tentang persoalan perubatan kerana soal keilangan dan soal hilang upaya adalah diputuskan oleh suatu Jemaah Doktor selaras dengan seksyen 32, Akta Keselamatan Sosial 1969.

Memandangkan Jemaah Doktor dan Jemaah Doktor Rayuan telah memutuskan beliau tidak menghidap keilangan sebagaimana yang dimaksudkan di bawah seksyen 16 akta yang sama, PERKESO tidak memberi apa-apa pertimbangan lanjut terhadap rayuannya. Kes-kes di bawah Skim Insurans Bencana Pekerjaan, PERKESO akan menerima semua permohonan tuntutan faedah yang dikemukakan oleh majikan atau pekerja atau orang tanggungan dan menjalankan siasatan lanjut bagi menentukan tuntutan berkenaan memenuhi maksud dan kehendak di bawah akta dan peraturan.

Permohonan tuntutan yang telah memenuhi maksud dan kehendak akta dan peraturan akan menerima faedah yang disediakan di bawah skim berkenaan. Berkaitan dengan kakitangan

Bank Bumiputera Malaysia Bhd. yang dikatakan mendapat kemalangan semasa bekerja, PERKESO tidak dapat merujuk kes itu dengan lebih lanjut kerana tidak ada maklumat tersebut dengan PERKESO. Walau bagaimanapun, PERKESO akan terus berusaha untuk mendapatkan maklumat yang diperlukan untuk siasatan selanjutnya. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih. Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat Dewan hari ini ditangguhkan sehingga pukul 10.00 pagi, hari Rabu 24 Jun 2009.

Dewan ditangguhkan pada pukul 5.42 petang.

LAMPIRAN